

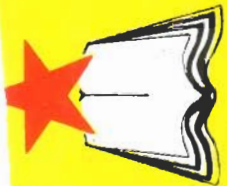

ARALIK 1994 AYLIK SİYASİ DERGİ FİYATI:30.000 TL (KDV dahil)

23

- ◆ YENİ ÇARLIK ÇİZMESİ ÇEÇENYA'DA
- ◆ POLİTİKADA YARATICILIK VE ISRARCI OLMAK BAŞARIYA, KENDİLİĞİNDENCİLİK VE DURAGANLIK İSE, YENİLGİYE GÖTÜRÜR!
- ◆ İLLEGAL PARTİ ÇALIŞMASININ KURALLARI
- ◆ DÜZENİN DÜNKÜ "ŞAMAR OĞLANI" BUGÜNKÜ HAS ADAMI MHP-2
- ◆ CHİAPAS'TAN RAPOR: SİLAHLI CAMPESİNOLAR-3
- ◆ ÖNCÜ PARTİZAN'IN DÜZMECE MAOCULUKLA PERDELENEN STALİN İNKARCILIĞI-2

PARTİZAN

İÇİNDEKİLER

Yeni çarlık çizmesi Çeçenya'da.....	5
Politikada yaratıcılık ve ısrarcı olmak başarıya, kendiliğindencilik ve durağanlık ise, yenilgiye götürür!.....	9
İllegal parti çalışmasının kuralları	21
Düzenin dünkü "Şamar oğlanı", bugünkü has adamı MHP-2.....	35
Chiapas'tan rapor: Silahlı Campesinolar-3	41
Öncü Partizan'ın düzmece Maoculukla perdelenen Stalin inkarcılığı-2	53

UMUT YAYIMCILIK ve Basım Sanayi Limited Şirketi adına

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Fehmi KÜÇÜKASLAN

Yönetim Yeri: Oğul Sok. No. 16 Sultanahmet/İSTANBUL Tel: 516 25 38 - 516 60 20 Fax: 518 23 23

Baskıya hazırlayan: Umut Yayımcılık, Baskı: Ceylan Matbaacılık Tel: 517 00 81

BÜROLAR

Ankara: Necatibey Cad. No. 80/12 Maltepe Telefax: (0312) 230 63 27

İzmir: Gaziosmanpaşa Bulvarı Koçuş İşhanı No: 87 D. 318 Konak/İZMİR Telefax: (0232) 441 93 09

Çukurova: Melegirmez Çarşısı 30. Sokak No: 30 Kat: 1 ADANA

Malatya: Tabakhane Mah. Bakırcılar Çarşısı Yanı Sarıbeyoğlu İşhanı K: 2 No: 64 Tıf: (0422) 322 08 04

AVRUPA MERKEZİ BÜRO: Kaiser-Wilhelm Str. 284-47169-Duisburg-DEUTSCHLAND Tel: 0049203-406 10 32

Yeni yıla merhaba!

Umut dolu, kavga dolu, ... içte ve dışta binbir sorun ve bu sorunlarla mücadele dolu bir yılı daha geride bırakıyoruz. Her yıl olduğu gibi 94 yılı da; zulmün ve zulme karşı başkaldırının, umudun ve umutsuzluğun, ihanetin ve dava adamı olmanın, bireyciliğin ve kolektivizmin, bencilliğin ve fedakarlığın, çirkinliklerin ve güzelliklerin yılı oldu.

Diyalektiğin bu değişmez **zıtların birliği yasası** 95 yılı içinde var olma koşulumuz olacaktır.

Yaşanan gerçekler göstermektedir ki 95 yılında 94 yılından çok daha fazla başkaldırı, fedakarlık, ve kolektivizm ruhuyla dolu olmak zorundayız. Zira TC'nin içinde bulunduğu ekonomik, ve siyasi bunalım, gelişen ulusal ve sınıfsal mücadele, ezenlerle ezilenler arasındaki çelişkiyi çok daha fazla keskinleştirecektir. Bunun sinyallerini bugünden çok açık bir şekilde görmek mümkündür.

Devletin faşist zoruna karşı, halkın umudu, kurtuluşunun garantisi olan gerillanın çıkardığı devrimci zoru yıpratmak onun halkla olan bağını kesmek amacıyla çareyi köyleri yakıp yıkmakta arayan devlet, iğrenç bir soy kırım uygulayarak insanları göçe zorladı.

Artık metropollerin sorunları, çelişkileri artan bu güçle daha da yoğunlaşmaktadır. Bu "demokratik" devlet işçi-emekçi, ezilen halkın huzursuzluğunun, isyanını, mücadelesini bastırmak için uyguladığı beyaz terörü daha da yoğunlaştıracaktır. Özgür Ülke'nin bombalanması, tutuklamaların, infazların, gözaltında kaybetmelerin artması bunun göstergesidir.

Her yanıyla çürüyen, yozlaşan bataklığa dönüşen bu devlet akıl almaz baskılar uygulayarak ayakta kalmaya çalışmakta, korku dağları yaratarak kitleleri sindirmeyi amaçlamaktadır. Ama unuttuğu bir gerçek vardır ki o da Kürt-Türk ve çeşitli milliyetlerden oluşan bu halkın artık ihanetin ve direncin, köleliğin ve mücadele etmenin ne anlama geldiğini bilmesidir.

Güçler dengesi nedeniyle dönem dönem gerilemeler olsa da emekten yana olan yüzünü ve yüreğini kavgaya ve güzelliklere dönen, umudu dağlarda besleyen, kavganın içinde olan insanlar ve bu insanların oluşturduğu devrimci siyasal örgütler hep varolmuştur bundan sonra da varolacaktır.

Gelecek emekten yana olanlarındır.

Gelecek herşeye rağmen umudu dağlarda düşmana inat büyüyenlerindir.

95 yılının 94 yılından çok daha fazla umut dolu, kavga dolu, dostluk dolu bir yıl olması umuduyla...

PARTİZAN

Yeni arlık çizmesi eenya'da

eenya işgali emperyalizmin son yıllarda takındığı insan hakları maskesinin yırtılması, gerçek yüzünün ortaya açıkça serilmesi ve son aşamada her şeyi göze alabileceğinin göstergesidir.

SSCB'nin dağılmasından sonra diğerk emperyalistlerle boy ölçüşmede geri kalan Rusya, güçlenmesinin ana eksenini, dağılan Sovyet Cumhuriyetlerini eniden nüfusuna almayı yerleştirmiş durumdadır. Bu nedenle BDT oluşturmada ön ayak olmuş ve Cumhuriyetleri denetimine almada büyük bir adım atmıştır. Sorun BDT'ye katılmayan, bağımsızlığını korumaya alışan Cumhuriyetler üzerinde denetim kurma noktasında çıkmaktadır.

Rusya'nın ekonomisini düzeltmek için ucuz hammadde kaynaklarına ihtiyaç duyması ve çevre Cumhuriyetlerin bu açıdan zengin olması Rusya'nın dış politikasını belirlemiş durumdadır. Çevre Cumhuriyetlerde gelişen ulusal hareketler, bölgesel farklılıklar, etnik yapının karmaşıklığı ve ekonomilerinin uluslararası iş bölümüne göre şekillenmiş olması emperyalist güçler açısından elverişli bir ortam oluşturmaktadır.

Rusya emperyalizmin deneyimlerinde yararlanarak çeşitli yollarla çevre cumhuriyetlerini kendisine bağlamaya çalışmaktadır. Temel yöntem istikrarsızlık yaratmak ve istikrar sağlama bahanesiyle müdahaleyi meşru-laştırmaktır. Bunun için uygulanan yöntemlerin en belirginleri şunlardır; 1- Ekonomik yönden kendine bağımlı, 2- Cumhuriyetler arasında çatımalara destek vermek, 3- Etnik gruplar arasında çatışma çıkartmak, 4- Bölgesel çatışmalar çıkartmak, 5- İşbirlikçi ve KGB gibi kuruluşlar aracılığı ile darbeler düzenlemek, 6- Muhalif güçlere yardım yaparak kendine bağlamak, 7- Çeşitli gerekçelerle direk fiili işgal.

Genelde işgal en son koz olarak kullanılmakta, kullanırken ABD'nin yaptığı gibi insan hakları, barış vb. söylemlerle meşruluk zemini yaratılmaktadır.

Çeçenya işgali emperyalizmin son yıllarda takındığı insan hakları maskesinin yırtılması, gerçek yüzünün ortaya açıkça serilmesi ve son aşamada her şeyi göze alabileceğinin göstergesidir.

Bu noktaya nasıl gelindi;

91 yılı SSCB açısından ulusal hareketlerin doruklaştığı ve Cumhuriyetlerin bağımsızlıklarını ilan etmelerinin yoğunlaştığı bir yıl oldu. Bu dönemde Çeçenya da Dudayev halkın %80'nin desteğinalarak devlet başkanı seçildi ve Çeçenya bağımsızlığını ilan etti. Rusya federasyonu bağımsızlık ilanını kabul etmedi. 91 EKİM'inde Çeçen-İnguş Cumhuriyetlerine asker gönderdi. Direnişle karşılaşınca askerlerini geri çekmek zorunda kaldı. Daha sonra İnguşlar 92'de ayrılarak Rusya fedarasyonuna katıldılar. Çeçenya yalnız kaldı. Rusya bir yandan ambargo uygularken diğer bir yandan da işbirlikçi Omar Ablumatov'u destekledi. Muhalefet'te güçlenmesi için çaba gösterdi. Bir yandan da KGB aracılığı ile çeşitli eylemler tezgahladı. Tüm bunlara rağmen üç yıllık süre içinde Çeçenya taviz vermedi. 94 Kasım'ında muhalefet darbe girişiminde bulundu. Darbeciler başarısızlığa uğradı ve esir alındı. Esirler arasında bulunan Rus askerlerinin geri verilmesi için Rusya Devlet Başkanı Yeltsin açıklamada bulundu. 8 Aralık'ta taraflar anlaşmak üzere masaya oturdularsa da bir sonuç alınmadı. Bunun üzerine Rusya Çeçenya hava sahasına giriş-çıkışı yasakladı, sınır kapılarını kapattı. Çeçenya'da Rusya'nın petrol ve doğalgaz boru hatlarını kapattı. 11 Aralık günü Rusya üç koldan Çeçenya'yı işgale başladı.

Rusya'nın bugüne kadar müdahalesini işgal düzeyine getirmesinin belli nedenleri vardı:

Temelde Rusya'nın ekonomisinin dar boğazda olması ve siyasi istikrarsızlığıdır. Sorunu Rusya'nın içişleri olarak gördüğünden dolayı diğer ülkelerin etkileri yok denecek kadar azdır. İşgalin gecikme nedenlerinden birincisi; Rusya ekonomik ve politik krizleri; orduyu sarsan silah skandalları, enflasyon, işsizlik, üretimin durma derecesine ulaşmasından kaynaklı sorunlara bir de savaş cephesi açarak yeni bir sorun eklemek istemiyordu. İkincisi; böyle bir hareket Azerbaycan'ın Karabağ'ı, Gürcistan'ın Abazya'yı ve Ukrayna'nın Kırım'ı işgal etmesini meşrulaştırabilirdi. Üçüncüsü; Çeçen halkının, din, akrabalık ve bağımsızlık düşüncesine intihar edecek kadar inanmış olmalarıdır. Dördüncüsü; şimdilik çıkarları gereği ses çıkartmayan batılı emperyalistlerin tepki duyabilecekleri ihtimaldir.

Çeçenya stratejik açıdan Rusya için önemlidir. Rusya'nın ihtiyaç duyduğu hammadde kaynakları açısından oldukça zengin bir bölgedir. Özellikle jet benzininin elde edildiği petrol bol miktarda çıkmaktadır. Güney Rusya'ya giden petrol ve doğalgaz boru hattı Çeçenya'dan geçmektedir. Diğer yandan; Çeçenya'nın bağımsızlığı bölgedeki Dağıstan, Karçay, Çerkez, Ka-

barday-Balkar, Kuzey Otesya, Adigler ve Kalmukya gibi zengin ekonomik kaynaklara sahip özerk Cumhuriyetlere "Kötü" örnek olmaktadır. Buralarda bağımsızlık ateşi yakacağı ihtimali Rusya'yı endişelendirmektedir.

Emperyalizmin yeni süreçte aldığı siyasi karakterlerden biri çevre ülkelerin nüfusu altına alıp güçlenerek açılmaktır. Buna "Arka bahçesini düzenleme" deniliyor. Bu açıdan Çeçenya'da Rusya'nın "arka bahçesidir" Arka bahçesini düzenlediği içinde emperyalistler işgale ses çıkarmamaktadır. Azerbaycan sorununda ABD'nin soruna bakış açısı çarpıcıdır. şöyle denmektedir: *"Rusya'nın çevresindeki ülkelerin sorunlarına çözüm bulması için katkıda bulunmasına karşı çıkmıyoruz. Rusya'nın sınırlarındaki gelişmelere olan yakın ilgisini anlıyoruz. Ama bizim Haiti'de yaptığımız başka. Biz BM'ye gittik ve karar çıktı. Rusya'da diğer ülkelerin egemenliğine ve bağımsızlığına saygı göstermelidir. Uluslar arası normlar çerçevesinde hareket etmelidir."* Ayrı bir Cumhuriyet için söylenen bu sözler karşı çıkıştan çok yol gösterir niteliktedir. Çeçenya açısından durum daha da vahim; Çünkü Rusya federasyonu içinde bir ülke. ABD sorununun Rusya'nın içişlerine ilişkin olduğunu en baştan koymaktadır. Rusya bu destekle daha da rahat davranmaktadır. AGİK görüşmelerinde, Rusya'nın Sırp'ları destekleyen tavrına ses çıkarılmaması Çeçenya konusunda da batılı emperyalistlerin ses çıkarmayacağını göstermektedir. Çeçen halkının bağımsızlığa bağlılıkları ve coğrafi özellikleri gözönüne alındığında Rusya ikinci bir Afganistan örneği ile karı karşıyadır. Üç yıldır kararlılıkla sürdürülen bu mücadeleye devam edildiğinde sonuç Rusya için hüsrana olacaktır.

Rusya 1956'da Macaristan'a, 1968'de Çekoslavakya'ya, 1979'da Afganistan'a yaptığını bugün Çeçenya'ya da yapıyor. Bizim açımızdan ve dünya halkları açısından takınılacak tutum; emperyalizmin tüm uygulamalarında olduğu gibi bu işgalede karşı çıkmak ve emperyalizmin kanlı yüzünü tüm boyutları ile teşhir etmektir.

Politikada yaratıcılık ve ısrarcı olmak başarıya, kendiliğindencilik ve durağanlık ise, yenilgiye götürür!

Politikalar programlar kitlelere mal edilemiyorsa, o program doğrultusunda, halk kitleleri politikleştirilip, meydanlara taşınamıyorsa, faşist diktatörlüğün karşısına dikilemiyorsa, ne önem kalır o politanın. Açıktır ki hiçbir önemi kalmaz ve bir şeyde ifade etmez. Demek ki bir politika ne kadar doğru olursa olsun, ona sahip olanlar, onu savunanlar tarafından pratiğe geçirilmediği sürece, o politika önemsiz ve gereksiz olmaktan öteye gidemez.

Tarih sınıflar mücadelesi tarihidir. Her tarihi kesitte, politika üretenler onu hayata geçirmede kararlı ve ısrarlı davrandığı ölçüde, o başarı kazanır, ya da nesnel gerçeklikle bütünlük arzetmediği için, zaafa uğrar, hayat hakkı bulmaz. Ama her koşulda bir politikanın, bir eylemin - silahlı ya da silahsız- hayat bulabilmesi, ona sahip olanlar tarafından kararlı ve inatçı bir şekilde pratiğe geçirmeleriyle mümkündür. Bu bir zorunluluk yasağıdır!... Eğer bu noktada, yani teori ile pratik arasında bir kopukluk varsa, teoriyle- pratik arasında uçurum sözkonusu ise ve bu noktada bir atıllık hüküm sürüyorsa, o asla zafer yüzü göremeyecektir; tarihin ve pratiğin hükmü karşısında, yok olmanın serüvenini ve trajedisini yaşayacaktır.

Tarihi yaratan, ona hükmedip değiştiren, yalnızca ve yalnızca halktır!. Ama açıktır ki; eğer bir halkın öncüsü ve kurmayı yoksa veya böyle bir önderlikten yoksunsa, her somut adımda ona yol gösteren öncüsünün, ışık fenerinden yoksunsa, o halkın yaratıcı ve kahredici gücünü, harekete geçirmesi, o şeyi değiştirmesi, idealizm olur. Demek ki, her tarihi sürecin değişmesinde tayin edici olan, o sürecin eylemine, hareketine damgasını vuran, onu yönlendiren öncü bir gücün tayin ediciliğidir. Yani; milyonlarca ezilen halk kitlelerini, örgütleyip, kendi siyasal hattı doğrultusunda seferber etmek, öncünün oynadığı rolden kopuk olarak ele alamayız.

"Her örgütlenme, bir ihtiyacın ürünüdür" esprisinden hareketle, KP'de bir ihtiyacın ürünüdür. Onu doğuran ihtiyaç ve nesnel zorunluluk, belli bir tarihi sü-

reçte, onun kendisine de gereksinim duymayarak, varlığına son verir ve ona ihtiyaç duymaz. Bu diyalektik materyalizmin temel yasasıdır. Ve onun zaferidir. Ancak bugün açısından, daha işin başlangıç aşamasında, MLM öncüyü, geliştirmek, güçlendirmek, onun sahip olduğu, ideolojik-politik mücadele hattını, pratikte maddi bir güce çevirmek, Maoistlerin en temel ilkesidir. Burada, politikaların hayata geçirilmesinde, yaratıcılık, ısrar ve ustalık MLM'leri mücadele noktasında bir bütün olarak, tüm varlığıyla pratiğe atılması tayin edici önem arzeder. Gerçekten, politikanın hayata geçirilmesinde ve bunun savaşımının verilmesinde, yaratıcı ve toparlayıcı davranmak, bu yönün geliştirilmesi çok önemli bir halkadır. Bu nokta iyi kavranmalıdır.

Bir devrimci çalışmanın ve faaliyetin en büyük düşmanı kendiliğindencilik ve durağanlıktır. Bir faaliyet alanında, eğer bu ve buna benzer hastalıklar mevcutsa, o alana bu tür MLM politikadan uzak bir çalışma tarzı hakimse orada bolşevik bir çalışmadan bahsetmek mümkün değildir. Böyle bir çalışma tarzıyla kitlelere önderlik yapmak, onlarla bütünlüğü sağlamakta mümkün değildir.

"Yaptığımız çalışma ne olursa olsun, biz komünistlerin uygulaması gereken iki yöntem vardır. Biri geneli özelle, diğeri önderliği kitlelerle bütünlüştürmek" (Mao) Burada Maoist militanların kavraması gereken halka öncelikle sahip olduğu MLM politikanın yani İ. K yoldaş tarafından formüle edilen, beş temel belge ve onbir stratejik ilkenin temellerini kavramak, onu özümsemek ve yaratıcı bir şekilde, militan bir ruhla, pratiğe geçirmektir. Hepimiz çok iyi biliyoruz ki; öğrenmenin gelişmenin ve yetkinleşmenin en büyük okulu PRATİKTİR!... Bugün sözkonusu en zayıf noktada burasıdır. Komünist Öncünün gelişmesini, zaafa uğratan, onu kitleselleşme hamlesinden ve gencele müdahale etme, (günceli belirleme) halkasını zaafa uğratan biricik en gel, budur. Kendiliğindencilik ve bunun yansımaları olan, dağınık ve durağanlıktır. Bu iyi görülmelidir.

Bir KP'nin politikasını hayata geçiren, onun militanları, sempatanları ve kadrolarıdır. Böyle bir çaba sonucudur ki, o KP toplumun her bir katmanını saflarında toparlar, örgütler, yönlendirir ve toplum içinde bir güç olarak, onun öncüsü olarak, kitleleri devrim yolunda seferber eder, savaşır, üstüne düşen rolü oynamaya çalışır.

Peki, bu rolünü nasıl yerine getirecektir; neyle, hangi malzemeyle yapacaktır; tabi ki sahip olduğu kadro bileşimiyle, militanlarıyla bir bütün olarak savaşçılarıyla. Evet kadrolarıyla, yani kadrolar üstlenecektir bu tarihi rolü. Yeter ki bu görülsün ve buna uygun bir şekilleniş, bir militan kişilik yaratılsın.

"Savaşım içerisinde, demirden bir parti olmadan, sözkonusu sınıf içerisinde tüm namuslu insanların güvenini kazanmış bir parti olmadan, yığın ruhsal durumunu bilen ve bunu etkileyebilen bir parti olmadan, bu savaşımı başarıyla yürütmek olanaksızdır."

Kitlelere gitmeliyiz, onların içine; politikalarımızı onlara tanıyarak hem kitlelerde, hem de bizde bir şekillenme, bir birlik yaratacaktır. Bazı arkadaşlar ya da organlar sanıyorlar ki"... "partinin politikasını yalnız kendilerinin

bilmesi, başka yerlere götürülmesi yeterlidir. " (Mao) Sadece kendisinin kitleden kopuk bir entel olması ve bunuda bir büyükülk olarak görüp değerlendirmeye hastalığı. Açıkta ki, burada ne partiye, ne de devrime bir katkı söz konusu değildir.

MLM ne için öğreniliyor? Partinin politikaları ne için kavranmaya çalışılıyor? Sadece soyut ve kuru bir bilgi için mi? HAYIR! MLM bilimi, dünyaya hükmetmek, onu değiştirmek için öğrenilir. Partinin politikaları, mevcut faşist sistemi ve onun mekanizma erkini parçalamak, toplumu değiştirmek, DHİ'ni kurmak ve sosyalizmi inşa etmek içindir. O halde proleterya partisinin her kadrosu ve militanı doğru bir şekilde iktidar mücadelesine çevirmelidir. Bir şeyin savunulması, onun papağan gibi tekrarlanması, hiçbir şeydir; eğer o maddi-eylemliliğe geçirilmiyorsa.

Lenin bize, devrimci partileri, akımları, önderleri açıklamaları ve kararları temelinde değil, eylemleri temelinde, sınamamızı öğütler. Demek ki belirleyici olan, kağıt üzerinde kararlar alma, talimatlar yayınlama değil; teoriyle pratik mücadeleyi sıkı sıkıya bütünleştirmektir. Demek ki gerekli olan, teoriyle pratiğin bütünleştirilmesi ve bu birlik içinde yeniden ve sürekli olarak, taktik politikaları geliştirmek, zenginleştirmek, pratik olarak hem kitle faaliyetini ve hem de savaşımı sürekli yükseltmek olmalıdır. Bu noktada eğer eksiklikler görülürse, bunların aşılması için çaba sarfedilirse, devrimci çalışma ilerletilebilir ve büyük dava muzaffer kılınabilir.

"İleri sınıfın savaşçı partisi için, hatalar felaket değildir. Esas felaket, bir hatada direnmek, onu kabul etmekten ve düzeltmekten aptalca utanmak olurdu" der Lenin.

Bizim de sorunumuz ve görevimiz, esas olarak eksik yanlarımızı görüp, onların üstüne gitmek olmalıdır. Nerede tıkanıklık var, bunun görülüp aşılması ve zincirin esas halkasını, ana halkasını yakalamak, zafere giden yolun kapısını açmak demektir. Bu yol nedir? Bu PRATİKTİR. Bu doğru bir çalışma tarzı oturtmak demektir. Bir KP için şehirlerde militan kitle eylemliliklerini, kırlarda ise, gerilla savaşını yükseltmek, yaymak demektir. Burada her bir kadroya düşen görev nedir? Sahip olduğu politikayı KP'nin önüne koyduğu somut eylem ve perspektifleri, kendi somut koşullarıyla birleştirerek pratiğe geçirmek, onu zenginleştirmek, tamamıyla yaratıcı ve ısrarlı davranmakla olacaktır. Eğer bu noktada ister organlar olsun, isterse tek tek bireyler olsun, yapılması gereken ve oynanması gereken rolü oynayamazsak, tamamıyla kendiliğindenci, durgun gerçekten de kadroya öncüye yakışmayan sağ bir pratikten kendisini kurtaramaz. Halbuki yüklenebilecek ve yüklenilen misyon kadroya neyi emrediyor?Kavgayı emrediyor. Kitleleri örgütlemeyi ve devrim için seferber etmeyi emrediyor. İşte yapılması gereken şey budur.

Politikalar programlar kitlelere mal edilemiyorsa, o program doğrultusunda, halk kitleleri politikleştirilip, meydanlara taşınamiyorsa, faşist diktatörlüğün karşısına dikilemiyorsa, ne önem kalır o politakanın. Açıkta ki hiçbir önemi kalmaz ve bir şeyde ifade etmez. Demek ki bir politika ne kadar doğru olursa olsun, ona sahip olanlar, onu savunanlar tarafından pratiğe geçirilmediği sürece, o politika önemsiz ve gereksiz olmaktan öteye gidemez.

"Devrim savaşı, halk kitlelerinin savaşıdır; ancak kitleler harekete geçirilerek ve onlara dayanılarak yapılabilir... Asıl aşılması gereken set hangisidir? kitlelerdir. Bütün yürekleriyle, bütün düşünceleriyle devrimi destekleyen, milyonlarca, milyonlarca insanlardır. Hiçbir kuvvetin yıkamayacağı gerçek set, işte onlardır." MLM'ler olarak, görmemiz gereken ve ulaşmamız gereken hedef; işte burasıdır. Kadrolar ve militanlar bunu görmeli, bunu kavramalıdır. Atılması gereken adım işte burasıdır.

Komünist partisi, doğru politikalara ve programa sahiptir. Bunda en ufak bir kuşku yoktur. Tüm Maoistler de , öncünün politikasını böyle değerlendiriyor, böyle görüyor. Ama yukarıda da değindiğimiz gibi bu yetmiyor, bu işleri halletmiyor, çözmiyor. Eğer bir doğru politikaya sadece kağıt üzerinde doğru demekle işler hallolsaydı,(küçümsenmeyen bir geçmiş var) şimdi çok ileri boyutlarda olacaktık. Bu görülmeli ve herkes kendini sorgulamalı. Eğer bu görülmüyorsa, bu bir siyasi körlüktür. Ve herkes çok iyi bilsin ki, böylesi körlere, böylesi yetmezliklere, bir komünist partisinin ihtiyacı yoktur. Bu parti, böylesi körlere, kitlelerden kopuk tamamıyla onların dışında bir yaşam süren, çalışmayan , üretmeyen ve savaşmayan burjuvalara, kaçkınlara, korkaklara, feda olma ruhundan yoksunlara yaşam hakkı tanımamalı, müsamaha gösterilmemelidir. Ve göstermezde!... Çünkü öncü böylesi bir lükse sahip değildir. Dünyada ve Türkiye'de alt- üst oluşlar yaşanırken, katliamlar, infazlar, en barbar vahşetler, halklarımıza yaşatılırken, yakılıp yıkmalar, köy boşaltmalar tüm hızıyla sürdürülürken, bu parti, ona sahip olanlar tarafından tüm bu gelişmelerin gerisinde tutulamaz. Bu, öncüye en büyük kötülüktür. İşte bu öncünün militanları, kadroları, sempatizanları ve tüm taraftarları olarak politikayı pratiğe geçirmede öncüye sadakat göstermelidir. Nerede olunursa olsun, hangi çalışma alanında, hangi mahallede semtte, fabrikada, dağda, ovada; tek bir görev var, politikanın emrettiği biçimde savaşçı bir örgüt olduğumuz gerçekliği gözönüne alınarak, buna denk düşen bir faaliyet ve pratik. Her insanın kendi görevlerini yerine getirmede, atacağı ciddi adımlar ve işe sarılmaları halinde inanıyoruz ki bu onları geliştirir ve layık oldukları zemini ve düzeyi yakalamış olurlar. *"Halk, yalnız halk, evrensel tarihin yaratıcısı, itici gücü yalnız odur. Kitleler gerçek kahramandır; bizlerse gülünç bir budalalık içindeyiz. Bunu anlamaksızın, bir takım bilgilere sahip olmamız, hatta en basit bilgilere sahip olmamız imkansızdır."* (Mao) Evet , ne kadar bilgiye sahip olursak olalım, bu bilgimizi kitlelere taşımadığımız sürece, hiç kimse ben görevimi yerine getiriyorum diyemez.

Bugün en önemli eksikliklerden biri de, kendiliğindencilik ve durgunluk hastalığıdır. Çalışmalar ciddi anlamda aksatılmakta ve engellenmektedir. Bu hastalığa savaş açılmalıdır. Militan ve kadrolar bu tür bir çalışma tarzından, dağınıklıktan kendilerini arındırmalıdır. Bu arınmayı ve doğru bir çalışma tarzını oturtamadıkları sürece, böylesi bireyler ve organlar öncüye layık olamayacaklardır ve birer zavallı olarak değerlendirileceklerdir. Dolayısıyla bu noktada, her kadro kendisini değerlendirmeli ve çalışmalarını gözden geçirmelidir. Her komite, her hücre, her birey, ilişkilerini, faaliyetlerini sorgulamalıdır. Politika kitlelere nasıl götürülüyor? kaç tane ilişki var? Bunlar nasıl örgütlendiriliyor? Altında kaç tane hücre var? Bu hücrele-

re nasıl önderlik ediliyor? Önerilerine ne tür pratik faaliyet konuluyor? Görevlerini yerine getirip getirmediikleri, getiremiyorlarsa ne yapılıyor, ne tür bir denetleme taktiği- yolu izleniyor? Alınan talimatlar, kararlar, ne ölçüde hayata geçiriliyor? Alt ilişkilere verilen talimatlar, kararlar ne ölçüde yerine getiriliyor? Perspektif sunuluyor mu? Faaliyet raporları alınıp, değerlendiriliyor mu? Ve bunlar öncüye sunma temelinde, bir işleyiş, bir şekillenme yaratılıyor mu? Tüm bu sorulara, her birey, pratiğiyle yanıt vermek zorundadır. Bazıları bu sorulara dudak büküp küçümseyebilir, hatta gereksiz de değerlendirebilir. "Formalite" ve "bürokratik" olarak da görebilir. Ama tüm noktalarda kılını kıpırdatamayanlar, pratiğini sorgulamayanlar, asla Marksist olamazlar, öncünün kimliğine asla layık olamazlar.

Önderlik ve önder olma iddiası, hiç şüphesiz ciddi ve zor bir görevdir. Ama bu misyonu yüklenenler ve buna aday olanlar, yarının toplumunu, insan tipini, bugünden yaratan, kendi içinde kurabilen, bu görevi yönlendireciliğiyle, düşüncesiyle, çalışma tarzıyla, kitlelerle tutturduğu ilişki biçimiyle, tavırlarıyla, yaşam biçimiyle gösteren, çevresini değiştirip dönüştürebilen bir yapıdır. Bu, aynı zamanda bir kişilik şekillenmesidir. Bir komünistte gerekli olan ve onu ileri mevzilere taşıyacak olan da böyle bir kişiliktir. Yaratılması gereken şey de budur. Yani devrime ve halka karşı sorumluluk taşıyan, yüreği devrim ve savaş ateşiyle yanan, bir insan malzemesi, bir yapı ustası yaratılmalıdır.

Politikalar hayata geçirilirken, bazıları somut şartları ve kendi alanındaki koşulları, çelişkileri hiç değerlendirmeden bir şeyler yapmaya çalışıyor. Ama bir verim elde edemiyor. Nedeni nedir? Bizce nedeni; genel politikayla, özgül gelişmeler arasındaki diyalektik ilişkiyi, bağı kuramamasındadır. Halkın ve genel olarak emekçilerin talepleri, sorunları nedir, en sıradan günlük talepleri olsa bile bunları genel ve esas hedefle nasıl bütünleştireceğiz, onları devrim için seferber etme noktasında kendimizi nasıl geliştireceğiz? İşte yaratıcılık ta zaten kendisini burada gösterecektir. Herkesin bildiği gibi, devrim çok ince ve nazik bir sanattır. Ama aynı zamanda kanla yoğrulan bir sanattır. İşte bu sanatı iyi öğrenmek gerekiyor. Herbir kadro bir yapı ustası olmayı, üretip geliştirmeyi bilmelidir. Buda, gerçekten yaratıcılık, özveri ve ısrarla görevlere dört elle sarılmayla mümkün olacaktır. Yapılması gereken şey de bunu kavrama, bunu hayata geçirmedir. İşte bu noktada atılacak adım çok önemlidir. Bu adım ve bununla birlikte süreci kavrama, ona gerektiği gibi müdahale etme de, MLM'ler açısından bir atılım olmalıdır. Çünkü MLM'lerin atılım sağlamasının yolu, yukarda da değindiğimiz gibi PRATIKTİR! Pratikten kastımız, günlük olarak sağa sola koşturup, birkaç randevuyla yetinmek, veya bir yerde görevli bir memur gibi, her gün oraya gözüküp de bir kaç çevreyle oyalanmak, gün geçirmek ve böylece iş yapıyormuş, pratikte faaliyet gösteriyormuş gibi kendini oyalamak ve kandırmak değildir. Pratikten bu anlaşılmalıdır.

Pratik, düşüncede üretmektir; partinin önüne koyduğu görevleri ve kendi somut koşullarında ürettiklerini hayatla birleştirmektir. Ajitasyondur, propgandadır, aldığı görevleri yerine getirmektir, ne kadar insan kazanmış ise, bunları hücreleştirmektir, x alanında örgüt yokken, ne kadar insanı ka-

zanıp örgüt yarattığıdır, bunlara ne verdiğidir, yerini doldurup doldurmadığı, halef yetiştirip yetiştirmediğidir. Partiye insan kaynağı olduğu gibi, hertürlü maddi, araç- gereç ve kaynak yaratıp yaratmadığıdır. Kişi olarak, örgütledikleriyle düşmana karşı ne kadar kitleyi harekete geçirdiğidir, düşmana ne kadar yöneldiğidir. Düşmanı yok etmek için, ne gibi pratik adım attığıdır vs. vs. İşte pratik denilen şey ve pratikten anlaşılması gereken şey budur.

O halde bu noktada, bildiğimiz gibi her faaliyet, her çalışma alanında ve bölgesinde, planlı- programlı hareket etmek, esas ve tali noktalarını iyi kavramak, esas tali arasındaki bağı iyi kurabilmek, başarının yarısı demektir, bunu iyi görmek gerekiyor. Bu şayet görülmez ve dört bir yana yumruk sallanırsa, açıktır ki dar pratikten ve yanlış çalışma tarzından, onun hastalıklarından kurtulmuş olunmaz. Bu açıdan her birey, her organ, kendi faaliyetlerini, çalışma tarzını gözden geçirmek zorundadır. Aralıklarla ne kadar yol kattediğini, başarılarını ve eksikliklerini tespit etmeli, rapor halinde öncüsüne sunulmalıdır. Aynı zamanda kendi faaliyeti olsun, bölgesindeki faaliyet olsun, hem kendini denetlemeli, hem de geneli denetlemeli ve sorgulayıp çözümler sunabilmelidir. Bu yaklaşım tarzını, her insan bir zorunluluk haline getirebilmelidir. Sağlıklı ve yaratıcı bir çalışmanın başarısı da buradan geçer.

Diğer bir nokta ve üzerinden atlanmayacak önemli bir sorun da, kadro- kitle ilişkisidir. Yani; kadro denildiğinde, onda öne çıkması ve algılanması gereken ilk önemli nokta, kitle ilişkisi, kitle bağı olmalıdır. Kanımızca bir kadronun ya da militanın en önemli özelliklerinden biri budur. Yani kitlelerle olan bağı, onları örgütlemesiyle, yönlendirmesiyle, harekete geçirmesiyle, seferber etmesiyle vs. vs... Bu nokta üzerinde niye bu kadar duruyoruz? Başka sorunlar yok mudur? Elbette başka sorunlar da vardır ve olacaktır. Ama kabul edilmelidir ki en önemli sorun örgütlenme, kitlelerle bağ kurma, onları toparlama ve somut hedefler doğrultusunda seferber etme sorunudur. Bu, hem öncü tarafından, hem de bir bütün olarak onun kadro ve üyeleri tarafından görülmelidir.

Proleterya partisi, devrimde neyi çok parlak biçimde başardığını, neyi başaramadığını kabul etmekten korkmaz. Şimdiye kadar yokolup giden, devrimci partilerin hepsi, kendini beğenmiş hale gelip, güçlerinin nerede yattığını göremediklerini, zaaflarından söz etmekten korktukları için, yok olmuşlardır. Ama biz yok olmayacağız; çünkü biz zaaflarımızdan söz etmekten korkmuyoruz ve zaafların üstesinden gelmeyi öğreneceğiz." (Lenin)

Evet, P. Partisi hatalarını görmeyen yada görüp te üstüne gitmeyen değil, tam tersine, hatalarına karşı en acımasız bir biçimde yaklaşan, korkmadan çekinmeden, eksikliklerini, neyi yapıp neyi yapmadığını cesaretle ortaya koyan ve bu noktada bir gelenek yaratan bir partidir. Belgeleriyle, söyledikleriyle hepsi ortadadır. Hiçbir oportünist akım ve grup ta bu gerçeği kartamaz. Ama bu da yetmez! Sınıf mücadelesinde nasıl ki teori pratikten koparıldığı zaman, o teorinin kağıt üstünden öteye geçmediği görülüyorsa hataları, eksiklikleri görüp ortaya koyduktan sonra, adım atılmıyorsa eğer, bu da hiçbir işe yaramaz. Öncünün hangi insanına sorarsak soralım, sınıf

kavgasında olması gereken yerde mi değilmi desek, hiç şüphesiz kocaman HAYIR diyecektir. Bunun elbetteki çeşitli nedenleri var. Sağ önderlikler, tasfiyeciler, sağ ve sol oportünizm vs. Ama hemen tüm nedenleri böyle açıklayamayız. Eğer bu nokta görülmezse, gerçekten durağanlıktan ve iş yapamamaktan kurtulamayız, bunun da altını çizelim. O halde eğer, MLM politik hatta sahipse ki sahiptir, devrimci durum hızla yükseliyorsa, devrimci dalгада da hızlı bir büyüme sözkonusu ise (diğer devrimci örgütler özellikle ulusal hareket vb.) yani bir savaş sürüyorsa ve öncü gerek şehirlerde olsun, gerek kırlarda olsun küçümsenmeyecek bir potansiyele sahipse, ve bu tüm bu potansiyeli, (özelikle şehirlerde) derleyip toparlayamıyorsa, ona önderlik etmede ve yönlendirmede olsun radikal eylemlere çekemiyorsa nedeni nerede yatıyor? Elbetteki kadrolarda, üyelerde ve önderlikte yatıyor. Başka türlü kimse, yeni Amerikalar keşfetmeye çalışmasın... Doğru politikaya sahibiz, potansiyele sahibiz, yüzlerce, binlerce potansiyelin olduğu bir yerde, hala ciddi bir şey yapılmıyorsa, bunun sorumlusu her düzeydeki önderliklerdir. İşte politikada yaratıcılık, ısrarcılık, inat, özveri, güven, inanç ve bağlılık, sorumluluk, davaya ve kavgada feda ruhuna sahip olunmalıdır terken kast ettiğimiz budur. Şunu her birey görmeli, eğer yukarda saydığımız bir takım özellikleri kendi kişiliğinde, ete- kemiğe büründürmezse, inancıyla can bedeli kavgaya var gücüyle atılmazsa, geriye ne kalır, hangi değerden bahsedilebilir? İşte bu noktada bir dönüşüm şarttır. Bir iradi müdahale kaçınılmazdır. Her namuslu insan, her dürüst ve samimi birey, böylesi bir dönüşüme ve sorunlara sahip çıkma anlamında, öncüye, kendisine, başkalarına katkı sunmaya mecburdur. bu bir görev, bir disiplin olarak kavranmalıdır. Mücadelede, savaşımında, onun pratiğe geçirilmesinde, onun içinde olma, davanın takipçisi olma, ısrarla, inatla mücadelenin gelişmesi ve zafer kazanması için, çaba ve ısrar belirleyici toparlayıcı ve tayin edici olacaktır.

İşte görülmek istenmeyen ve adım atılmayan noktalardan biride budur. Peki parti bilinci, bunun neresindedir? Ona bağlılık, ona layık olma bunun neresindedir? Partiye, proletaryaya ve ezilen dünya halklarına karşı, bir devrimcinin, bir komünistin sorumluluğu, bu görevin neresinde gizlidir? Devrimcilik, özellikle ağızdan düşürülmeyen MLM biliminden dem vururken, bunun pratik anlamı nedir, onu kavrama nedir?

Bunun anlamı; faşist diktatörlüğe karşı savaştır, gerilla savaşını gerçek anlamıyla yükseltmek, süreklileştirmek ve çeşitli bölgelere yaymaktır. Köylü kitleleri örgütlemek, onları savaşın içine çekmektir. Milis kuvvetini geliştirmek, oturtmak ve düşman ordusuna darbeler vuracak, gerilla birliklerinin yedek gücü haline (yani yedek ve hazır kuvvet olabilecek duruma) getirmektir. Yerel parti örgütlenmelerinin yaratılması, geliştirilmesi vs. vs.

MLM olmanın anlamı; şehirlerde ise, esasta proletarya olmak üzere, memur, öğrenci, esnaf, semtler, aydınlar, sanatçılar vs. içinde örgütlenmeyi bunları öncüyle birleştirmeyi, diktatörlüğe karşı harekete geçirmeyi, gerektirir. Bu ve benzeri örgütlenmelerin önüne engel çıkartan, engellerin aşılması ve bu engellerin zaafa uğratılması içinse, askeri birimlerin geliştirilmesi ve bunların görevlerini yerine getirmesiyle MLM olunur. Şehirlerde, İ. K yoldaşın öngördüğü; başlıca yöneleceğimiz hedefler bellidir. Tüm bu görev-

lerin yerine getirilmesiyle gerçekten öncüye layık biri olunur. Bu görevleri yerine getirildiği ölçüde MLM olunduğu söylenebilir.

Kendisine komünist diyenler, ve bu ülkede devrimi omuzlayanlar ancak onu muzaifer kılacaktır. O açıdan hatalara, zaafılara karşı amansız olunmalıdır. Onları ortaya koyup tartışmaktan, eksik ve zaaflarımızı teşhir etmekten korkmamalı, ürkmemeli. Bu güçlülüğün ve hatalara karşı mücadelede, sınımiyetin göstergesi olacaktır. Bu bağlamda soruna yaklaşım gösterildiğinde, devrim yapma zorunluluğu görülecek ve dileğinin olduğu anlaşılacaktır. Bu savaşın içine kitleler çekilmek isteniyorsa, onlara gitmenin gerekli olduğu bilince çıkarılacaktır. Bu nedenle kitleleri devrime seferber etmek, onları dönüştürmek için öncelikle kişinin kendisini dönüştürmesi ve görevlerini yerine getirmesinde göstereceği çabaya, özveriye, genel faaliyette karşısında seferber olmasına bağlı kalacaktır. Bu görülmelidir. (görmek yetmiyor) adım atmak gerekiyor. Gerçekte sorunun kavranıp kavranmadığı, görülüp görülmediğinin ölçütü pratiktir. Sorunu böyle görüyor ve böyle koyuyor. Laf ebeliğine, gevezeliğe, sayfalar dolusu yazı yazan ve herşeyi bunla yeterli görenlere karşı yapılması gereken söylenenlerin pratiğe geçirilmesi-dir diyoruz. Biz pratiğin tayin ediciliğine, onun yaratıcılığına, gerçekten her şeye kadir geleceğine inanırız. Bunun gereği şudur: Mao yoldaşın dediği gibi, oku alıp ne güzel ok deyip onu okşayıp etkisiz kılma değil, tam tersine onu hedefe göndermeliyiz. Burda şunu demek istiyoruz: Halk savaşını, faşist diktatörlüğe karşı tüm cephelerde savaşmayı, kağıt üstünde bırakıp, onu etkisizleştirmek değil, bizzat onu maddileştirmek gerekiyor. Bunu yapmadığımız müddetçe, bunu pratiğe geçirmediğimiz sürece, "ok okşayıcılar-dan" farkımız kalmaz. İşte komünist kişilik, yaratıcı kişilik tüm sürecin gelişimini inceleyen, sorgulayan ve bunun gereklerini yerine getiren kişiliktir. Tepeden tırnağa kendisini donatmış ve pratik adımının gerekliliğini gören bireyler ve kadrolar gerçekten MLM kadrolar olmayı hak etmişlerdir.

Bizler sürecimizi pratiğimizle, özverimizle, ısrarımızla, sağlıklı ve doğru bir çalışma tarzıyla aşabiliriz. Sürecimizden kastettiğimiz kendiliğindencilik ve durağanlıktır. Artı bundan kaynaklanan sağ pratik hat, yanlış çalışma tarzı, dağınıklık ve dar pratikçiliktir. Bu yanımıza savaş açmadığımız sürece, gerçek anlamda bir örgütlülük de sağlayamayız. Çünkü, dar pratikçi bir çalışma tarzı ve sağ pratik hat, örgütlenmeyi, kurumsallaşmayı, diğer tüm pratik eylemliliği engelleyen ve dinamizmi öldüren bir hastalıktır. Yani içimizdeki düşmandır. Böyle ifade edersek daha doğru olacaktır. Bundan kurtulmanın yolu, savaştır yani pratiğin yakıcı ateşidir.

Faşist diktatörlük, en pervasız bir şekilde halklarımıza saldırırken, buna karşı mücadele, direniş ve başkaldırılarda, dişe diş bir savaş ta sürüyor. Özellikle şehirlerde, memur ve işçi sınıfının ekonomik ve demokratik mücadelesi tüm hızıyla sürüyor. Özelleştirmeye karşı, Karabük ve Zonguldak işçilerinin ve halkının mücadelesi ve buradaki dinamikler görülmelidir. Çünkü buralarda ve Aras Kargo'da örneklerini göreceğimiz gibi, üst boyutta direnişler yaşanıyor ve kendiliğindenci, tam anlamıyla bir örgütlenmeye sahip olmamasına rağmen, direk iktidarı da hedefleyen siyasal içeriğe ve sloganlara sahiptir. Ülkeye bir baktığımızda, tüm olanaklar, tüm gelişmeler ve di-

namikler bizden yanadır. Her ne kadar demogojiler ve çarpıtmalar yapılsa da düzen ve düzen partileri tarafından, gerçekte halklarımız faşist diktatörlüğün çürümüşlüğü, çözümsüzlüğünü, soysuzluğunu, katliamcı, baskıcı ve talancı yüzünü görmüştür. Bu açıdan, baktığımızda halklarımızın yüzü devrim cephesine çevrilmiştir, yüzünü bize dönmüştür. İşte bizler de tüm bu gelişmelerin arkasında kalmak istemiyorsak, (görmemek, parti ve halk düşmanlığıdır) gelişmeleri toparlayacak, yön verebilecek, seferber edebilecek, birleştirecek duruma sokabilmek için, öncünün içinde bulunduğu durumdan biran önce kurtulmasıyla olur. Zaman bizi beklemiyor, gelişmeler bizi beklemiyor. Şu an yaşanan bunca gelişmelerin yönlendirici değil, arkadan sürüklenen ve yaşanan olayları, eylemleri adeta yazmayla yetinen bir durum arz etmektedir. İşte bu durum ivedilikle aşılmalıdır. İvedilikle gerekli müdahaleler yapılmalıdır. Proletarya partisinin, ruhu, ihtilalciliği, radikal militan kişiliği, iradi müdahaleciliği, yaratılmalıdır. Önderlik ciddi anlamda bu gelişmeleri görüp taktik müdahale ve diğer bütün gelişmeleri etkileyebilen hazırlıklarını, yol göstericiliğini, önderlik misyonunu yerine getirmelidir. Bu noktada, en çok çalışması gerekenler, en çok olaylara müdahale edecek olanlar kadrolardır. Gerek kadrolara, gerekse kitlelere yol gösteren onları seferber edenler, önder kadrolardır. Kadrolardan beklenen budur. Kadro olmanın gereği neyi gerektiriyorsa, hangi bir misyon oynamalarını gerektiriyorsa, bunu yerine getirmeleri zorunludur.

Örneğin son dönemde gerek mahallelerde, semtlerde ve değişik illerde, üniversitelerde, liselerde, faşist diktatörlük, ilerici, demokrat devrimci tüm yurtsever güçlere karşı MHP'li sivil faşistleri silahlandırıyor ve bu faşist çeteleri çeşitli yerlerde devrimci güçlere saldırıyorlar. Bu çeteleri, 80 öncesinde tanıyoruz. Onlar da bizi, özellikle öncüyü çok iyi tanıyorlar. Nerede olursa olsun, bunlara karşı tavır geliştirilmeli, halk kitleleri duyarlı hale getirilmeli ve uyarılmalıdır. Halk kesinlikle gerek diktatörlüğe karşı gerekse MHP'li sivil faşistlere karşı silahlandırılmalıdır. Halk nezdinde sivil faşist hareketin maskesi düşürülmeli, gerektiğinde yahıtı da verilmelidir. Bu kapışma sivil faşist harekete karşı, MHP'li faşistlere karşı erken olsa da yada böyle görünse de bugün eğer fiili olarak bir engel durumuna gelmişse, kesinlikle bu engele de yönelmek gerektiği düşünülmelidir. Ama kesinlikle, esas yönelimi sistemdir, düzenin kendisidir. Bu ayrımı kesinlikle görmek gerekir. Çünkü nihai hesaplaşma esas olarak faşist diktatörlükle yaşanacaktır. Esas görev budur. Diğer tüm engelleri bu halkaya bağlı olarak ele almak gerekir.

Yazımızın içinde, sürece müdahale etmek için, gündemi yakalama ve ona müdahale de bulunmak açısından sürecin önünde olmak gerekiyor, dedik. Ama görülüyor ki, sürecin gerisindeyiz. Süreç, bizi peşinden koşuyor, bundan dolayı da müdahaleci olunamıyor. Proletarya partisinin yaşadığı kendi özgül durumu yani eksiklik ve yetersizliklerine bir de darbeyi, darbecilerin tasfiyeciliğinin eklenmesiyle P. Partisi'nin sorunlarını biraz daha arttırmıştır. İç süreçle uğraşmak zorunda bırakılmıştır. Bir tarafta öncelikle parti iradesiyle uğraşırken, diğer tarafta hem pratik görevlerimize sarılmak zorundayız, hem de pratik faaliyetler içinde eksikliklerimizi gidermek zo-

rundayız. Bu gerçekliğe göre önümüze görevler konulmalı. Tabi ki yapılmayacak şeyler yapılmaya çalışılırsa, bu gerçekçi olmaz. Ama gücü oranında, yapılacak şeyler de görevler de bilinmez bir geleceğe ertelenirse, teoride keskinlik yapıp pratikte bir şeyler yapılmazsa, işte bu kabul edilmez. Ve üstelik güvensizliğe, moral bozukluğuna neden olur. Bunu herkes iyi bilir. Teorik- siyasi politakadan, işleyişden, mücadele geçmişinden ve potansiyelden dersler çıkarılacak zengin bir geçmişe de sahibiz. Bunlar avantajlı yönlerdir. Yapılacak şey; olumluluklar ışığında sağlıklı bir şekilde var olan patonsiyeli örgütlemek, kurumları oturtmak, politikayı güncelle birleştirerek, geniş halk yığınlarını harekete geçirmek, onların merkezi görevle bütünlüğünü kurmaktır. Yani merkezi görevin bütün alanlarda eksiklikleri olduğu için özellikle şehirlerde büründüğü biçim nedir? Nasıl ele alınacaktır. Merkezi halkanın işçi sınıfı içinde memur ve gençlik içindeki ilişkisi, çalışması nasıl ele alınacaktır, bunlar arasındaki ilişki pratik yönelmelerle nasıl birleştireceğiz vb. vb. Tüm bu sorunların açılımı yapılmalı ve bu noktalarda gerekli pratik adımlar atılmalıdır.

Bugün faaliyetlere bakıldığında, diğer bir eksiklik te ajitasyon ve propagandanın yetersizliğidir. Ajitasyon- propagandanın önemi kavranmalı ve bu faaliyete önem verilmelidir. Başta basım ve yayınlar olmak üzere bütün ajitasyon- propaganda malzemeleri iyi kullanılmalıdır. Tüm bu faaliyetler ısrar ve yaratıcı çalışmalara bağlı olarak, zemin ve yankısını bulur, ürününü verir. Bu noktalarda çabalar, atılacak pratik adımlar belirleyici olacaktır. İşte bu görev ve sorumluluklar bilinciyle hareket edilirse herkes üzerine düşenleri yerine getirir, bunun için canla başla pratiğe sarılır. İşte bu sorumluluk bilinciyle, heyecan ve inatçı bir şekilde, özveriyle, azimle, kararlılıkla ve çöşkuyla görevlere sarılması, bu yapılmadığı sürece, bu noktada adım atılmadığı sürece sürekli açmazlıkların, karamsarlıkların filizleneceği asla unutulmamalıdır. Bölünmelerin, parçalanmaların, faaliyeti terk etmenin yaşandığı dönemler böylesi dönemlerdir. Bunu herkes görmelidir.

Şu gerçek iyi bilinmeli: Eleştiri bir KP'yi geliştirir, eksiklerini, görüp aşması için, dönüştürücü ve yapıcı bir silahtır. Ama diğer tehlikeli bir yanı daha var ki, o da ,eleştiri silahının arkasına gizlenerek iş yapmama hastalığıdır. Bazıları sadece eleştirir, ama iş, pratiğe geldimi onlar orada yoklar. Böylesi, iki yüzlü korkaklara ve kaçkınlara söylenecek söz şudur: Eğer eleştiri herşeyi çözebilseydi, sorun yoktur, her sorun bununla çok rahat çözüldü. Çünkü eleştiri belki de en kolay iştir. Ve yine böylesi kişiliklere, böylesi yetmezliklere cevabımız şudur: "İş yapmayanın eleştiri hakkıda yoktur." Ve bu hak böylelerine tanınmaz. İsterlerse eleştirileri yerden göğe kadar haklı olsun. Eğer pratik içine girilip mücadele edilmiyorsa, bu noktada üzerine düşen yapılmıyorsa ve sadece boş laf ebeliği yapılıyorsa, hiçbir şeyi beğenmeyip, kendileri bir adım atmıyorlarsa, görev ve sorumluluk altına girmiyorlarsa, bunların yapacağı en hayırlı iş, yakamızı bırakmalarıdır. Hem kendilerine karşı dürüst ve mert olsunlar, hem de bize karşı, öncüye karşı dürüst olsunlar. Birbirimizi kandırmayalım. Çünkü bizim zamanımızı boş yere harcayacak lüksümüz yoktur, böyle bir lükse sahip değiliz. Böylesi yönelimlerin üzerine kesinlikle gidilmelidir.

Sonuç olarak, sürece yön verebilmek, onu en doğru tarzda bilince çıkarmak, varolan nesnellik karşısında, çok yönlü bilimsel bir yaklaşım gerektirir. Öncünün sınıf mücadelesi karşısında üstlenmiş olduğu önderlik misyonunu yerine getirilebilmesi, sahip olduğu ideolojik-politik mevzilerine sarılmasıyla, bunun gereklerini yerine getirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu noktada her bir kadroya değişik çapta üstlenmesi, gereken görev ve sorumluluklar düşer. Görev ve sorumluluk almaktan korkmamalı. Üslenilecek görev ve sorumluluklar pratikte yerine getirilmesi sonucu, zafer kaçınılmazdır. Partiye layık olmanın, Maoizme layık olmanın şevki ve hazzı, savaşımında, inançta ve kararlılıktadır.

Zafer, nakış nakış, ilmik ilmik örülecek kavganın sonucunda kazanılacağı muhakkaktır. ÖYLEYSE GÖREV BAŞINA!...

İllegal parti çalışmasının kuralları

Komünizme karşı mücadelede burjuvazi için hiçbir araç çok kötü, çok çirkin değildir. Geniş kitleleri KP'ye karşı kıskırtmak için gizli polisin en makbul hilelerinden, en etkili araçlarından biri, daha sonra komünistlerin üstüne atılacak ve siyasi polise girilen tek tek terörist eylemler, tek tek "suikastler" dir.

1- Hiçbir şart altında parti çalışmasına ve parti işçilerine ihanet etme.

2- Eğer güvenilir şifreli yazı ile değilse, üstünde isim ve adres taşıma ve bulundurma.

3- Evinde seni tehlikeye düşürebilecek yazı ve (kitap) bulundurma.

4- Parti çalışması esnasında kendini gereksiz yere tehlikeye atma.

5- Tehlikeli olduğu için parti işinden kaçınma.

6- Parti için yapabileceğinle yada yaptığınla övünme.

7- Gerekli olmadıkça parti ile ilişkilerini açığa vurma.

8- Parti çalışmasına ya da bir toplantıya giderken ispiyoncuların seni izlememesine dikkat et.

9- Tehlike anında cesaretini yitirme.

10- Tutuklandığında gerek ön soruşturma gerekse de mahkeme önünde hiçbir soruya cevap verme.

1- Parti çalışmasına ve parti işçilerine ihanet etmek, parti işçisinin affedilemez suçudur. Hangi araçlarla ve işkencelerle yoldaştan bu bilgi alınmaya çalışılırsa çalışılın, hükümete bu konuda bilgi vermek utanmazca ihanet etmek demektir. HAIN OLMA! Kendini iyi şartlandır. Her etkiye ve işkenceye karşı durabilmen için bırak bu kararlılık varlığının en derinlerine kadar işlesin. Hiçbir tekdir sözü bir hain için yetmez.

2- Tutuklanma sırasında, yoldaşların, parti işçilerinin ve toplantı yerlerinin adlarını ve adreslerini herkesin anlayabileceği şekilde üzerinde bulundurma, bunları hükümete bildirmekle hemen hemen aynı şeydir; en azından sonuç aynıdır. Böylesi isimler ve adresler bir an

için bile herkesin anlayacağı biçimde yazılmamalıdır. Bunları mümkün olduğunca aklında tutmaya çalış. Tuttuğun notlar, sadece sana hatırlamanda yardımcı olsun. Mutlaka not etmen gereken şeyleri güvenilir şifrelerle yaz.

Her halükarda ama, yanında DOĞRU adresin olması ve (DOĞRU adresi- ÇN) tanıman gerektiğini bilmek zorundasın. Yoldan geçenlerden, hatta kapıcıdan ve ev sahiplerinden sormak tamamen yanlıştır. Partiye ait paketlerin ve mektupların gönderilmesinde adreste yanılmak oldukça tehlikelidir. Böylesi hatalar sonucu, yalnızca önemli paketler ve mektuplar kolaylıkla kaybolmakla kalmaz, hükümetin eline de geçebilir. Parti paketlerinin ve mektuplarının gizli ulaşım yolları böylelikle açığa çıkabilir. Doğru adresler ortaya çıkartılabilir ve sonuç olarak bu bizzat o adreste oturanların tutuklanmasına yolaçabilir. Bir parti adresini öğrendiğinde ya da verdiği hata yapmadığına emin olmak için SÜREKLİ OLARAK İKİ KEZ GÖZDEN GEÇİR.

Birşeyi kesinlikle yazman gerekiyorsa, bunu iyi şifreli bir şekilde yap. Sayılar için sürekli olarak kolay bir şifre kullanılabilir. Örneğin 10 harfli bir kelime yada 5'er harften oluşan iki kelime al. (Kelimeler hiçbir anlam ifade etmemelidir. Çünkü o şekilde rahatlıkla şifre çözülebilir.) Örneğin "Verga Dschir" kelimelerini al, (Aynı harf iki kere tekrarlanmamalıdır) ve ondan sonra 1 yerine "v" harfini, "2" yerine "e" harfini, "3" yerine "r"yi vs. geçir. "O" yerine w kullan.

Mümkün olan yerde parti paketleri ve haberleşmesi için DOLAYLI adresler kullanılabilir.

İHMALKARLIĞI sonucu parti isimlerinin ve adreslerinin hükümetin eline geçmesine yolaçan bir örgütleyicinin bir hainden hemen hemen farkı yoktur.

3- Evini sürekli olarak "temiz" tut. Bu konuda biraz dikkat, seni bir tutuklama ya da ev baskını anında şüpheden kurtarabilir. Evinde gazete, bildiri, kitapların çok sayıda bulunmamasına çalış. Ki böylelikle bundan senin bunların dağıtımına katıldığın çıkarılmasın. Devrimci yazıları okuduğun için kimse sana birşey yapamaz, ama bunları dağıttığın için mutlaka hapsi boylarsın. Ve bundan başka, neden evine TESADÜFEN giren herkesin "arkadaşların", işportacıların, vergi memurlarının, dilencilerin vs. vs. senin komünist olduğunu öğrenmelerine yol açarak kendini tehlikeye atasın.

4- Yalnız kendin için değil, aynı zamanda partinin seni parti işçisi olarak saklayabilmesi amacıyla parti yararına da, kendini gereksiz yere tehlikeye düşürmekten kaçınmalısın. Yazılarımızı dağıtırken ve işyerlerinde ve sendikalarda ajitasyon ve propaganda yaparken en büyük dikkati göster.

Sana parti örgütlerinde sorumlu bir konum verilmişse iki kat daha dikkatli ol.

Bir bölge sorumlusunun ya da merkezi organın bir üyesinin tutuklanmasının örgütümüze hangi zararları verebileceğini kolayca tahmin edebilirsin.

Bu yoldaşların kendilerini, örneğin evlere ve binalara bildiri dağıtma

yoluyla tehlikeye atmaları kesinlikle budalalık olur. Bunlar, partidir: açık gösterilerinden kendilerini tamamıyla uzak tutmalıdır ve kendilerini asla iki yada daha fazla kişilik gruplar halinde göstermemelidirler. Bunlardan birisi, önemli bir parti işçisi olmak şüphesi altındaysa, neden ispiyonculara şüphelerini diğer yoldaşların da üstüne çekmeleri için fırsat versin? Sözkonusu parti üyesinin konumu ne kadar önemli ise, içinde bulunduğu tehlike de o denli büyüktür ve o denli dikkatli ve tedbirli olması gerekir.

5- Parti çalışmasında en büyük tedbiri gösteren biri asla korkak olarak adlandırılmaz. Denektaş bizzat yaptığı işidir. Sözkonusu olan onun bunu yapıp yapmadığıdır; onun kendisini illegal parti çalışması sırasında ortaya KAÇINILMAZ olarak çıkan tehlikeye atıp atmadığı ya da şu veya bu gerekçeyle parti çalışmasında tamamen uzak durarak tehlikeyi geçiştirmeye çalışıp çalışmadığıdır. Yoldaş kendi üzerine düşen görevi kendisini ne derecede az tehlikeye atarak YAPIYORSA, kazanımı o denli büyüktür. Eğer işini YAPMIYORSA istediği kadar ağzı laf yapsın, cesaretiyle övünsün, bir korkak ve kaçkından öte bir şey değildir.

Kural şudur: PARTİ İŞİ YAPILMAK ZORUNDADIR ve hem de mümkün olan en az tehlikeyle ya da hatta mümkünse tehlikesiz AMA YAPILMAK ZORUNDADIR.

6- Övünmek tamamen budalalıktır. Ama yaptığın parti işiyle övünmek ve böylelikle hem kendini hem de parti çalışmasını gereksiz yere tehlikeye atmak doğrudan doğruya cinayettir. Senin bildiğini ya da sana verilen parti işini, partide bilmesi gerekenlerden başka kimse bilmemelidir, bunların dışında en iyi dostun, karın, kocan, yürekten bağlı olduğun erkek ya da kız arkadaşın bile bunları bilmemelidir.

Parti sorunları üzerine konuşmak zorunda kaldığında, kimsenin seni dinlememesine dikkat et.

7- Parti çalışması, parti ajitasyonu ve propagandası ve hatta parti için para toplama ve yeni üye kazanma, parti üyesi olduğu belirtilmeden yapılabilir ve yapılmalıdır.

Bazı hallerde parti programına sempati duyduğunu ve partiyi desteklediğini, bazı hallerde de parti üyeleriyle bağ olduğunu belirtmen yeter. Yalnızca yeni bir üyeyi denemek amacıyla alınan üyelerin grubuna soktuğunda ona parti üyesi olduğunu söylemen gerekir.

Sen, çalıştığın işyerinde ya da kuruluştaki senin faaliyetin sonucu bir "kızıl" olarak nitelendirmeleri onca zararlı değildir. Çünkü bu mahkeme takibatı ve ceza için bir ipucu teşkil etmekten öte çok genel bir nitelendirme. Ama senin Komünist Partisi ÜYESİ olduğunu kimse asla bilmemelidir.

8- Hepimiz bilmekteyiz ki, binlerce ispiyoncu, geçegündüz bütün şehirlerde üyelerimizi, toplantılarımızı ve çalışma yerlerimizi ortaya çıkarmakla meşguldürler. Ama kaçımız bunu gözönüne almakta ve bir buluşmaya, bir toplantıya ve hatta çalışma yerlerimize giderken izlenip izlenmediklerine dikkat etmektedir? Özellikle kuşku altında bulunan, polis tarafından gözaltında bulundurulmuş, tutuklanan ya da ceza yiyen yoldaşlar bunu gözönünde bulundurmamak zorundadırlar.

Bunların (Sözkonusu olan büyük ihtimalle daha önce tutuklananlar olsa

gerek. Yazıda bu açıkça belirtilmemiş- ÇN) bazen kasıtlı bir şekilde yem olarak serbest bırakıldıklarını (ispiyoncuların bunların izlerini takip ederek üyerimizi ve adreslerimizi ortaya çıkarmak için) biliyor musun?

Bu yoldaşların her türlü parti işini bir yana bırakmaları gerektiği anlamına gelmez; bu, bunların özellikle dikkatli ve uyanık olmaları gerektiği anlamına gelir.

Düşmanlarımızın parti çalışmamızı izleyebilmek için, mektuplarımızı açtığını, onların fotoğrafını çektiklerini veya aynen kopye ettiklerini ve daha sonra da tekrar temiz bir şekilde kapatarak adresimize gönderdiklerini de biliyor musun? Bu mektupların hepsini elde tutmuyorlar. Aksi takdirde hiç mektup göndermeyiz ve yoldaşlar uyanır.

Uzun süre tutuklama ve ev araması olmaması nedeniyle uyanıklığını yitirme. Bu büyük ihtimalle fırtınadan önceki sessizliktir. Büyük ihtimalle polis, yeni bilgiler toplamak, örgütün iplerini iyice eline geçirmek ve sonra da ansızın saldırmak ve Ocak saldırısında olduğu gibi güçlerimizi felce uğratmakla meşguldür. İkinci bir kez böylesi bir sonuç elde etmeyi başaramayacaklardır, arka yoldaşlarımız büyük dikkat göstermezlerse büyük zararlara katlanmak zorunda kalabiliriz.

9- İlegal parti çalışmasında, soğukkanlılık, kendine hakim olma, sakinlik ve her türlü tesadüfe karşı hazırlıklı olma son derece önemlidir. Bir işe giderken, önceden seni tehdit edebilecek tehlikeleri düşünmeli ve gerekli hazırlıkları yapmalısın. Tehlikeden nasıl kaçabileceğini ve bu mümkün değilse tehlikeyi nasıl atlatabileceğini düşünmelisin.

Parti işi yaptığında, üstünde seni zan altında bulundurabilecek işaretler ya da şeyler taşıma ya da evinde bulundurmama konusunda kendini önceden ikna et. "Burada ne yapıyorsun ya da ne arıyorsun?", "Nereye gidiyorsun?", "Nereden geliyorsun?" gibi sorulara önceden inandırıcı bir cevap hazırla.

Kendini beklenmeyen tehlikelere karşı hazırla. Bunlar üzerinde önceden düşün ve ortaya çıktıklarında soğukkanlılığını kaybetmemeye ve sakin kalmaya çalış. Şaşkınlık ve korku seni mahva sürükleyebilir, soğukkanlılık ve dış görünümündeki sakinlik çok kez sana yardımcı olabilir. Senin izinde olduklarını gördüğünde, mümkün olduğunca bütün delilleri sakla ya da yoket. Elbette ki bunu hiçbir şey olmaksızın, en ufak bir provokasyonda da yapma. Önce bunun beyhude bir telaş olup olmadığını anla.

MÜMKÜN OLDUĞUNCA BÜTÜN ARAÇLARLA TUTUKLANMANI ENGELLEMeye ÇALIŞ

10- Eğer buna rağmen tutuklanırsan, yani resmi makamların elinde senin komünist olduğuna dair şüphe için yeterli delil, ya da ipucu teşkil edebilecek bir neden varsa ve böyle biri olarak, olan düzenin can düşmanı olarak (gerek yasal temelde gerekse de yasal bir neden olmaksızın) cezalandırılman ve zindana atılman gerekiyorsa, senin (tutuklanmanı- ÇN) önce, diğer komünistleri ele geçirmek ve hatta tüm örgütü çökertmek için kullanmak isteyeceklerdir. Seni ilk önce sorguya çekmek, İsveç perdelerinin

ardına oturtmak, senden mümkün olan ifadeleri almak ve sana işkence etmek isteyeceklerdir. Bu koşullar altında yapabileceğin en iyi şey, BÜTÜN SORULARA CEVAP VERMEYİ REDDETMEKTİR. (Sana bir avukat vermelerini talep et. Bu senin hakkındır. Sana yardımcı olsa da olmasa da sorulara cevap vermeyi reddetmek hakkın da vardır)

Rus yoldaşlarımızın çarlığa karşı uzun yıllar süren ağır illegal mücadelelerinde elde ettiği deneyimler bize bunun en iyi davranış tarzı olduğunu göstermiştir. Bunun nedenlerini onlar "Sorguda nasıl davranmak gerekir?" adlı kitapçıkta ortaya koymuşlardır ve kesinlikle HİÇBİR SORUYU YANITLAMAMAYI öğütlemektedirler.

Bizzat kendini kurtarmak ve sana karşı kuşkuları dağıtmak ve böylelikle seni serbest bırakmaları için soruları yanıtlasan da diğer yoldaşları korumak için kendini feda etsen de ve takibatçıları inandırarak etkilemek istesen de, sonuç her zaman partimizin çıkarlarıyla çelişecektir. İsteyerek ya da istemeyerek, bilinçli ya da bilinçsiz sonucu önceden tahmin etsen de etmesen de, onların eline belli bilgileri vermiş olacaksın. O anda ellerinde buldukları bilgilerin onaylanması bile onlara son derece yarar sağlar, bununla ispiyoncularının ve örgütlerinin verdikleri bilgileri kontrol edebilirler, bu onlara diğer yoldaşların sorgulanmasında yardımcı olabilir. Senin ifadenin temelinde onlara karşı dava açabilirler.

Diğer yoldaşların itiraf ettiğini ve onlara çeşitli bilgiler verdiğini söylediklerinde onlara inanma; onların seni ifade vermeye ve soruları yanıtlamaya zorlamak için başvurdukları hilelerinden biridir. Bütün hapis-hanelerde de ispiyoncular ve örgütler bulduklarını unutma. Senin güvenine layık olup olmadığını iyice anlamadan, hapis-hanede hiçbir "dert ortağı"na güvenme.

Düşüncelere gelince, mahkeme salonunu kendi düşüncelerimizin propagandası için kullanmak mümkündür. Hakim senin düşüncelerini açıkça ifade etmeni engelleyecektir. Yalnızca seni şaşırtmaya ve tahrik etmeye çalışacaktır. (Basın (Sosyalist basın da dahil) açıklamalarını tahrif edecek ve yanlış bir şekilde sergileyecek, ya da tam bir suskunlukla geçiştirecektir. Sana yöneltilen sorulara yanıt vermeyi reddettiğinde, bunlarla (yani açıklamalarla - ÇN) kendi gazetelerimizde, belki de daha iyi bir başarıyla, ajistasyon ve propagandayı sürdürebiliriz.

Yoldaşlarını ele vermek ve partiye ihanet etmek korkunç tehlikesinin seni tehdit ettiğini unutma. Bilinçsiz de olsa, istemesen de, SORULARI YANITLADIĞINDA onları düşmanımızın saldırılarına hedef etmekte sin. Keza HAIN OLMAMAYA kesin kararlı olduğun gibi hiçbir soruyu yanıtlamamaya kesin karar vermeyi unutma.

AMERİKA KOMÜNİST PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ
"Komünist Enternasyonal" Dergisi
2. Yıllık, 1921 Sayı 16, S. 395'den.

AJAN- PROVOKATÖRLÜĞE KARŞI MÜCADELE

I

Savaş sonrası kapitalizmin tarihi, onun çöküşünün, bunalımının ve burjuvazinin sınıf egemenliğini korumak için verdiği şiddetli mücadelenin tarihidir. Savaş sonrası ilk yıllarda egemen sınıflar, bolşevik devrimin yalnızca geçici bir ateş nöbeti olduğuyla kendilerini avuttularsa da şimdi burjuvazinin ileri gelen politikacıları arasında tüm kapitalist ekonomik düzenin tehditi altında olduğu ve kendisini yeni, kitlelerin yiğitçe mücadelesi içinde yükselen toplum düzenine karşı koruyabilmek için kapitalizmin olağanüstü bir çabaya muhtaç olduğu anlayışı yaygınlaşmaya başlamıştır.

Egemen sınıfların bütün umutlarına, kapitalist düzenin sözcülerinin bütün teminatlarına rağmen burjuvazinin "devlet adamları"nın kafasına bu anlayışı çekiçleyen, sürekli büyüyen bunalımdır. Burjuvazi bu bunalımdan tek çıkış yolunu, işçi sınıfına ve emekçi kitlelere karşı savaşta ve sömürgelerdeki devrimci hareketin zorla bastırılmasında görmektedir. Milyonlarca emekçi kitleyi en kötü sömürü boyunduruğuna bağlama çabasıyla, egemen sınıflar devlet aygıtlarını sürekli olarak güçlendirmektedirler. Bir dizi ülkede uzun zamandan beri zaten açık bir şekilde faşist diktatörlük hüküm sürmektedir. Onları büyük kapitalist güçler izlemekte ve giderek hızlanan bir şekilde faşist hükümet yöntemlerine geçmektedirler. KP'D'nin illegaliteye zorlanması, yasadışı ilan edilen Kanada KP'nin takibat altında tutulması vb. çabalarını anmak yeter.

Dev gibi bir sınıf mücadelesi geliyor. Proleter ve yarı proleter unsurlar karşı- saldırıya geçiyor. Kapitalist ülkelerin emekçilerinin bakışı giderek artan sevgi ve umutla Sovyetler Birliği'ne, sosyalizm aşamasına giren, ne işsizlik ne de açlık tanıyan, üretici güçlerini fırtına hızıyla geliştiren, işçilerin ve emekçi köylülerin yaşam düzeylerini sürekli yükselten bu ülkeye yöneliyor.

Emekçi kitlelerin muzaffer sosyalizmin ülkesine olan sempatileri ne denli büyükse, emperyalist soyguncuların Sovyetler Birliği'ne karşı olan kinleri de o denli şiddetlidir. Kapitalist dünyayı kemiren çelişiklere rağmen emperyalist büyük güçler yorulmaksızın Sovyetler Birliği'ne karşı savaş için bütün burjuva devletlerin blokonu oluşturuyorlar.

Ama, Sovyetler Birliği'ne saldırının hazırlanması proletaryanın, köylü kitlelerin ve ezilen halkların devrimci mücadelesinin acımasızca bastırılmasını gerektiriyor. Tüm kapitalist dünyada beyaz terör dalgası giderek yükselmektedir. Avrupa'da şimdilik ilk sırayı, ateşli bir şekilde savaş için hazırlanan ve sayısız darağaçlarının kurulması yoluyla kitlelerin devrimci mücadelesini boğmaya çalışan faşist Pilsudski Polonya'sı almaktadır.

"Kim kimi?" sorusunun artık uluslararası çapta gündemde durduğu ve tayin edici sınıf mücadelelerinin daha aşıkarca büyüdüğü ve **bu tarihsel dönemde, egemen sınıflar daha inatçı bir şekilde çareyi, büyüyen devrimci harekete karşı en keskin mücadele yöntemlerinden birinde arıyorlar: Provokasyon.**

Provokasyon, egemen sınıfların emekçi kitlelere karşı kullandıkları en

eski mücadele yöntemlerinden biridir. Devrimci proleter hareketin daha ilk dönemlerinde, İngiliz ve bunu takiben Fransız burjuvazisi rafine bir ajan-provokatörlük sistemi uygulamıştır. Rus çarlığı provokasyonu, ajan-provokatörlüğü sürekli bir şekilde en güvenilir bir silah olarak görülmüştür. Rusya'da işçi sınıfının mücadele tarihi, hafiyeliğin ve provokasyonun ustaları olan Sudeykin ve Zubatov gibi "Okhrana" (gizli siyasi polis) şefleri ile Asev Malinovski gibi devrimci mücadelenin hainlerini kaydetmektedir.

Ama ajan- provokatörlük silahı, hiçbir zaman sınıflar arasındaki tayin edici mücadelenin giderek yaklaştığı bugün olduğu kadar geniş ölçüde ve rafine biçimlerde kullanılmamıştır. Bütün açıklığıyla söylemek gerekir ki partilerimiz bu tehlikeyi küçümsüyorlar ve şimdiki tarihsel durum ile, burjuvazinin proletaryaya karşı sınıf mücadelesi yöntemlerinden biri olarak hızla yeşeren provokasyon arasındaki kopmaz bağı tam olarak hesaba katmıyorlar.

Egemen sınıfların iktidarlarını sarsılmaz gördükleri ilk dönemlerde, provokatör faaliyetin sınırları nispeten dardı: Gizli polis esas olarak dikkatlerini, şu veya bu tehlikeli devrimciyi yakalamak, şu veya bu kampanyayı boşa çıkarmak, partinin şu veya bu eylemini engellemek noktalarında topluyordu. "Hakim sınıfların komünist devrim önünde titredikleri" şimdi ama, siyasi polisin "ufku" genişlemiştir. O şimdi hareketi içten demoralize etme, devrimin güçlerini parçalama, Komünist Partisini illegaliteye zorlama yada terör rejiminin güçlendirme çabası içindedir. KP'nin çalışmasını yanlış yola kanalize etmeye, proleter öncünün güçlerini tayin edici anda felce uğratmaya çalışmaktadır.

II

Komünizme karşı mücadelede burjuvazi için hiçbir araç çok kötü, çok çirkin değildir. Geniş kitleleri KP'ye karşı kıskırtmak için gizli polisin en makbul hilelerinden, en etkili araçlarından biri, *daha sonra komünistlerin üstüne atılacak ve siyasi polisce girilen tek tek terörist eylemler, tek tek "suikastler"* dir. Bu, bugün oldukça geniş ve şimdiye kadar kullanılmamış büyük boyutlarda kullanılan bir araçtır. Bunun için bir örnek geçen yıl Macaristan'da, Biatorbagy köprüsünde bir trene yapılan sabotaj, ve bundan önce Almanya'da Jüterbog'daki tren sabotajı vs.dir. İlk andan itibaren bu sabotajlar komünistlerin üzerine atıldı. Gerçi Biatorbagy'deki sabotajın, yalnızca Macar gizli polisiyle değil, aynı zamanda askeri çevrelerle ve bizzat doğrudan Macaristan'ın fiili diktatörü, savaş bakanı Gömbös ile ilişkisi olan bir Macar subayı, beyaz muhafız faşist Matuska tarafından gerçekleştirildiği ortaya çıktı; ama bu rahatsız etmedi. KP'ye karşı, hepsinden önce de elbette sosyal- faşistler, şiddetli bir kıskırtma kampanyası başlattılar. "Moskova'nın kanlı elleri" ne küfürler yağdırılıyor; komünistlere karşı harp divanları kuru-luyor. Provokatör eylemin doğrudan amacına ulaşılmıştır.

Örneğin, Macar Hükümeti'nin resmi yayın organı "Budapeşti Hırlap" (15 Eylül 1931) Biatorbagy sabotajı dolayısıyla şöyle yazıyor:

"Moskova'nın kanlı eli Macaristan'a uzanmaktadır..."

Biatorbagy köprüsünde komünist bir saatli bomba patlamıştır... Bu cürüm cezasız kalmamalıdır."

Aynı günkü faşist gazete "Magyara" şunları yazmaktadır:

"Biatorbagy köprüsünde patlansa da, bu saatli bombanın ateşleme fitilinin Moskova'da tutuşturulduğuna kuşku yoktur... Öyleyse Avrupa'ya bu en yeni Sovyet ihracı, Rusya'yı uygar düzene, hiristiyen kültürüne karşı tek bir kızıl cephaneliğe çevirecek beş yıllık planın önemli bir parçasıdır... Yeni bir ihracatla, terör ihracı ile geliyorlar... Böylesi bir savaş kışkırtılırsa, bunun cevabı, her dürüst yurttaşın, her akıllı işçinin kendi çıkarına, aile mensuplarını ve anavatanın çıkarına yükümlülüğünü yerine getirmek zorunda olduğu, son damla kana kadar savaştan başka birşey olamaz."

Alman burjuva gazeteleri de Jüterbog'daki tren felaketinden sonra aynı dili kullanmışlardı. Komünistlerin, Bolşeviklerin sürekli olarak devrimci kitle eylemlerinin yerine bireysel terör eylemlerinin geçirilmesine ilkesel olarak karşı olduklarını pekala bilmelerine rağmen, bu kışkırtmanın başında yine sosyal- demokratlar bulunmaktaydı. SPD Yönetim Kurulu'nun teorik organı "Özgür Söz"de sosyal- demokrat milyoner ve Barmat'ın dostu Ernest Hilmann şöyle yazıyordu:

"Son iki hafta içinde, iki sosyal demokrat polis memurunun öldürülmesinden sonra, aynı yerde, komünistlerin karargahının hemen yakınında iki polis memuru daha cinayete kurban gitti. Failler tanınmadan kaçmayı başardılar. Jüterbog'daki demiryolu faciasının, Almanya'da şimdiye kadar işlenen en alçakça cürüm olan, içinde Reich Başbakanı ve Dışişleri Bakanı olduğu sanılan Frankfurt- Berlin ekspresine karşı politik fanatizmin bu sabotajının da bununla ilişkisi vardır."

Açık faşistler de, sosyal - faşistler gibi aynı telden çalıyorlar. "Der Angriff" 12 Ağustos'da şunları yazdı:

"Sabotajın komünist bir terör grubu tarafından düzenlendiği şeklindeki hemen uyanan kuşku, doğrulanmıştır. İpler yalnızca Berlin'in kuzey mahallerine değil, aynı zamanda emri üzerine Avrupa'da birden fazla bombanın patladığı Rusya'ya işaret ediyor."

11 Ağustos tarihli "Vorwats"de SPD Yönetim Kurulu üyesi Otto Meier'in işte kinik bir şekilde yazdıkları:

"Olağanüstü hal yasaları ve zalimler üzerine yaygarayla parçalanmış partiyi toparlamak ve kendi suçlarını örtmek için illegalliğin kurtarıcı karanlığı aranmakta ve partinin yasaklanması kışkırtılmaktadır. Bu, propaganda amacıyla kurbana ihtiyaçları olduğu için, kışkırtılan işçileri güvenlik pusularından ateşe ve felakete gönderen komünist önderlerin ikiyüzlü taktiğidir."

Bundan kısa bir süre sonra, tüm burjuva çeteye, Komünist Partisi'ne karşı kışkırtma yapmak için yeni bir fırsat doğdu. Almanya'nın birçok yerinde ortaya çıkarılan patlayıcı madde depoları komünistlere maledildi. Böylelikle ulumalara başlama ve yeniden KPD'nin yasaklanmasını talep etmek için yeni bir neden ortaya çıktı. Polis raporları, KPD'ye doğal olarak Moskova'ya götüren ipler örmeye başladı. KPD, ortaya çıkarılan patlayıcı madde depoları ile bir ilgisi olmadığını ve düşmanlarının hiçbir provokasy-

onunun onu kapitalizmin devrilmesi için bolşevik kitle mücadelesi yolundan sapık terör yoluna sokmayı başaramayacağını açıkladığı halde, faşist ve sosyal-faşist köpek sürüsü susmadı. Polis, Karl Liebknecht Haus'u işgal etti ve olmayan kanıtları bulmak için her köşeyi özenle aradı. Sayısız komünist milletvekilinin dokunulmazlığı kabaca zedelendi. Evleri arandı. En sonunda elbette ki komünist patlayıcı madde depoları, komünist terör grupları masalından vazgeçilmek zorunda kalındı. Ama buraya gelen kadar, bütün burjuva partilerinin KPD'ye karşı kampanyası en büyük şiddetiyle yürütüldü ve yeniden Almanya KP'yi illegaliteye itmek için çaba harcandı. Yalnızca, Alman proleter kitleleri partilerini savunmak için ayağa kalktıklarında, burjuva köpek sürüsü bu kez geri çekilmeye zorlandı.

Bu dıştan örgütlenen provokatif eylemlerden daha tehlikelisi ise, iç *provokasyondur, düşmanın parti saflarına sızmasıdır.*

Önceden de söylendiği gibi, gizli polis bugün yalnızca komünist partilerin içinde buldukları durum üzerine mümkün olduğunca tam bilgi değil, aynı zamanda faaliyetlerini yanlış yola kanalize edebilmek için onun saflarını demoralize etme, onun politik çizgisi üzerinde belirli bir etki elde etme hedefi de gütmektedir.

Emperyalist kitle kıyımından hemen sonra Avrupa'da devrimci hareketin fırtınalı yükselişi döneminde, gizli polislerin en tecrübelilerinden birisi olan Fransız gizli polisi, Fransız işçilerin devrimci öncüsünün saflarına sızma ve onun eylemini polisin isteği bir raya oturtmak şeklindeki sistemli çabalara girişti. Böylelikle Anquetil adında bir gizli polis ajanı, işçilerin güvenini kazanmak için, 1919 yılında aşırı "devrimci" "Bolşevik" ve "Le Titre Censure" gazetelerini yayımlamaya başladı. Gerçi o kısa zamanda ortaya çıkarıldı ama, açıktır ki, siyasi polis devrimci hareketi demoralize etmek için yeni yollar ve araçlar aramaktan yorulmayacaktır. O bu arada işçiler arasında KP'ye karşı mücadeleyi kızıştırmak için tüm sağ ve "sol" Troçkist grupları kullanmaktadır. Oportünist "Minoritarier" grubu, bu alanda Fransız siyasi polisi tarafından sistemli olarak kullanıldı.

Partiyi parçalamak, faaliyetini felce uğratmak, yönetimini gözden düşürmek için, Partinin ve Komünist Enternasyonal'in genel çizgisine karşı her fraksiyon mücadelesi siyasi polis tarafından kullanılmakta ve hatta bazen örgütlenmektedir. Komünist partileri, *siyasi polis tarafından kullanılmayan ya da kışkırtılmayan, ilkesiz ya da genel olarak KE'nin çizgisine yönelik hiçbir fraksiyon mücadelesi olmadığını* asla unutmamalıdır. Hatta dahası, fraksiyon mücadelesi, hafiyelerin partiye sızmasını doğrudan kolaylaştıran bir atmosfer yaratır. Örneğin, Macar gizli polisinin Macaristan KP içinde uzun yıllar süren fraksiyon mücadelesinin bir sonucu olarak bir dizi parti üyesini hafiyelik için kazanmayı ve partiye hafiyeler sokmayı başardığına hiçbir kuşku yoktur. Bu görevi kolaylaştırmak ve bütün ipleri birbirine dolamak için bizzat gizli polis, parti içindeki ajan-provokatör canavarı üzerine söylevler yayar, tek tek yoldaşları provokatörlükle suçlar. Örneğin Kore ve Hindistan'da tek tek gruplar birbirlerini yıllar yılı provokatörlükle suçladılar.

Partiyi illegal hale getirmek ya da halihazırda illegal olan bir partiye

karşı terör rejimini güçlendirmek amacıyla partiyi terörizm çıkmazına çekmek, gizli polisin sürekli olarak uyguladığı bir yöntemdir. Örneğin Polonya gizli polisi, parti içinde faaliyet gösteren ve daha sonra açığa çıkarılan ajanlarının yardımıyla 1925 yılındaki 1 Mayıs eylemine terörist bir nitelik vermeye çabalamıştır. Gizli polisin emriyle ajan- provokatörler tarafından bombalar imal edilmiştir; bereket versin ki polisin planı parti tarafından zamanında ortaya çıkarılmıştır.

Özellikle Amerikan polisi, eylemi bozguna uğratmak ve kitleleri demoralize etmek amacıyla, en uygunsuz anda proletaryanın grevlerini ve diğer eylemlerini provoke etmek şeklinde en ince yöntemlerle çalışmaktadır. Bu provokatif yöntem, patlamasını önleyemeyecekleri gelişen eylemleri dağıtmak için sosyal- faşist partiler tarafından sık sık kullanılmaktadır.

IV

Partinin içten çökertilmesi ve politik çizgisinin tahrif edilmesi şeklindeki bu yöntemler, parti içindeki polis ajanlarının faaliyetinin sadece bir yönüdür. Bundan hiç de daha az tehlikeli olmayan, partinin faaliyeti ve tek tek parti fonksiyonerlerinin rolü üzerine rapor vermekle görevli olan hafiyelerin çalışmasıdır. İlegal partiler için elbette ki bunun önemi büyüktü. Ama partilerimiz bu sorunda affedilmeyecek bir hafiflik göstermektedir.

Parti sık sık büyük çapta bir "uçuş"u (tutuklamayı- ÇN) - onyılların deneyimi böyle birşeyin hafiyelik olmadan meydana gelebileceğini göstermesine rağmen- tesadüf olarak görmektedir. Ama artık bütün partilerin bu cümleyi beyinlerine kazımalarının ve her ihanetin nedenlerini dikkatle araştırmayı öğrenmelerinin zamanı gelmiştir.

Yoldaşlar arasında sık sık, bu sorunların tamamen sessiz ve göze çarpmadan halledilmesi gerektiği görüşü egemendir. Bu hafiye ortaya çıkarıldığında- ve özellikle bu ajan- provokatör ileri parti kademelerinde ortaya çıkarılmışsa- böyle bir şey, düşmanın partiyi aldattığı gerekçesiyle partiye leke süreceğinden, gereğinden fazla büyütülmemelidir!!!

Böyle bir görüş kadar yanlış birşey yoktur. Sürekli olarak ve tekrar tekrar provokasyonun, burjuvazinin proletaryaya karşı sınıf mücadelesinin bir yöntemi olduğu vurgulanmalıdır. Egemen sınıfın sınıf egemenliği aygıtını kullanarak, KP içine ajanlarını sokabilmek için araçlar ve yolları eninde sonunda daima bulabileceği açık değil midir? Bu soruyu sormak, hiçbir partinin bundan muaf olmadığını söylemektir. Sorun böyle ise, o zaman *partiye hafiyelerin açıkça teşhir edilmesiyle değil, aksine bunları ortaya çıkarmadaki* ve bu sorunu buna uygun bir ciddiyetle ele almadaki *yeteneksizliğinden ötürü* leke sürülür.

Kuşkusuz bugün kapitalist ülkelerde bir ajan- provokatörü ortaya çıkarmak, eskiden Çarlık Rusya'sında olduğundan daha zordur. Düşman çok şey öğrendi: Çarlık polisi devrimci harekete karşı en karmaşık manevraları kullandıysa, şimdiki (gizli polis-ÇN) tüm bir taktik sistem oluşturmuştur. Her zaman mutlaka polisin keşiflerini tutuklamalar izlemez. Burjuvazi ajanlarını gözbebeği gibi korur ve kuşkuları ajanı, provokatörü üzerine çek-

memek için (bizzat önder illegal devrimcilerin) tutuklanmasından cayar. **Siyasi polis için, partideki ajanlarının yıllar boyu süren faaliyetinin büyük önemi vardır.** Çünkü böylelikle parti sırlarını elde etmek ve hatta zaman zaman partinin faaliyetini etkilemek, onun çalışmasını bir yönden felç etmek ve bunun yerine başka bir yöne sokmak olanağı vardır.

Belki de tecrübesiz bir devrimci, durum buysa, bu musibete karşı mücadelenin nasıl olanaklı olduğunu soracaktır. Sorunun bu şekilde ortaya koyulmasından, provokasyonun belirli bir dereceye kadar kaçınılmaz bir olgu olduğu çıkmıyor mu? Özellikle ajan- provokatörlerin ortaya çıkarılmasının siyasi polisin şimdiki taktiği dolayısıyla son derece zor olduğu gözönüne alınırsa, bunun aşılması nasıl mümkündür?

Düşmanın çalışma yöntemini öğrendiği anda kollarını önüne sarkıtan bir devrimci, kötü bir devrimcidir. Provokasyon "kaçınılmaz" olduğundan teslim olmak isteyen biri, beyaz terörün ve burjuvazi tarafından emekçi kitlelerin sınıfsal ezilmesinin diğer tezahürlerinin de "kaçınılmaz" olduğunu unutmaktadır. Yalnızca en berbat oportünistlerin, dönemlerin sınıf baskısının tezahürleri önünde teslim olabilecekleri ve bunlara karşı mücadeleden cayabilecekleri açıktır. Sınıf baskısının tek tek tezahürlerine karşı mücadele nasıl mümkünse, provokatörlüğe karşı mücadele de o şekilde mümkündür. Bunun başarısı bir tek önkoşula, *bunun tüm sınıfın mücadelesi, kitlelerin ve tüm partinin mücadelesi olmasına ve tek tek kişilerin mücadelesi olmamasına bağlıdır.* Buraya daha sonra tekrar döneceğiz.

V

Ajan- provokatörlerin devrimci bir örgüte sızma yöntemleri öyle çok çeşitlidir ki, bu konu kısa bir makalenin çerçevesi içinde tamamıyla işlenemez.

Parti üyeleri arasında ajan- provokatör elde etmek için siyasi polis çok çeşitli yöntemlere başvurmaktadır: hem kaba şiddet (siyasi polisin zindanlarındaki vahşi işkenceler) hem de işsizlerin açlığı, geri işçinin ulusal ve dinsel önyargıları, polis ajanlarının "temiz yürekli" sözleri ve ayartılan genç devrimcilerin deneyimsizlikleri. **Polis ajanlarıyla "ilkeler", "dünya görüşü" vs. üzerine tartışmaya giren herkes, böyle yapmakla yanlış yola saptığını, ihanete doğru bir adım attığını bilmek zorundadır.** Parti yönetimleri, büyük bir özenle, devrimcilerin sorguda, hapiste ve mahkeme önünde davranışları ile ilgili yönergeleri hazırlamalıdır.

Komünist işletme hücrelerin gelişmesine ket vurmakla görevli fabrika hafiyelerinin son derece büyük tehlikesini özellikle belirtmek gerekir. Burada da oldukça çok çeşitli biçimler vardır: İşçilerin gözetlenmesi için (özellikle ABD'de çok sayıda olan) işverenlerin "dedektif" ve hafiye örgütlerinden, işyerindeki ajanlar tarafından kurulan "komünist" hücrelere kadar. Bu açıdan Japon gizli polisi çok ustadır: **Daha sonra "komünist" olarak sahneye çıkabilmeleri için ajanları için "Marksist kurslar" düzenlemektedir.**

Komünist partilerine nispeten daha rahat giriş olanağı bulabilen çok

sayıda provokatör, faşist ve sosyal-faşist partilerin saflarından gelmektedir. Hatta sosyal- demokrat partilerin bu durumda kendi yenilgilerini kullanmayı başardıkları açıktır. Kendisinden ayrılan ve KP'ye geçen her işçi grubuna, sosyal faşist parti, daha sonra KP içinde provokatif çalışma yürütmek üzere "güvenilir" bir işçi verebilir. Bir yandan en özenli denetim, diğer yandan partiye gelen işçilerin asimilasyonu için yoğun çalışma, partiye, sınıfa yabancı ve doğrudan düşman unsurları saptama olanağını sağlar.

VI

Gizli polisin yöntemleri son derece çeşitli, olanakları ise sayısızdır. Ama buna rağmen, provokasyona karşı mücadele üstesinden gelinemez zorluklar göstermez.

Burada salt şu ya da bu ajan- provokatörün ortaya çıkarılmasının sözkonusu olmadığına dikati çekmek gerekir. Elbette ki bunun büyük bir önemi vardır, ama buna rağmen esas sorun bu değildir. *Nasıl ki siyasi polis için önemli olan yalnızca şu ya da bu devrimciyi tutuklamak değil de tüm partiyi parçalamak ve eylemini felce uğratmak ise, KP için de yalnızca tek tek provokatörlerin ortaya çıkarılması, bir sistem olarak provokasyona karşı mücadeleden, işçi sınıfının devrimci mücadelesini yok etmek için kullanılan bu aracı burjuvazinin elinden almak için mücadeleden daha önemli değildir.*

Böylece, provokasyona karşı mücadele yalnızca kapitalizmin devrilmesi için genel devrimci mücadelenin bir parçası olarak doğru bir şekilde örgütlenebilir. Ve de tersine: İşçi sınıfının parçalanmasının, burjuvazinin egemenliğinin aracı olarak provokasyona karşı uzlaşmaz mücadele onun parçalarından biri değilse, yalnız sözde değil aynı zamanda eylemde de kapitalizme karşı yürütülen gerçek bir devrimci sınıf mücadelesi sözkonusu olamaz.

Ama bu, provokasyona karşı mücadeleyle bir kereye mahsus olmak üzere sürdürülmesiyle iç rahatlığına ulaşılacak bir kampanya olarak görmenin temelden yanlış olduğu anlamına gelir. Partilerin önünde duran ama yeterli dikkat gösteremedikleri görev, provokasyona karşı kampanya değil, tersine sistemli, çetin, günbegün kitle mücadelesidir.

Her partili yoldaş, her işçi, devrimci ordunun her basit savaşı bu görevin muazzam önemi üzerine açıklığa kavuşmalıdır. En geniş kitlelerin dikkatini provokasyon sorunlarına çekmek, onların bu alandaki uyanıklıklarını ve dikkatlerini büyük ölçüde yükseltmek, onların tüm devrimci enerjilerini hakim sınıfların provokatif eylemlerinin tüm görünümüne karşı seferber etmek- işte komünist partilerinin yükümlülüğü budur.

Provokasyona karşı mücadele, herşeyden önce parti içinde gizlilik için mücadele etmektir. Bu alandaki ihmalkarlığa kararlı bir şekilde son verilmelidir. Gizlilik kurallarına uymayan, dikkatsizliği ile tüm örgütü tehlikeye düşüren, devrimci değildir.

Böyle si kuralları basitçe ezberlemekle olmaz. Elbette ki kuşaklar boyu devrimcilerin bize bu alanda bıraktıkları deneyimleri dikkatle incelemek

gerekir. Ama bu yetmez. Ara verilmeden devrimci çalışmanın günlük pratiğinden gizlilik öğrenilmelidir. Burada karşılıklı sıkı denetim gerekir. Küçük burjuva duygusallığa parti yaşantısında yer yoktur: Devrimci partide güven, yalnızca ve yalnızca örgütlü denetime dayanır.

Gizliliğin temel kurallarının zedelenmesi, aynen partinin siyasi çizgisinden sapma gibi cezalandırılmalıdır. ancak bu şekilde gizlilik en yüksek noktaya ulaştırılabilir.

Gevezeliğe karşı amansız savaş! Hem sözde legal, hem de illegal partilerin tüm üyeleri *gevezeliğin devrimci dava açısından her an ihanete dönüşebilecek olan, doğrudan ve en kötü tahribat çalışmasıyla eşanlamlı olduğu konusunda açık olmalıdır. İflah olmaz gevezelere devrimci partide yer yoktur.*

Provokasyona karşı başarılı mücadelenin temel önkoşulu, örgütün doğru bir şekilde inşa edilmesi, yasal ve yasadışı çalışma arasındaki doğru bağlantıdır. Bu yasadışı partiler için özel bir öneme sahiptir. Yasadışı örgütün amaca uygun inşası, parti çalışmasının tek tek işlevlerinin akılcı dağılımı ve bağlantısı, hafiyelerin çalışmasını önemli ölçüde zorlaştırır. Lenin" Sol Komünizm, Bir Çocukluk Hastalığı"nda, provokatör Malinovski ile ilgili bölümde yasal ve yasadışı çalışma arasındaki bağın son derece büyük önemini vurgular. Şöyle der orada:

"En iyi ve en sadık yoldaşlarımızdan düzinelercesini ele verdi... Eğer daha büyük zararlar veremediyse bunun nedeni, bizde yasal ve yasadışı çalışma arasında doğru bir ilişkinin varolmasıydı.... Malinovski bizim güvenimizi kazanmak için, Çarlık altında da Menşevik oportünizme karşı mücadele yürütmeyi ve Bolşevizmin ilkelerinin propagandasını yapmayı bilen legal günlük gazeteleri yayımlamak için bize yardım etmek zorundaydı. Malinovski bir eliyle düzinelerle en iyi Bolşevik önderi sürgüne ve ölüme gönderirken, diğer eliyle yasal basın yoluyla onbinlerce yeni Bolşeviki eğitmek için bize yardım etmek zorunda kaldı". ("Sol" Komünizm, Bir Çocukluk Hastalığı, Sol Yayınları, s.4)

Tanınan provokatörlere karşı mücadeleye gelince, bununla ilgili her halükarda şu söylenmelidir: Her ajan provokatörün ortaya çıkarılması olayı geniş kamuoyuna getirilmelidir. Nispeten yasal bir Komünist Partisinde geçen aşağıdaki gibi bir olaya kesinlikle izin verilmemelidir: Bu partinin bir örgütünde bir hafiye ortaya çıkarıldı ve partiden uzaklaştırıldı, ama kamuoyunun bundan haberdar edilmesi ihmal edildi. Ortaya çıkarılan hafiye başka bir parti örgütüne sızdı ve tesadüfen bu şehre gelen bir yoldaş tarafından tanınmaya kadar çalışmasını sessizce yürüttü. Ancak bundan sonra yoldaşa, bu hafiyelik olayı parti kamuoyuna açıklanmış olsaydı, bunun zarar veremeyeceği düşüncesi geldi.

Ortaya çıkarılan hafiyelerin kamuoyu önünde teşhir edilmediği böylesi bir "mücadele"nin gerçekte bir mücadele değil, hafiyeliğin gizli tutulması olduğu açık olması gerekir. Ancak ortaya çıkarılan her provokasyon olayı konusunda en geniş neşriyat ve bundan salt kendi partisini değil, tüm Komünist Enternasyonal'i haberdar etmekle, bir yandan düşman ajanlarının suçlarını gerçekten kanıtlamak ve diğer yandan partilere bu alandaki genel deneyimleri değerlendirme olanağı vermek mümkündür.

Bütün partilerin ajan- provokatörlüğe karşı mücadeleyi tüm ciddiyetiyle el ealmalarının zamanı gelmiştir. Burjuvazinin devrimci hareketi kanda boğmak, devrimci sınıfın öncüsünün elinden önderlerini almak için en umutsuzca çabalara giriştiği, kapitalist ülkelerde yüzlerce, binlerce devrimcinin sosyalizm için canlarını verdikleri bugün, provokasyona karşı vurdumduymazlık doğrudan doğruya cinayettir. Katledilen onbinlerce Çinli devrimciyi, faşist Polonya zindanlarında öldüresiye işkence edilen ya da darağaçlarına çekilen yüzlerce işçiyi ve köylüyü, Balkan ülkelerindeki siyasi polisin yüzlerce, binlerce kurbanını düşünmek, provokasyona karşı mücadelenin devrimci hareketin şu anki yakıcı bir sorunu olduğunu gözönüne getirmeye yeter.

Burjuvazinin bütün bu zalimlikleri, onu kaçınılmaz çöküşünden kurtaramayacaktır. Kapitalizmin azalan gücünü yeniden canlandırabilecek bir "mucize" yoktur.

Ama biz provokasyona karşı yorulmaz, çetin mücadele sorununu tüm boyutlarıyla ortaya koyar ve bunu emekçi kitlelerin kapitalizmin yıkılması için verdikleri tüm devrimci sınıf mücadelesine organik olarak bağlayabilirsek, burjuvazinin sınıf egemenliğinin çöküşünün tarihi saatini hızla yakınlaştırabiliriz.

"Komünist Enternasyonal" 1931/42, sayı, s. 1953- 1962

Düzenin dünkü “Şamar oğlanı” bugünkü has adamı MHP- 2

MHP'nin bugün bütün derdi, imajını değiştirmektir. 12 Eylül öncesi, süreçteki faşist ve şöven karakteri henüz belleklerden silinmemiştir. Çorum ve Maraş katliamlarının mimarları ve uygulayıcıları her ne kadar devlet tarafından “aklanmış” olsa da, bunları MHP tarafından, bizzat Türkeş ve kurmaylarının emriyle yapıldığını, bir kontrgerilla faaliyeti olduğunu halkımız unutmamıştır. İşte Türkeş'in unutturmaya çalıştığı bu katliamcı kimliğidir.

12 Eylül öncesi fazlaca teşhir olmamış, basit soruşturmaları hasır altı edilmiş, hatta devrimcilere karşı tavırlarından dolayı 12 Eylül generallerinin gözüne girmiş olan MHP'nin ordu ve polis içindeki kadroları, yönetim kademelerindeki bürokratlar, 12 Eylül de yerlerini daha da sağlamlaştırdı. Ordu içindeki özellikle bu kadroların gelişmesi, kendilerini kontr-gerilla da somutladı. Gelişen Kürt ulusal hareketi karşısında kontr-gerilla örgütlenmesi, gerillaya karşı özel olarak eğitilmiş, özel olarak seçilmiş faşistlerden oluştu. Kontr-gerillaya alınacak faşistlerin Kürt ulusuna, devrimcilere ideolojik olarak düşman olması tercihi de hesaplanınca, bunun zemini olan MHP kökenli faşistler ilk akla geldi.

İşte MHP'nin 12 Eylül sonrası yeniden ihtiyaç haline gelmesi, T. Kürdistanı'nda başlatılan ulusal hareketin boyut kazanmasıyla başladı. 12 Eylül'den kısmen de olsa nasibini alan MHP'nin, çoğunluk tabanının devlete olan küskünlüğünün, silikliğinin devam ettiği bu süreçte devletin kanatlarının sıcaklığı, bu zavalıların adeta sığınağı oldu.

Uzun süre açık olarak ifade edilmeyen MHP'li eski faşistlerin özel ordu ve kontr-gerilla içindeki örgütlenmesi, özellikle 92'lerden sonra açık bir şekilde ifade edilmeye başlandı.

12 Eylül öncesinin deneyimli kadrolarınının 12 Eylül'deki dağılımı yeni süreçte “Reis” bunalımında beraberinde getirdi. 12 Eylül “yasaklısı” Türkeş'siz kurulan MÇP (Milliyetçi Çalışma Partisi) yıllarca Türkeş'in reisliğindeki MHP'yi tam olarak oluşturmadı. 12 Eylül'ün çelişkileri MÇP içinde uzun süre devam etti. Bu

süreçte Türkeş "Manevi lider" görüntüsüyle MÇP içindeki grupları idare etme tavrında başarılı oldu. Muhsin Yazıcıoğlu'nun ağırlığını koymak istediği sırada gerçek Reis Türkeş, insiyatifi ele alarak MÇP'nin başına geçti.

TÜRKEŞ'TEN İLK KOPUŞ; YAZICIOĞLU

12 Eylül'ün kendilerine yönelmesini bir türlü hazmedemeyen MÇP içindeki Yazıcıoğlu ve ekibi, Türkeş'ten kopuşunu, meclis çatısı altındaki MÇP'den ayrılarak gerçekleştirdi. "Komünizmle mücadeleyi devlete bıraktık", "12 Eylül'deki hataya bir daha düşmeyeceğiz", "Provakasyona gelmeyeceğiz", "Kavgaya hayır" söylemleriyle Türkeş'ten kopan Yazıcıoğlu önderliğindeki eski MHP'li kadrolar BBP (Büyük Birlik Partisi)'yi kurdu. Türkeş'i "fazla Amerikancı", "fazla hükümet yanlısı", "geçmişten ders çıkarmayan, yine devlet yardımcısı olma heveslisi" olarak niteleyen Yazıcıoğlu'nun BBP'si "Türk-İslam Ülkücüleri" İslamı da propaganda keselerine koydu. Türkeş'ten kopuşunu "kavgaya hayır"la sembolleştiren, "devletin piyonu olmayacak olan", bu Türk İslam Ülkücüleri özellikle okullarda saldırganlığından vazgeçmedi. Van 100. Yıl Üniversitesi'nde M. Şirin Tekin'i, Burdur Meslek Yüksek Okulu'nda Arif Can Yılmaz'ı katledenler bu grubun elemanlarıydı. Bugün "Eski ülkücülerin" mafya içindeki etkilerinden de ciddi ölçüde yararlanan ve kimi yerlerde ağırlığını da koyan bu grup, esas olarak misyonunu yine anti-komünizm ve Milliyetçi şöven politikayla hayata geçirmektedir. Ancak bugün açısından, devlet adına, devlet yönetiminde, devlet içindeki güç Türkeş'in MHP'sidir, Kontr-gerillada örgütlenen özel Tim'de görev alan bu gruptur.

RP ve IDP ile ittifak yaparak seçimlere giren MÇP oldukça düşük oy oranına sahipti. Ancak ittifakın gücünü iyi değerlendirerek sembolikte olsa mecliste varlığını ispatladı. MÇP'nin MHP'ye dönüşmesi de ulusal harekete karşı geliştirilen milliyetçiliğin, yükseldiği bir aşamada oldu. Obalarda kurulan bozkurt çadırlarının en büyüğü "Reis Türkeş" in heybetinin, propagandasına dönüştü. Devletin Türkeş'e, Türkeş'in devlete muhtaç olduğu bu süreç, MHP'nin gelişmesine muazzam bir zemin hazırladı. Özellikle T. Kürdistanı'nda savaşın gücü olan ordu ve polis teşkilatları, bilinçli olarak MHP'ileştirildi. Özel orduda paralı asker olarak görev almak isteyenlerde, ideolojik sağlamlığın yanında cani tipler seçildi. Yeterince cani ruhlu olmayan ülkücüler ayıklandı. Öyle ki, dolgun ücretli, Kürt halkının katli için her türlü yetkiyle donatılan özel timlerin çekiciliği, yılların "küskün" faşistlerini Türkeş'in emriyle harekete geçirdi. MHP teşkilatlarına merkezden gönderilen özel haberlerle, ileri fırlayan elemanların ve eski işsiz ülkücülerin, "dava-ya hizmet" ruhuyla özel orduya katılmaları talimatlandı.

Bir darbeye yeniden yargılanma korkusu yoktu, birikmiş kinlerin döküleceği zemini devlet kendi elleriyle sunuyordu.

MHP'DEN HÜKÜMETLERE DESTEK

MHP'yi ve Türkeş'i bu noktaya getiren baştan beri izlediği politikanın bir sonucuydu. 12 Eylül sonrası çok düşük oyla "muhalafette" kalan MHP-sürekli olarak hükümetleri desteklemekle yeni bir politika sergiliyordu. Muhalafetteki bir partinin hükümetleri desteklemesinin altında yatan gerçekse,

MHP'nin bu destek sayesinde hükümetlerden sağladığı menfaatlerdi. Uzun vadeli ve sabırlı çabaların sonucu MHP bugün devlet içinde önemli mevki- lere kadrolarını yerleştirmiş, bürokraside çok ciddi kazanımlar sağlamıştır. Bugün burjuva partilerinin hemen hemen tümünün kabul ettiği gerçek MHP'nin hükümetin üçüncü ortağı, gizli ortağı olduğudur. Bunun pratik sonucu MHP'nin militarist niteliğinin devlet içinde yer alması demektir ki, bu da esas olarak MHP'nin hükümette "üçüncü" ya da "gizli" ortak değil, devletin önemli bir mihenk taşı olduğudur. MHP'nin gelişmesinde önemli faktörlerden biridir bu. Muhalefette kalıp salt eleştirmek yerine, dışarıdan desteklemek ve güç kazanmak... MHP'nin bu gelişiminin altı çizilmelidir.

Bürokrasinin en üst kademelerindeki MHP'lilerin sayısı bugün 40'ın üzerindedir.

Ordu içinde, "Özel Hareketçiler" olarak bilinen subaylar grubu ağırlıkla MHP'lidir.

Gazete manşetleri Güneydoğu'da MHP tabelalarını polislerin astığını yazmaktadır.

12 Eylül sonrası kurulan ANAP'ın önemli bir kanadını oluşturan MHP'liler bugün halen, DYP ve ANAP içerisinde varlıklarını sürdürmektedir. 12 Eylül öncesi MHP'nin teşhir olmuş ırkçı şöven ve faşist niteliğinden dolayı, MHP'den uzak kalmayı düşünenler yeniden yuvaya dönmektedir. Bunun en son örnekleri, Türkeş'in şov yaparak MHP'ye kabul ettiği Osman Ceylan, Tunca Toskay ve Halil Şıvgın gibi isimlerdir.

Özellikle T. Kürdistanı'nda şekillenışı, ordu ve polis desteklidir. Özel Tim'in esas olarak MHP'li faşistlerden oluşması, T. Kürdistanı'nda MHP'nin oy potansiyelini artıran esas faktördür. Türkeş'in "Kürt Bozkurtları" , kimi aşiret reislerinin MHP'ye katılması MHP'nin "kitlesleştiği" yönünde bir propaganda aracı olmuştur. Ancak bu "kitlesleşme" gerçekte Kürt halkının normal koşullarda burjuva partilerinden birini tercih etmesi şeklinde bir "halk" desteği değildir. Asker ve polis içindeki MHP örgütlenmesinin ve bunlara bağlı korucu aşiretlerin desteğidir, gelişme gibi gösterilen. Öte yandan, Kürt halkının 27 Mart yerel seçimlerde ağırlıkla seçimleri protesto tavrı, kullanılan oyların, azınlık oylarının yüzde olarak yükselmesi olmuştur.

Bu dikkat çekici bir noktadır. Devlet Kürdistanı'nda militarist örgütlenmeye ağırlık vermiştir. Ve bunda kullandığı araç ağırlıklı olarak MHP'dir . MHP'nin kürt halkını örgütlediği tamamen propaganda amaçlı geliştirilen, psikolojik bir politikanın ürünüdür. Ancak bundan yola çıkarak, T. Kürdistanı'nda tehlike oluşturmuyor anlayışının gelişmesi sakıncalıdır. Tam aksine militarist bir örgütlenmedir T. Kürdistanı'ndaki MHP ve kontr-gerilla ey- lemlerinin en önemli kanadını oluşturmaktadır.

TÜRKEŞ, KURTARICI MİSYONUNDA

Özellikle 93 sonbahar ve kışında ulusal savaşın gelmiş olduğu boyut devletin hemen her kesiminde çeşitli boyutlarda tartışılır olduğu, çözüm arayışlarının hakim sınıfları epeyce çelişkiye düşürdüğü bir dönemde, TÜR-

KEŞ ve ECEVİT bir kez daha yılların "deneyimli" politikacısı olarak burjuva vitrinine yeniden çıkarıldı. Özellikle Türkeş'in "Bir yılda bu işi bitiririz, 6 ay hazırlık, 6 ay da temizlik" gibi keskin çıkışları, "PKK'nin dağlardan silinip süpürüleceği", "Apo'nun kellesinin getirileceği" vaatleri kitlelerin beynine kazınmaya çalışıldı. Bu süreçte T. Kürdistanı'na çözüm tartışmaları devletin çeşitli kesimlerinin "Şahinler", "Güvercinler" gibi gruplaşmaların keskinleştiği süreçtir. Çiller'in "Türkiye tarihinde görülmemiş demokraitikleşme" vaatleri, İspanya ve ETA'yı ağızından kaçırmaması ardından da, kendi kendini inkar etmesi gibi sık sık saçmaladığı, başdöndürücü bir hızda gelişen tartışmaların devletin aczi olduğu hemen her kesim tarafından kabul edilmiştir. Bu tartışmalarda ağır basan taraf "Şahinler" olmuş ve MHP de bu dönemde kurtarıcı misyonuyla sahneye çıkmıştır. Sıkıyönetim; yeni bir darbe; seferberlik ilanları, idam cezalarının yeniden infazının başlaması gibi kitle üzerinde baskı oluşturan görüşler TV kanallarının ve gazete manşetlerinin en önemli propaganda malzemesi olmuştur. İşte devletin Türkeş'e ihtiyaç duyduğu dönem bu dönemdir.

Yıllardır "Demokratik çözüm" vaatleriyle oyalanan kamuoyuna, Türk şovenizmi, Türk milliyetçiliği ve faşist karakteriyle TÜRKESH alternatif bir kurtarıcı olarak sunulmuştur. Özellikle son on yılda T. Kürdistanı'ndaki ulusal savaşa karşı geliştirilen Türk milliyetçiliğinin alması olduğu meseafe, MHP açısından da bir sıçrama yapması gereken süreçtir. Türkeş'in yaşamı boyunca beklediği ve adeta altın tepside sunulan, devletin iktidar gücünün, inisiyatifi Türkeş'inde MHP açısından, Türk milliyetçiliği açısından atılım yapacağı bir süreçtir. Bu öylesine bir çakışma göstermiştir ki, bu muazzam zemin devletin değil, Türkeş'in bir atılımı olacaktır.

İşte bu koşullarda 27 Mart yerel seçimlerine giren MHP; RP'den sonra oy potansiyelini artıran bir güç olmuştur. Özellikle T. Kürdistanı'nda kimi zaman RP-MHP rekabeti gibi gösterilen, "gelişme"nin militarist, kontr-gerrilla faaliyetinin adıdır MHP.

MHP'NİN KARAKTERİ

MHP'nin geçmişten beri uyguladığı politika, bugün de aynıdır; ordu ve polis kadrolarında etkinlik; okullarda, özellikle öğretmen okulları ve spor akademileri; semtlerde ve sokaklarda, başıboş ve lümpen kesim; mafya içinde etkinlik...

MHP'nin 27 Mart sonrası oy potansiyelinin gelişmesi, MHP'yi eski örgütlenmesinin bir üstüne çıkarmıştır. Yukarıda söylediğimiz kurum ve semtlerdeki militan örgütlenme, artık oy alabilecek kesimlere yönelmiştir. Bu nedenle yazımızın başında belirttiğimiz, "Değişen MHP" gibi gösterilmeye çalışılan MHP'nin özünde değişmediğini sadece, varolan gücünü artırmak için yeni propaganda araçları kullandığına özellikle dikkat çekmeliyiz... MHP'nin bugün bütün derdi, imajını değiştirmektir. 12 Eylül öncesi, süreçteki faşist ve şöven karakteri henüz belleklerden silinmemiştir. Çorum ve Maraş katliamlarının mimarları ve uygulayıcıları her ne kadar devlet tarafından "aklanmış" olsa da, bunları MHP tarafından, bizzat Türkeş ve kur-

maylarının emriyle yapıldığını, bir kontrgerilla faaliyeti olduğunu halkımız unutmamıştır. İşte Türkeş'in unutturmaya çalıştığı bu katliamcı kimliğidir. Bu nedenle bugün "insan haklarından" söz etmektedir, bu nedenle bugün "demokrasiden" söz etmektedir, bu nedenle bugün Türk ve Kürtlerin kardeşliğinden", "Alevi ve sunni ayrımı yapmadıklarından", "İşkenceye karşı olduklarından" söz etmektedirler. CIA'nın Türkiye masası şefinin de toplantılarına katıldığı "Politik Psikoloji Merkezi"nin toplumu nasıl etkileyeceğinin yöntemleridir bunlar. Adına İMAGOLOJİ denilen bu kavram; imajların yaratılması, işlenmesi ve ideolojilerin yerine pazarlanmasıdır. Yani aslolan ideoloji farklıdır; faşist ideolojidir, ırkçıdır, şövendir, milliyetçidir... vs... Oysa bütün bunların yerine gösterilmeye çalışılan, "insan haklarına saygılı, Kürt ve Türk kardeşliğine, alevi- sunni kardeşliğine, demokrasiye inanan" bir yapıdır. Gerçekle, yaratılmaya çalışılan imaj birbirinin tamamen zıddıdır. Ve bunun içindir ki, söylemleri, propaganda amaçlı demeçleri, her ne kadar farklı olursa olsun, gerçek yüzlerini gizleyememektedirler...

"İnsan haklarını en iyi kendilerinin savunduğunu" söyleyen Türkeş'e en iyi yanıt, T. Kürdistanı'ndaki savaşta ölen askerlerin cenazelerinde Bozkurt işaretleriyle "Kahrolsun insan hakları" sloganı atan MHP'lilerden gelmiştir.

Türkeş için demokrasiyi savunmak, gerçekten zordur. Ama imaj için elbette birşeyler söylenmelidir. İşte Türkeş'in demokrasi anlayışı, "Biz demokrasiye inanmış insanlarız. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları tarafından kurulmuş olan her siyasi parti halktan aldığı oy oranında mecliste temsil edilmeli, biz buna karşı değiliz" öte yandan DEP'in kapatılması milletvekillerinin tutuklanmasını da savunur ve daha da ileri giderek, "Ama şimdi bu işlem yapılmışken, herhangi bir bahaneyle ara seçim vardır, bunlar seçime girecek, halktan oy alırsa tamamdır, haklarındaki dava dondurulacak, tekrar meclise girecekler. Bu doğru değildir, bu devleti yıkmak demektir."

Yine kendi, kendisiyle çelişen Türkeş'in "Türk ve Kürt kardeşliği" ilginçtir. T. Kürdistanı'nda devletle savaşanlar "Ermenilerdir". "Bunlar Kürt halkından değildir. Kürtçe konuşan insanımız, bizim özbe öz kardeşimizdir", "Kürtçe konuşan kardeşimiz ne kadar Kürtse, biz de o kadar Kürdüz. Biz Türkçe konuşanlar ne kadar Türk'sek, Kürtçe konuşanlar da o kadar Türktür. Hiçbir ayrımız, meselemiz yoktur", "Bu ülkede yaşayan herkes Türk'tür.", "Ama asla Kürtçe yayın dahi yapılamaz. İnsanlar Kürtçe konuşmakla kürt olmaz" ve Türkeş gerçeği söyler. "Ülkeyi böldürmemek için gerekirse kan dökeriz, dövüşürüz! Türkiye 24 etnik gruptan meydana gelmiş pırl pırl bir mozaiktir" diyorlar. Türkiye'de yaşayan insanlar Türk'tür, bu ülkenin asıl sahibi de Türk milletidir. Bu laflar zihinleri karıştırmak için uydurulmuş şeyler. Bizi aldatmak için birileri çıkmış, 'efendim bu işi çözelim' diyor. 'Güneydoğu Anadolu'da federasyon kurma da dahil herşeyi tartışalım' diyor. Neden tartışalım federasyonu? Biz Güneydoğu ya da Doğu Anadolu'ya federasyon sistemini mi uygulayacağız? Neden tartışalım federasyonu? Birileri çıkmış, 'efendim orada Kürdistan devleti kuralım' diyor. İş oraya geldiği zaman, pabucun pahalı arkadaş, hakkınızdan geliniz", "Bu ülke üzerinde yaşanan insanlar Türktür, dilleri de Türkçedir."

Bütün bunlara karşın Özel Ordu'da örgütlenen MHP'nin kontr- gerilla

eylemleriyle T. Kürdistanı halkına karşı kan kusturduğu sadece savaşılan gerillaya değil, halka karşı savaştığı artık, tartışmasız, kanıksatılmaya çalışılan, yaşanan gerçeklerdir.

"Alevi-Sünni ayrımına karşı olduklarını" söyleyen Türkeş MHP'sinin unutulmayan Çorum- Maraş katliamındaki yöntemleri bugün de geçerlidir. Nazi'lerin, Yahudilerin evlerin önceden işaretleyerek toplu katliam taktikleri, geçmişte Çorum'da, Maraş'ta uygulandığı gibi, bugün sadece T. Kürdistanı'nda değil ülke genelinde evler işaretlenmektedir. Olası bir saldırının hedefleridir bunlar ve işaretlenenler, devrimciler, aleviler, Kürtlerdir.

12 Eylül'ün işkencesinden şikayetçidirler, "işkenceye karşıdır". Ama T. Kürdistanı'nda ve ülke genelinde kimi Ülkü Ocaklarında ya da polis karakollarında bizzat işkence yapanlar yine MHP'lilerdir.

Sayılabilecek pekçok örneği olacağı gibi, Türkeş'in imaj değiştirme çabasının faktörleri ve nedenleri bunlardır. Ancak varolma misyonunu baştan beri koruduğu için "Değişti" denmesine kendileri bile kızmaktadır; "30 yıldır aynıyız"...

Bugün artık sadece "gençleri" örgütlemekle yetinen MHP değildir, vitrine konmaya çalışılan. Yıllardır, yetiştirilen gençlerin devlet içinde "kadro"laştığı bir yapıdır sözkonusu olan. Türkeş bu gücün bilincindedir. Ve bu nedenle artık "tek başına iktidar olmaktan" sözdebilmektedir. Ekim ayında Kurultay'da söylediği şu sözler, bugün açısından "hükümet" olacak güçte olmasa da önemsenmelidir. "Bozkurtlarım. Bugün burada gerçekleştirilen kurultay, MHP'nin iktidar olup, yüce milletimizi mutlu, kutlu bir yola sokacak kurultaydır. Burada açıkça ilan ediyorum. MHP'nin kutlu davasını gerçekleştirmede ilk hedefi tek başına iktidar olmaktır." "250 milyonluk Türk dünyasının ve İslam aleminin öncüsü olacak lider Türkiye, dünyadaki haydut kanununu ortadan kaldıracaktır."

MHP'nin bu gerçeği iyi görülmeli, 12 Eylül öncesi tecrübelerden de yararlanarak, buna göre politika belirlenerek, artık devletle içiçe olan MHP'ye karşı tavırda net olunmalıdır. MHP'yi basite almak, diğer burjuva partileri gibi değerlendirmek, MHP'ye karşı mücadelenin önemini kavramamak demektir. Yazımızın devamında geçmişteki mücadele biçimini de irdeleyerek bugün MHP'ye karşı alınması gereken tavrı koyacağız.

DEVAM EDECEK

CHIAPAS'TAN RAPOR: 3

Silahlı Campesinolar

Michael SLATE

"Pazarda, atların bağlandığı yerde beş Zapatista ölmüştü. Bağlı idiler. Önce elleri bağlanmış, sonra öldürülmüşlerdi bence. Kafalarına mermi sıkılmıştı. Bazılarının gömlekleri yoktu. Gömleklerini çıkarıp, siviller gibi giyinmeye çalışmış olabilirler. Ve en üzücü olanı da, birçok silah gerçekten tüfek değildi. Bunlar tahtadan yapılmış, tüfek şekli verilmiş ve siyaha boyanmış şeylerdi. Bunlarla savaşıyorlardı. Bazıları, bu tahtaların ucuna bıçak bağlamışlardı.

ORMANDAKİ İSYANCILAR

Son günlerde, Los Angeles Times'da, dünya çapında tarım sorununu işleyen bir makale yayınlandı. Makale, her yıl, dünyadaki tüm insanlara gerekli olandan fazla yiyecek yetiştirildiğini, üretildiğini belirtiyor. Ancak, her yıl dünya çapında 700 milyondan fazla insan açlıkla yüzyüze geliyor ve bu insanların çoğu yoksul köylüler. Times'a göre, bu anlaşılabilir bir durum ve "az gelişmiş" ülkelerdeki birçok hükümet küçük tarıma karşı.

Times'ı iğrenerek bırakıyorum ve Chiapas'ta görüp öğrendiklerimi düşünüyorum. Konuştuğum tüm campesinolar aklımdan geçiyor. Hepsi de, hayatlarının zor ve ıstıraplı olduğunu söylemişlerdi. Köylülerindurumu, emperyalist hakimiyetin bir sonucuydu. Bu, öyle amansız bir sistemdir ki, sürekli artan kâr ihtiyacı, ezilen halkların yaşamını alt üst eder. Özellikle de, küçük köylünün ekonomisini. Köylüler, ailelerinin ihtiyacı olan yiyeceği bile yetiştiremeyebilirler. Ama tüm servet-toprak kaynaklar, para vb. "peşin parayla alınıp-satılan" ihraç ürünlerine ve kârlarına odaklanmıştır. Bir dağ campesinosu, acıyla şöyle açıklıyordu. "Bu öyle bir şey ki, herşeyi yetiştiren biz, hiçbirşey yiyemeyiz."

Las Margaritas'ın kurak ve tozlu bir kasabası, köylü ekonomisinin sistem tarafından nasıl alt-üst edildiğine ve harap edildiğine canlı bir örnek. Las Margaritas, yaklaşık 86 bin nüfusa sahip. Nüfusun yüzde 38.5'i, kanalizasyonsuz veya tuvaletsiz evlerde oturuyor. Evlerin yüzde 72.7'sinde, içilebilir su yok. Kasabadaki

evlerin yüzde 77.9'u çamurdan ve yüzde 83'ü ev ahalisini artık sığmayacak kadar kalabalık. Hidroeletirik enerjinin yüzde 55'i ve Meksika'nın tüm elektrik enerjisinin yüzde 20'si Chiapas'tan geliyor. Ama, Las Margaritas'ın nüfusunun yüzde 66.4'ünün hala elektriği yok.

Ticaret merkezi bir kasaba olan Comitán'dan, Margaritas'a doğru, çift yönlü ve asfalt bir anayol uzanıyor ve bu anayol, zocalo'da son buluyor. Askeri araçlar, kamyonlar ve taksiler, anayoldan mermi gibi geçiyorlar, Margaritas'ın zocalo'sunu birkaç blok geçtikten sonra, asfalt yol bitiyor ve ormana doğru giden, tekerlek izleriyle dolu çamur bir yol başlıyor.

Zocalo'da karşılaştığımız genç kadın, bütün bölgeyi yöneten belediye başkanı ve şehirdeki politikacılardan bahsediyor. Kadın, belediye başkanının, Zapatista ayaklanması başlayınca orduyu çağırdığını ve ordunun öldürmesi için köylülere ihbar ettiğini anlatıyor. Başkan, yılın ilk birkaç haftası, savaştan dolayı mülteci konumuna düşen köylülerden "yardım yapacağız" adı altında para toplayarak, inanılmaz bir servet sahibi olmuş.

Las Margaritas, General Absalon Castellanos ve ailesinin oturduğu yerd. Castellanos, ayaklanmadan sonra Zapatistalar tarafından tutuklanan, canı ruhlulu eski valiydi hatırlayacağınız gibi (bkz. Bölüm 1). Şehri ormana doğru gezdiğimizde Castellanos ve diğer yöneticileri kınayan duvar yazılarının boylu boyunca uzandığını görürsünüz.

Las Margaritas, 1 Ocakta Zapatistaların ilk işgal ettiği kasabalardan. Kasaba hala gergin. Silahlı devriyeler -ki bunlar 3 ayaklı makineli tüfekler, M 16'lar ve Kalaşnikoflarla donatılmış- caddeleri geziyor. Kasaba hudutları askeri noktalarla çevrilmiş ve kasabada bir ordugah kurulmuş, yüzlerce asker görevlendirilmiş. Tanklar, diğer askeri araçlar ve zırhlı toplar, namulları yolun iki tarafını, tarlaları ve ormanı tarayacak şekilde geziniyor.

Ordunun yola kurduğu barikadı birkaç kilometre geçtikten sonra, engeli arazide yürüyüşe geçiyoruz. Güneş tepelere doğru yükseliyor ve sıcak başımıza vurmaya başlıyor. Dağ palmyesi yaprakları ile dolu ve iri demir tekerlekleri olan bir öküz arabası anayoldan ağır ağır geçiyor. İki büyük su variliyle yüklü bir diğer öküz arabası, yeni ekilmiş milpanın (mısır tarlası, ç.n.) yan tarafına park etmiş. Bir çift campesino, varillerden tarlaya, tenekelerle su taşıyor. Bu, Las Margaritas'taki birçok köylünün sulama yöntemi.

Sulama arabasının az ilerisinde başlayan kalın çalılıklar, milpanın çevresinde doğal bir duvar oluşturmuş. Çalılıkların arkasından, öküzlerin ağır sesleri ve onları sabana koşmak isteyen campesinoların küfür uğultuları geliyor. Bir köylü, kuru otlardan ayrılmak istemeyen öküzleri, sabana doğru çekiştiriyor. Bizi görünce işini bırakıyor konuşmak için yanımıza geliyor.

"Biz buradaki toprağı kiraladık, ve onlar bize bu parseli verdiler. Burayı istedikleri zaman geri alabilirler. Bir mısır tarlam var. Ürünü yarı yarıya bölmüşüz. Yarıyı benim, yarıyı toprak sahibinin. Burada bu işler böyle. Ben önce onun için çalışıyorum, o da bana toprağı ödünç veriyor.

"Yedi çocuğum var. Burası, onları beslemek için yeterli değil gerçekten. Eğer gübre bulamazsak ve toprağı gübreleyemezsek, yemek yiyemeyiz.

Çünkü, toprak, gübresiz yeterli ürün vermez. Tabii gübre parayla satılıyor ve yeterli gübre alacak paramız da yoktur.

"Milpada çalışırım. Sürerim, gübrelerim, temizlerim ve mısır koparırım. Buralardan bir dere geçiyor. Fakat bizim buraya ulaşamadığı için fasulye ekemiyoruz. Ne olacağını bilmiyorum.

"Buradaki toprak çok kuru, tozlu. Eğer yağmur yağarsa, su getirebiliriz. Sulama, hep gerekli. Ama yağmur yoksa, yemek de yoktur.

"Hayatım boyunca toprakta çalıştım. Başka yol yok. Benim toprağım yok, küçük bir parça bile... Evim, 3 metre.

"Bu hayat berbat bir hayat. Hiçbir şeyin yok, ayakkabın bile. Ve mesela, iyi yiyecek nasıl olur, bunu bile bilmeyiz, çünkü hiç sahibi olmadık. Zenginler için ürün yetiştiririz. Neredeyse esir gibiyiz. 62 yaşındayım, ve patronların bizi çalıştırma yöntemlerini biliyorum. Bir günde 50 cent gibi kazanırız. Mesela okula gitmek istersek, bizi bırakmazlar. Tabii okumayı öğrenemeyiz. Azıcık okumayı öğrenebilenlerimiz de yazmayı bilmez. Yeterli yiyeceğim yoktur. Babam öldüğü için beni anam büyütmüş. Ama nasıl? Anam yiyecek yetiştirmeyi ve saban sürmeyi bilmezdi. Bu yüzden mısırı satın almak zorundaydı. Yaşamak için mücadele etmek zorundaydı. Dolayısıyla, anamla beraber çalışmak zorundaydım. Şimdi, anam öldü, tek başıma kaldım.

"Sana doğruları söylüyorum. Yaşlıyım. Yalan söylemiyorum. Köylüler savaşıyor.Çünkü, kentten eşya alamıyorlar, çok pahalı. Günlük çalışman, sana yeterli yiyecek vermez. Bütün gün çalışsan bile, et alamazsın, 12 peso veremezsin. Bir kilo et almak için iki gün çalışmak gerekir! Köylülerin hayatı 'encardago'nun (derebeyi) tahakkümü altında, sefillikle geçer. Onların ve patronların altındasındır. Sana para vermelerini beklersin ve açsındır. Köylünün sıkıntıları bunlardır. Köylülerin savaşmasının nedeni budur. Çünkü biz, çevremizdeki insanların en çok kazıklananlarıyız.

"Zenginlerin topraklarının fazla olması, canımı sıkıyor. Halk bu yüzden savaşıyor."

Yaşlı adam, 1 ocak ayaklanmasından derin etkilenmiş. Ayaklanmaya ve köylü isyanına inanıyor ve aktif bir biçimde desteklenmesi gerektiğini anlatıyor. "Yoksul insanlar, Zapatistaların mücadelesini görünce mutlu oldular ve aynı zamanda kederlendiler. Çünkü kendi yaşamları için, ekmek için savaşıyorlardı. Hem hüznüldüm, hem mutlu oldum.

"1 Ocak'ta buraya geldiler. Neler olduğunun farkında değildik. Önce yakınlardaki engin tepelerde dinlendiler. Sonra Zapatista askerleri bizden su ve yemek istediler. Biz de verdik çünkü yoksul yoksulun halinden anlar.

"Ve sonra bana, neden silahlандıklarını, neden kan döktüklerini anlattılar. Bizim için yapıyorlardı, çünkü yoksulduk. Çevremize baktık. Zenginlerin güzel arabaları var, bizde ise deri sandallar. Yüzümüz tozlu, kir pas içinde. Eve götürdüğümüz hiçbir şey yaşamak için yeterli değil. Ve çalışmayı biliyoruz. Toprak varsa, yemek yersin; toprak yoksa yemek de yoktur.

"Başka ne yapabilirsin? Savaşanlar köylülerdir, başkaları değil. Eğer savaşmak için gelirlerse, biz de savaşıyoruz."

ÇİFTÇİLER VE SAVAŞÇILAR

Lacandon ormanlarından, köylü bir genç geçici olarak şehirde kalıyor. Anadili Tojolabal. Durumunu anlatırken, hafif sinirleniyor. Asker ve polis arabaları, gece devriyesinde. Gürültüleri, arasıra caddede yankılanıyor.

"Benim geldiğim yerde birçok insan var. Bazı evler oluklu aliminyum, bazı evler 'azacafe'den (saza benzer bir çeşit uzun ot,) çatıya sahiptir. En büyük ev 8'e 10 metredir. İnsanların daha büyük bir ev için parası yoktur. Buradaki evlerde, tüm bir aile yaşar. Bir yanda mutfak, bir yanda yatak, gerçekten aptalca kalabalık bir hayat. Zenginler, bizim yaşadığımız bu evlere 'Chiquero' derler (-domuz ağılı anlamında). Buradaki halk, yoksulluğun en üst sınırındadır. Ailelerin yedi-sekiz çocuğu vardır ve herkes bir evin içinde yaşar, karmaşıktır. Benim ailem on kişi, iki odalı bir evde yaşarız. Annem, babam ve sekiz çocuk.

"Ormanın içinde mısır, fasulye, kabak ve kahve ekeriz. Her ailenin kendi toprağı vardır. Biz terkedilmişizdir. Köylüler, ormanın içinde terkedilmişlerdir. Yolumuz yoktur, elektriğimiz yoktur, hiçbirşeyimiz yoktur. Köylüler böylesine yoksuldur. İnsanlar, portakal ve limon da yetiştirirler. Çok mısır yetiştirirler. Ama satamazlar. Çünkü pazara gidecek yolumuz yoktur. Ürünü satamayınca, paran da olmaz. Paramız da yoktur.

"Kahvenin çoğu, atılır. Çünkü, nakliyat aracımız yoktur. Geri kalan kahve ağaç dallarındadır."

Meksika hükümeti, 1950'lerden beri, buradaki köylüleri Zapatistalar olarak adlandırıyor.

"Köylüler, kendi aralarında birçok örgütlülük yaratmışlardır. Herkes, Zapatistaların bir bölümüdür. Halk, Zapatista olarak örgütlenerek yaşayabilir. Bunlar, Ocak 1994'ten önceye dayanır.

"Orada, her zaman, birçok köylü örgütlenmesi vardır. Köylüler, sürekli yoksulluk içindedir. Tabii, onlar 1 Ocak'ta ayaklandıklarında, örgütlülük iyice gelişti."

YOKSUL KAHVESİ

Evlerin karmaşık ve kağıttan kesilmiş gibi narin olduğu bir köydeyiz. Bir grup genç, 1 Ocak ayaklanması hakkında konuştuğumuzu duyunca, yanımıza geliyor. Bu köydeki halk, hükümet ithal etmek için kahve yetiştirilmesini nakit para vaadleriyle özendirince, kahve yetiştirmeye başlamış. Uluslararası planda kahve pazarı çökünce, Chiapas'taki bu küçük köy, kahve yetiştirmeden öncekinden daha da yoksul olmuş.

Gençlerden biri, Chiapas'ta zenginliğin kimlerde yoğunlaştığını anlatırken oldukça sinirleniyor. Gencin anlatımına göre, Chiapas'taki kahve tarlalarının tümünün % 12'sini yüz kişiden az zengin kontrolü altında tutuyor. Bu rakamlar resmi. Bu yüzden gerçeği göstermiyor. Tapu meselesiyle ve memurların üşüşmesiyle, zenginlerden yana olan yasal sınırlamalar işletilmeye başlanmış ve zenginler kendi imparatorluklarını inşa etmişler. Genç adam, birkaç bin büyük sürü sahibinin 3 milyon hektardan fazla

otlağa sahip olduğunu anlatıyor. Bu rakam, Chiapas'taki toprakların yaklaşık yarısı. Bu sürü sahiplerinden çoğu, köylülere karşı "yasadışı" baskılar uygulayarak toprağı gasp etmişler ve daha da zenginleşmişler.

Köyün bitimine varırken, kalabalık grubumuz soda içmek üzere bölgedeki bir dükkana uğruyor. Gençlerden biri, Jorge, konuşmaya başlıyor: "Burada insanlar kahve satar. Çünkü buradan giden kahvenin kilosu iki buçuk veya 3 pesodur. Gerçekten pahalıdır. Ve mısırın bir kilosu 50 centtir. Biz bu yolla para kazanamayız. Sıkıntıdayız.

"Hükümet; fasülye, mısır ve kahve için düşük fiyat ister bizden. Biz, pratik olarak hiçbir şey satmayız. Öte yandan; şeker, giysi, yakıt ve yiyeceğı bile hükümetten alırız. Hepsisi de pahalıdır. Bir giysi için verdiği parayı, çok çalışarak kazanabilirsin.

"Buranın çevresinde çalışırız. Mısır tarlalarında çalışırız ve çoğu insan küçük bir ücret verir. Bazı insanların 2 hektar kahve tarlası vardır, buraya çalışmaya gideriz. Buralarda günde 5 veya 6 peso ücret alabilirsin. İş tehlikeli değildir fakat zordur. Tarlada çalışmak daima zordur.

"Yağmur yağdığında, hava soğuk olur ve seni sıcak tutacak bir yer bulamazsın. İş, öğleden sonra 5 veya 6'da bırakırsın, ama tarla çok uzaktır. Belki beş-altı kilometre yürürüz. Belki, eve akşam 7'de varırsın, cebinde kazancın vardır. Yerli köylüleri için yaşam daima böyledir."

Gençler, Yeni Yıl ayaklanmasından çeşitli sebeplerden dolayı hoşlanıyorlar. Çoğuna göre, ayaklanma iyiydi çünkü, son aylarda hükümet yardımının oldukça artmasına neden olmuş. Diğerleri, zenginlere ve onların hükümetine karşı savaıldığı için destekliyorlar. Fakat hepsinin birleştiğı bir nokta var: Chiapas'ın her yerinde Yeni Yıl ayaklanmasının derin kökleri vardı ve bu büyük potansiyel fıskırdı.

"İsyanın iyi olduğunu düşünüyorum. San Cristobal ve diğer belediyelere el koydular. Toprağı ele geçirdiler. Fakat insanlar öldü. Hükümet, Kamusal Güvenlik'i, polisi ve Judiciale'leri (mahkeme, çn.) gönderdi. Daima köylüleri boğazlamışlardır. Hükümet Ofisi'ne gidip toprak istediğimizde, bzi hapse göndermişlerdir.

"Judiciale'ler sadece silahlı oldukları için cesurdurlar. Ve askerler sadece paraya güvenir. Hepsisi, silahlı olduklarında cesurdur. Köylülerin üzerine yürüyorlar çünkü silahımız olmadığını biliyorlar. Onlar gibi silahımız olursa, gerçekten mücadele edebiliriz. Bize ölüm cezası verebiliyorlar, çünkü silahları var. Uçakları var, bombalıyorlar. Hükümet avantajlı.

"Bazı insanlar mutluymdu. Diğerleri berbat. Burada iletişim yoktu, hareket hakkında bilgimiz yoktu. Örgütlenme hakkında hiçbir şey bilmiyorduk. Zapatistaları görmeye gittik. Bazılarımız beğendi, bazılarımız beğenmedi.

ÇÖZÜM ARAYIŞI

Anayoldan ejidoya giden kirlili yol, anayolda ayrılıyor. Oraya varana kadar iki silahlı, kontrol noktasından geçiyoruz. Sonra, minibüsümüz iki tarafı kırmızı varillerle hat çizen bir yoldan geçiyor. Çamur yolun biti-

minde, dağın zirvesine doğru sık çam ormanlarıyla karşılaşılıyor. Temiz ve derin bir dere, taştan yatağında şırıldıyor. Yolda, iki yılan ölüsü öylece yatıyor. Zamanla, susamış ve bitkin bir vaziyette ejido ulaşıyoruz.

Ejido, hemen yanına yaklaşıncaya kadar zor seçiliyor. Çamur yollar; alçak ve kurşuni evlere doğru gidiyor. Kadınlar, güneşte kurutmak için oluklu çatılara serdikleri kahve tanelerini karıştırıyor.

Bir yerel aktivist ile buluşmak için, genç rehberimizle zig zag çizen toprak yolda ilerliyoruz. 15 dakika sonra, küçük bir evin önüne varıyoruz. Genç campesinonun bağırmasıyla, evsahibi kapıda görünüyor. Genç, nöbet tutarken, aktivist bizimle konuşuyor. "500 yıldan fazlabir zamandır, Fetih'ten bu yana (Fetih-Colomb'un Amerika kıtasını keşfi ve İspanyol sömürgecilerin istilasını kastediliyor- ç.n.), yerli insanlar hep dışlandılar. Adaletten, özgürlükten, demokrasiden asla faydalanamadık ve halk kendi yönetimini inşa edebilir. Burada Meksika'nın büyük tarihi var. Burada sömürgecilğe karşı bağımsızlık mücadelesi, Devrim mücadelesi verildi. Ve bu yıl tekrar bu mücadele veriliyor. Gerçekten devrimin bizim için önemin kavramış değiliz.

"Bu memleketi, bizim memleketimizi yönetme imkanına hiç sahip olmadık. 500 yıldır, bu topraklar, bizim topraklarımız, biz fakir köylülerden çalınmış ve topraksız kalmışız. Şimdi halk, toprak istiyor ama toprak azınlığın elinde yoğunlaşmış. Evet, bizim temel istemimiz topraktır. Adalet ve demokrasi istiyoruz. Fakat, yaşadığımızdan farklı bir biçimde olmalı. Olabileceğimiz kadar refah içinde bir toplum olmak istiyoruz.

"Burada yolumuz yok, hiçbir şeyimiz yok. Suyumuz yok, elektriğimiz yok. Ormandan çıkacak olsak yol bulamayız. Bazı arabalar geçsin diye ormanın içinde yol yapılmış. Ama bu yollar ABD ve Avrupa'dan gelip ağaç ve akaryakıt taşıyan iş adamları için.

"Buradaki toplumun okulu yok, hastanesi yok, kliniği yok, iyi öğretmeni yok, ama hepsini istiyoruz. Buradaki ve Los Altos'taki (San Cristobal'i çevreleyen dağlık alandaki yerleşim yeri) bebelerimiz kötü besleniyor. Burada trahom hastalığı var. Sudan gelen bir hastalık. Çünkü su sağlıklı değil.

"Toprak ağaları ve büyük sürü sahipleri, çalışmak istemediğimizi söylüyorlar. Bu doğru değil. Halk, istemlerine ulaşana kadar savaşmaya kararlı. Chiapas'ta insanlar istediğini elde edene kadar kavga sürecek.

"Her ne kadar hükümetle Zapatistalar arasında diyalog başlamışsa da, biz hükümetin laftan başka bir şey olmayan sözlerini kabul etmiyoruz. 1917'den bu yana, Meksika'nın politik yasaları bu tarihte yazılmış, Anayasa'da 347 değişiklik oldu. Bu değişikliklerin hiçbiri halkın faydasına değildir. Bu maddeler değiştirildi ama yerli topluluklara hiçbiri hakkında hiçbirşey sorulmadı. Halkın adalet için savaşmasının sebebi budur.

"Devlet Başkanı, dünya çapında turlara çıkıyor ve Meksika'da demokrasi olduğunu, Meksika vatandaşları arasında ayrımcılık olmadığını söyleyip duruyor. Fakat ayaklanma patladığında, tüm dünya halklarının bu söylenenlerin büyük bir yalan olduğunu anladığına inanıyorum."

Aktivist, Meksika ordusu tarafından sürekli baskı altında tutulan ejido-

daki EZLN faaliyetlerinden doğrudan bahsetmemeye özen gösteriyor. Sadece köylülerin çok yoksul olduğunu, yaygın ve hevesli bir biçimde ayaklanmayı desteklediklerini söylüyor.

"Aniden, tüm Chiapas'taki köylüler toprakları işgal etti. Tek yol, tek çözüm buydu. Hükümet çözüm istemiyordu. Hükümet, verecek toprağı olmadığını söylüyordu. Ama biz buradaki toprakları görebiliyorduk!

"Büyük sürü sahipleri hükümeti destekler, hükümet de onları... Onlar paralı insanlardır. Onlar için herşey kolaydır. Bizim için değil...

"Toplumu ve devlet yapısını değiştirmek zorundasın. Yerlilere varlıkları tanınmalı ve onlara yönetim hakkı verilmelidir. Çözüm budur. Yönetimi elimize almaktan başka seçeneğimiz yok. Eğer seçim yapılırsa, seçilen onların hükümeti olur. Biz, yöneticilerimizin kim olduğunu bile bilmeyiz. Bu yüzden için tek yol devrimdir."

OCOSINGO'DA AYAKLANMA VE ORDUNUN İNTİKAMI

Ocosingo, San Cristobal'in 100 km. kuzeydoğusunda küçük, tozlu ve sıcak bir kasaba. Bu kasaba, Chiapas dağlık bölgelerinin dışında bir vadide bulunuyor. "Ormanların Kapısı" olarak da anılan kasaba, Lacandon Yağmur Ormanları'nın sağ köşesinde olduğu için bu ismi almıştır. Ülkenin bu bölümünde, dağlık bölgelerdeki çam ağaçlarının yerini, muz ve diğer tropikal bitkilerin yetiştirildiği tarlalar alır.

Ocosingo, toprak ve kireç evlerin karmakarışık olduğu bir yer. Evler tek veya iki katlı. Kasabanın bir ucundan diğer ucuna 15 dakikada yürümek mümkün. Ocosingo belediyesi bir ilçeyi andırırsa da, ağırlıklı olarak ormanlık ve otlaklarla bezenmiş bir yer. Kasabanın nüfusu 20 bin ve Chiapas'ın en büyük yerleşim yerlerinden biri. Burada pek az otel ve lokanta var.

Ocosingo, San Cristobal ile Maya harabelerinin bulunduğu Palenque arasında ama, pek turist çekmiyor. Bölgeyi on yıllarca büyük sürü sahipleri yönetmiş. Tabii, acımasız doğaya ve büyük sürü sahiplerine karşı; çamurdan evleri ve küçük köyleri olan köylülerin de mücadele verdiği bir yer burası. Ocosingo'daki evlerin yarısında su yok ve altı evden beşinde tuvalet yok. Evlerin % 68'i elektriksiz. Evlerin % 85'inin zemini çamurdan ve % 81'i aşırı kalabalık.

1 ocakta, Ocosingo, EZLN önderliğindeki köylü ayaklanmasının odağıydı.

Biz Ocosingo'ya vardıkdan kısa bir zaman sonra, ayaklanmaya şahit olan ve anlatmak isteyen genç bir adamla karşılaştık. "Sabah kalktığımızda, işgalci köylüleri gördük. Sabah 9 civarları, eczaneden bir şeyler almaya gitmiştim. Fakat eczane açık değildi. Birçok Zapatista, şehrin dört köşesini tutmuştu. Henüz tek silah sesi bile duymamıştık, Kamusal Güvenlik'in adamları, henüz biraraya gelememişti. Diğer insanlarla beraber caddeyi geçmeye çalışırken Zapatistalar seslendi. 'Dikkat! Birazdan çatışma çıkabilir!' Sonra daha hızlı yürümeye başladık ve ilerideki köşede yere yatmış ve silahlarını hazır tutan Zapatistalarla karşılaştık. Ve çatışma başladı. İki taraf savaşıyordu. Kamusal Güvenlik'in mavi üniformalıları görünmüştü.

"Eve döndüm. Ben evdeyken, 50 kadar Zapatista periferico'da (periferico: kenti çevreleyen yol) arabaları durduruyor ve kontrol ediyorlardı. Sivillere hiçbir şey yapmadılar. Ve bütün gün ailemle buradaydım, ateş seslerini dinledik. Sonra, o akşam kardeşim saat 9'da eve geldi ve her taraf sakinleşmişti. Zapatistalar hala şehirdeydi. Kamusal Güvenlik 4 ölü vermişti, ölümler şehrin parkında yatıyordu."

Ocosingo'daki birçok insan, ayaklanmayı desteklemiş ve kenti işgal eden silahlı köylülerle sohbet etmiş. Victor da bu insanlardan biri. "Ertesi gün, Zapatistalar bankaya gittiler. Ben parktaki yolda yürüyordum. Ve onlar, saat 9 civarları bütün paraları aldılar. Günlerden Pazartesi. ISSTI'deki (devlet mağazası) eşyaları torbalara doldurdular. Ve halk onlara 'Hayır, hayır! Oraya girmeyin' dedi. Onlar, orayı yakacaklarını söylediler fakat en son dediler ki: 'Hayır, eğer burayı yakarsak, kimsenin eline birşey geçmez.' Sonra, Zapatistalar halkın mağazaya girip, ihtiyaçlarını almalarına izin verdiler. Ve halk buraya girerek teyp, televizyon gibi ihtiyaçlarını aldı. Heryeri silip süpürdüler. Ve bağırdılar 'Que viva Zapata!' (Yaşasın Zapata!). Çok mutluydular.

"12 civarları, ayın 3'ü. İnsanlar, diğer dükkanlara girmek için Zapatistaların kapıları kırmalarını bekliyorlardı. Ve kasabanın insanları, onlara hedef gösteriyorlardı: 'Bu dükkan!' İnsanlar onları dinliyor, onlarla konuşuyorlardı. İsyancılar, sivil insanlarla işleri olmadığını, devletle hesapları olduğunu anlatıyorlardı. Ve yaklaşık yarım saat sonra, diğer bir dükkanın, giysi dükkanı 'La Suriana'nın kapısını kırdılar ve içerdeki eşyaların hepsini çuvallara doldurdu.

"Belediye Sarayı'nı yaktılar. Burada Kamusal Güvenlik'le Zapatistalar arasında çatışma oldu. Kamusal Güvenlik teslim oldu. Sonra Zapatistalar Belediye Sarayı'na girdiler, yaktılar ve herşeyi parçaladılar. Çatıda bir polis vardı ve o da yandı. Buradaki bütün dosyalar da yakıldı.

"Sonra, neler olduğunu görmeye gittim ve bir arkadaşımı buldum. Çözüm hakkında konuşmaya başladık. Sonra, bir dükkanın içinde 4 büyük sürü sahibinin hapsedildiğini gördük.

"Parka doğru geri döndüm. On dakika kadar sonra, koşan insanlar gördüm. 'Nereye gidiyorsunuz?' diye sordum. Dediler ki 'Federal Polis geliyor.' İki kamyon dolusu Zapatista'nın yolda gittiğini gördüm. Koştu. Yolda kimse yoktu. Mermi sesleri duydum. Köşeyi döndüğümde bütün 'federaller'i gördüm. Evime gittim, olacakları bekledim. Çünkü 'federaller' kimseye saygı göstermezler. Eğer seni yolda yakarlarsa, saçlarından yakalar ve şüpheli muamelesi yaparlar. Beş-on dakika sonra yine silah sesleri gelmeye başladı. El bombası ve diğer bombaların seslerini duyabiliyordun; bütün gece, sabaha kadar durmadı. Akşam, askerler elektrikleri kesmişlerdi. Birçok insan öldü, sadece askerler değil. Ve birçok insan ölümleri gördü. Akşam askeri araçlar geldiler ve cesetleri; görülmemesi için götürdüler.

"Sana, ölümleri nasıl götürdüklerini anlatmak istiyorum. Şurada bir futbol sahası var ve yaklaşık 17 helikopter indi buraya. Bir kameram var ama çalışmadı. Ben de kameranın merceklelerini kullanarak gözlem yaptım."

Orada yaklaşık 10 sivil vardı. Çocuktular. Sıraya girmiş, birşeyler bekliyorlardı. Sonra iki kamyon geldi ve bir helikopter indi. Diğer sivilleri çağırıldı. Bunlar, askerlerin caddelerde buldukları sivillerdi. Ve askerler, onları kadavra olarak topluyorlardı. Öldürdüklerini çuvalara doldurup helikopterlere yüklüyorlardı. 4 helikopter yerde kaldı. Askerlerin getireceği yeni ölüleri bekliyorlardı.

"Burada 4 gün kilitli kaldık. Ailemle beraber ve yiyeceksiz getiremezdik çünkü askerler gelmişti. Hiç kimse koşamaz ve hızlı yürüyemezdi. Çünkü askerler ateş ediyordu. Biz de burada kapalı kaldık.

"Pazartesi akşamı, akşam 8 civarı, makineli tüfek sesi duyduk. 17 Zapatista caddede yerdedi. Geri çekiliyorlardı. Sadece biri silahlıdı, diğerleri silahsız. İki makineli tüfek onları akalamı ve öldürmüdü.

"Birşeyler satın almaya giderken beyaz bayrak taşıyorduk fakat helikopter sesi duyunca korkuyorduk. Mermilerin nereden geleceğini bilemiyorduk. Helikopterler ise dağ eteklerine ateş açıyordu.

"Bazı yaralı isyancılar, evlede kalıyordu Birçok insan yaralı Zapatistaları evine aldı. Fakat helikopterler gelince, Zapatistalar gitme kararı aldılar. Ordu, dağ eteklerini makineli tüfeklerle taradı ve bombaladı. Zapatistalar her yönden geri çekiliyorlardı. Biz buradaydık ve cadde savaş yüzünden kapalıydı. Helikopterler geçtikçe, Zapatistalar ateş ediyordu. 'Ping! Ping!' diye ses geliyordu."

ZOCALODA İNTİKAMI

Kente geldiğimizde, ilk gözüme çarpan şeylerden biri marketti. Duvarlar, yüzlerce mermi iziyle doluydu. Oluklu metal çatısı, düzinelerce havan mermisi ve büyük kalibreli mermilerle oyuk oyuktu. Victor'dan, Meksika ordusunun ayaklanmayı bastırmak için geldiğinde buralarda neler olduğunu anlatmasını istedim. "6 veya 7 gün sonra, insanlar evlerini terketmeye başladılar. Çünkü yiyeceğe ihtiyacımız vardı. Markete gittik. Ama burda bir katliam olmuştu. Birçok ölü insan vardı ve kafaları el bombalarıyla uçurulmuştu.

"Pazarda, atların bağlandığı yerde beş Zapatista ölmüştü. Bağlı idiler. Önce elleri bağlanmış, sonra öldürülmüşlerdi bence. Kafalarına mermi sıkılmıştı. Bazılarının gömlekleri yoktu. Gömleklerini çıkarıp, siviller gibi giyinmeye çalışmış olabilirler. Ve en üzücü olanı da, birçok silah gerçekten tüfek değildi. Bunlar tahtadan yapılmış, tüfek şekli verilmiş ve siyaha boyanmış şeylerdi. Bunlarla savaşıyorlardı. Bazıları, bu tahtaların ucuna bıçak bağlamışlardı.

"Öğrenebildiğim kadarıyla, buradan dört genç Zapatistalara katılmak istemişlerdi. Ve onlar da markette vuruldular. Evinden çıkan sivillerin çoğu öldürüldü. Bazıları, sırf pencereden dışarıya neler oluyor diye baktıkları için öldürüldü. Ordu, hareket eden herşeye ateş ediyordu. Bu yüzden çok sivil öldü."

KAYBETMELER

Resmi rakamlara göre 145 ölü vardı. Bir Uluslararası Hukuk Komisyonu'na göre 200-300 ölü vardı. Ocosingo'da bir kitle kıyımı yapılmıştı ve ölümler kaybedilmişti. Victor bunları biliyor ve öyküyü anlatırken sinirleniyordu.

Victor'un bir arkadaşı vardı ve yeni yıl öncesi biraz içmiş, yere düşüp yaralanmıştı. Onu yerel hastaneye götürmeye karar verdiler. Bu adam, ordu ayaklanmayı bastırmak için Ocosingo'ya geldiğinde, hastanede yatıyordu. Ordu hastaneye saldırdı ve bütün yaralıları zorla dışarıya çıkardı. Fakat ordu, hastanede hiç yaralı olmadığını, hiçbir Zapatistanın da burada bulunmadığını iddia etti. İnsanlar, basitçe yok edildiler ve kaybedildiler.

Victor, arkadaşının annesinin, oğlunun katedilmesini kabul etmediğini anlatıyor. Ocosingo'daki kitlesel mezarlar gizlenemeyince, kadın, cesetleri görmeye gitmiş. İsimsiz bir mezarda oğlunu bulmuş. Kadıncağız, oğlunu, gençken hediye ettiği yüzükten tanımış. Oğlu, hastaneden sürüklenerek çıkarılmış, infaz edilmiş ve isimsiz bir mezara atılmıştı. İşte, Meksika ordusunun Ocosingo'ya getirdiği düzen buydu.

AĞAÇLARDAN KORKMAK

Ocosingo'ya vardığımızda, kent silahlı bir kampa dönmüştü. Meksika ordusu şehirde cirit atıyordu. Ağır silahlı askerler, anayol ve kentin giriş-çıkışlarında kontrol noktaları oluşturmuştu. Bir otobüs terminalini park yapmış askeri araçlar doldurmuştu. Yerel dükkanlara el konmuş ve ordu için mutfığa dönüştürülmüştü. Ordugah, Lacandon Ormanları ve dağları karı kenti sarmıştı. Askerler ciplerle ve kamyonlarla, ellerinde m-16 tüfekleri devriye geziyordu. Şehirdeki binaların birçoğunun damına makineli tüfek yuvaları kurulmuştu. Hava gergin ve nefes almak güç.

Kent merkezinde zocaloda mazara yine gergin. Belediye binasını yıkıntıları, eli köylüleri kızgınlık ve mücadele anıtı olara duruyor. Ünifomalı ve otomatik silahlı polisler, etrafta geziniyor ve yürüyen herkesi süzüyorlar. Federal polis, "Chiapa Operaonu" yazan tişörtle giymişler ve resmi binaları bekliyorlar. Bunlar birçok insanı ödüren ve kaybeden vurucu timler. Elllerinde AK47 ve Uzi marka silahlar var.

Hala süren bütün bu askeri baskılar, Meksika egemen sınıflarının ve arkalarındaki emperyalistlerin korkularını yansıtıyor. Onları korkutan ve açık. Ocosingo'da halk, özellikle yerli halk insana büyük heves göstermiş ve egemenlerin dizginsiz zulümleri dahi bu arzuyu bastıramamıştı.

Sonbahar öncesi, parlak bir günbatımı. Yağmur, sabah erkenden başlamıştı ve sürüyor. Havada tatlı bir serinlik var. Zocalonun çevresinde birçok insan geziniyor. Yaşlı insanlar banklarda oturmuş birbirleriyle çene çalıyorlar. Parkın çevresinde aileler ve çocukları geziniyor. Gençler küme küme toplanmışlar. Birçok yerli emekçi, eve gitmeden önce zocaloda vakit geçirmekten hoşlanıyor.

Akşam karanlığı kenti kucakarken, elektrikler aniden kesiliyor. Hiçbir

yerde ışık yanmıyor. Zocalodaki insanlar gülüşüyor ve şakalaşiyor. Bazı insanlar, Zapatistaların geri döndüğünü söyleyerek, orduyla dalga geçiyor. Bu tür "yorumlar", zocalonun etrafında gezinen askerleri sinirlendiriyor.

Elektrikler kesilir kesilmez, zocalonun çevresindeki askerlerde hareketlenme başlıyor. Makineli tüfekli jipler konumlandırılıyor ve askeri kamyonlar zocaloyu sarıyor, "Federaller" bazı binaların tepelerine çıkıyorlar ve ellerindeki AK47'leri ve Uzi'leri zocaloya doğrultuyorlar. Bu hareketlenme bir saat kadar sürüyor. Çünkü, askerlerde, elektriği Zapatistaların kestiği yollu endişeler var ve kentin basılmasından korkuluyor.

Nihayet elektrikler geliyor ve Zapatistaların herhangi bir saldırısı olmadığı anlaşılıyor. Fakat, askerler gece boyunca endişeli ve tetikteler.

Birkaç hafta sonra, Ocosingo'dan dönüyoruz. Ve dönerken, büyük ve çok güzel ağaçların, rahat atış yapmak ve potansiyel düşman oldukları için ordu tarafından kesildiğini görüyoruz.

Öncü Partizan'ın düzmece Maoculukla perdelenen Stalin inkarcılığı-2

"Önce siyasette dürüst olmak gerekir." Ben herşeyde dürüst olmamız gerektiğine inanıyorum. Çünkü bu dünyada dürüst bir tutum olmadan hiçbir şey başarılamaz. Kimler dürüsttür? Marks, Engels, Lenin ve Stalin dürüsttür. Bilimden yana olanlar dürüsttür. Kimler dürüst değildir? Troçki, Buharin, Cen Du- Siyu ve Çang Kuatao kesinlikle dürüst değiller. Kişisel çıkarlarını ya da kendi kesimlerinin çıkarlarını herşeyin üstünde tutarak "bağımsızlık" ilan edenler de dürüst değildir..."

STALİN "ÜRETİCİ GÜÇLER TEORİSİ"NDEN SORUMLU TUTULABİLİR Mİ?

Öncü Partizan, "Üretici Güçler, Üretim İlişkileri, al-tapı-üstapı sorunu" ara başlığı altında Stalin'i "üretici güçler teorisi"nden sorumlu tutarak, Stalin karşıtı Charles Bettelheim'la ortak paydada buluşuyor. Ve üstelik bu işi yaparken, Stalin karşıtlığı güzergahına düzmece Maoculuğu yardıma çağırılmayı da ihmal etmiyor. Tarihi ve toplumsal koşulların da etkisiyle ortaya çıkan, Stalin'in kimi kısmi ve geçici hata ve eksiklikleri, yazarımızın elinde, Mao'yu Stalin'le cephe cepheye getirmenin kötünün de kötüsü bir aracı haline getirilmiştir. Üstelik bu araç kullanılırken, Stalin'in öğretisi yazarımızın zihin fukaralığına heba da edilmiştir. Öyle ki, Öncü Partizan'ı okuyan ortalama okur Öncü Partizan'ın hala Stalin'e nasıl "usta", "öğretmen", "beş klasikten biri" vb. sifata layık gördüğünü kendi kendisine sormaktan edemez. Evet, nasıl?..

Öncü Partizan, "üretici güçler teorisi" alanında Stalinci öğreti bütünlüğünü ve Mao'nun kısmi eleştirilerini parça parça edip, rastgele seçtiği alıntılarla hokkabazlık etmeyi siyaset yapma olarak görüyor; ve hem de aşırı bir biçimcilikle...

Stalinci hattı yakından tanıyalım.
Ama ilkin, "Stalin Gerçeği"nde ne dediğimizi aktaralım. Şöyle yazmıştık:

Stalin'in konuya ilişkin teorisini çözümlene yetisi gösteremeyen bazı çevrelerde Stalin'e bu konuda hiçbir haklı temele dayanmayan eleştiriler yöneltilmektedir.

Söyledikleri bir tek cümleyle özetlenebilir: **Stalin üretici güçler ile üretim ilişkileri arasında artık bir çelişkinin olmadığını iddia etmiştir sosyalist bir toplumda.** (abç)

Öte yandan **Charles Bettelheim** de üretici güçler teorisinden Stalin'i sorumlu tutmuştur.

İlk eleştiri-iddia düzeyinde-: Gerçekten Stalin üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki çelişmenin sosyalist bir toplumda ortadan kalktığını savundu mu?

İddia sahiplerine ancak kargalar güler!

Evet, "Stalin Gerçeği"nde bunları yazmıştık. Daha sonra da bu iddianın yanlışlığını, Stalin'in kendi eserinden pasajlara gönderme yaparak örneklerimizin çeşitli oluntularıyla tanıtlamıştık. Ve amacımız, asla Mao'yu Stalin'le karşıt uçlarda cepheleştirmek değildi. **Öncü Partizan** gibi.

Evet, yazdık ve yineliyoruz. Stalin, sosyalist toplumda **üretici güçlerle üretim ilişkileri arasında artık bir çelişkinin olmadığını** hiçbir yerde, "eseri"nde dile getirmemiştir.

Gerek, Aleksandr İliç Notkin Yoldaşa Yanıt ve gerekse **Yaroşenko Yoldaşın Yanıtları** makaleleri bu sorunu tam olarak gün ışığına çıkarmak bakımından Stalin'in başvuracağımız iki önemli yazısıdır.

Dosdoğruca Stalin'e başvuruyoruz:

Üretim ilişkileri ile üretici güçlerin niteliği arasındaki tam uygunluğun, ancak sosyalist ve komünist rejimde sağlanabileceğini ve öteki biçimlenmelerde ancak tam olmayan bir uygunluğa varabileceğini öne sürmekteyiz.

Yanlış. Burjuva devrimlerini izleyen dönemde, burjuvazi, feodal üretim ilişkilerini yıktığı ve burjuva üretim ilişkilerini kurduğu zaman, kuşkusuz, burjuva üretim ilişkilerinin üretici güçlerin niteliğine tamamen uygun olduğu dönemler olmuştur. Aksi halde, kapitalizm, burjuva devriminden sonra hızla gelişemezdi.

Sonra, "tam uygunluk" sözcükleri, kesin anlamları içinde ele alınmazlar. Bunları, sosyalist rejimde, üretim ilişkileri, üretici güçlerin gelişmesi karşısında, hiçbir şekilde geri kalmaz anlamında yorumlamak olanaksızdır. Üretici güçler, üretimin en devingen ve en devrimci güçleridir. Sosyalist rejimde de bunlar, kuşkusuz üretim ilişkilerinin önünden giderler. Ancak bir süre geçtikten sonradır ki, üretim ilişkileri, üretici güçlerin niteliğine uygun duruma gelir.

Böyle olunca "tam uygunluk" sözcüklerini nasıl anlamak gerekir? Şöyle anlamak gerekir: Sosyalist rejimde, olaylar, genellikle üretim ilişkileri ile üretici güçler arasında bir çatışmaya kadar varmazlar; toplum, geri kalmış üretim ilişkileri ile üretici güçlerin niteliğini zamanında uygunluğa ulaştırma olanağına sahiptir. Sosyalist toplum bunu gerçekleştirme olanağına sahiptir, çünkü bağrında, karşı koyuşu örgütleyecek, çökmekte olan bir sınıf yoktur. Elbette, sosyalist rejimde de üretim ilişkilerini değiştirmek gerektiğini anlamayan geri kalmış atalet kuvvetleri olacaktır; ancak, kuşkusuz, olayları bir çatışmaya vardırılmadan bunları yola getirmek kolay olacaktır. (42) (abç)

Bu mektubun tarihi 21 Nisan 1952. Stalin bu mektubu yazdıktan bir ay sonra 22 Mayıs 1952 yılında bu kez aynı konuya Yaroşenko ile tartışıyor. Yaroşenko'nun üretici güçlerin rolünü aşırı biçimde abartan buna karşın "üretim ilişkilerinin rolünü aynı derecede" küçümseyen tezini eleştirir ve üretim ilişkilerini üretici güçlerin bir parçası durumuna düşüren bu anlayı-

şın Marksist olmadığını ayrıntılı bir biçimde çözümler. Gerek Ekim 1917 ve gerekse 1930'da eski kapitalist üretim ilişkilerinin yerine, yeni, sosyalist üretim ilişkilerinin geçirilişinin sağladığı muazzam atılımı ve buna temel oluşturan üretim ilişkilerinin rolünü apaçık dile getirerek, üretim ilişkilerinin pasif değil aktif rolünü ayrıntılı olarak saptar. Kuşkusuz, der Stalin, yeni üretim ilişkileri de her zaman aynı ve yeni olarak kalmaz eskimeye başlar ve üretici güçlerin sonraki gelişmesiyle çelişkiye düşerler ve böylece köstek olma durumuna düşerler.

Stalin çözümler ki, üretici güçler ile üretim ilişkileri arasında sosyalist rejimde de çelişki olacaktır, ve olmaya devam edecektir; ve hatta bu çelişki doğru dürüst ele alınmazsa patlama noktasına da, bir çatışma sınırına da varabilecektir.

Devamla Stalin, sosyalist bir toplumda, tüm ulusal ekonomiye sosyalist sektörün egemenliği koşulları altında da üretici güçlerle üretim ilişkileri arasında çelişkilerin varlaşmaya devam edeceğini Yaroşenko ile polemiginde şöyle çözümler. Der ki:

Sosyalist rejimde, toplumun üretim ilişkileri ile üretici güçler arasında hiçbir çelişki olmadığını öne sürdüğü zaman, Yaroşenko yoldaş aldanmaktadır. Kuşkusuz, bizim üretim ilişkilerimiz şimdiki durumda öyle bir devir geçiriyorlar ki, üretici güçlerin gelişmesine tam olarak tekabül ediyorlar ve onları dev adımlarla ilerletiyorlar. Ancak, rahat etmemiz ve üretici güçlerimiz ile üretim ilişkilerimiz arasında hiçbir çelişki olmadığını sormamız bir yanılgı olurdu. Çelişkiler vardır ve kuşkusuz olacaktır, çünkü üretim ilişkilerinin gelişmesi üretici güçlerin gelişmesine göre geri kalmaktadır ve kalacaktır. Eğer yönetici kurumlar doğru bir siyaset uygularlarsa, bu çelişkiler, uzlaşmaz çelişkiler halinde soysuzlaşmazlar ve üretim ilişkileri ile toplumun üretici güçleri arasında bir çatışmaya varamazlar. Yaroşenko yoldaşın önerdiği gibi yanlış bir siyaset izlersek durum bambaşka olur. O zaman bir çatışma kaçınılmaz olur, ve üretim ilişkilerimiz, o zaman üretici güçlerin sonraki gelişmesi için ağır bir engel olmak tehlikesiyle karşı karşıya kalırlar. (43) (abc)

"Stalin Gerçeği" yazısı da sorunu bu bazda ele alıp incelemişti.

Şu soruyu sormuştuk dizi yazımızda: Gerçekten Stalin üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki çelişmenin sosyalist bir toplumda **ortadan kalktığını** savundu mu?

Oysa **Öncü Partizan** istediğini dilediği gibi yorumlayarak rotasına kendisini kilitlediği için, **bu tezimize eleştiri yöneltmeyi bir yana bırakıp**, Stalin'in üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki çelişkiyi "**yeterince izah edemediği**" (44) yollu bir eleştirel tutumla karanlığa kurşun sıkıyor.

Evet, "Stalin Gerçeği"nde soru şuydu: Stalin, sözkonusu çelişkinin ortadan kalktığını savundu mu? Buna yanıt aranmıştı yazıda. Ve bu yanıt da yukarıdaki Stalin pasajıyla dile getirmişti. **Öncü Partizan**'ın yapması gereken Stalin'in kendi teorisinde bu çelişkinin ortadan kalktığını "bilgibilimsel" yöntemle okura tanıtlamak olmalıydı. Ne var ki, **Öncü Partizan** asıl konuyu tartışmaktan kaçınmak için bizim ele alma gereği duymadığımız (konumuz olmadığı için) başka başka konuları tartışma gündemine sokmayı denemiş. Bu da asıl konuyu tartışma yetisi gösterememesindendir.

Yok eğer Stalin üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişkinin sosyalist toplumda ortadan kalktığını savundu iddiasını Stalin'in teorisine yamamaya kalkıyorsa Öncü Partizan, bu konuda kaçamaklara sapmaksızın, solucan gibi kıvrılmaksızın dosdoğruca boğayı boynuzlarından yakalamalıydı.

Dolayısıyla, biz "Stalin Gerçeği" dizimizde ortaya konanların Stalin'in özgün teorisinin apaçık bir yorumu olduğunu söylüyoruz. Stalin'in de bütünlüklü öğretisinde tartışmaya meydan vermeyecek denli berrakça saptadığı gibi, sosyalist toplumda çelişkiler vardır ve olacaktır; ve hatta eğer bu çelişkiler doğru ele alınmazsa, yani yönetici organlar doğru bir politika izlemezlerse bu çelişmelerin bir çatışmaya varması da kaçınılmazdır diyor Stalin.

Açıklık, netlik.

Öncü Partizan, bizim Stalin'in tali hatalarına sarıldığımızı iddia ediyor. Oysa Öncü Partizan dönüp kendi "eleştirel" yazısına baktığında, görecektir ki, kendisi Mao'nun Stalin'e yönelttiği eleştirilerin yarattığı yarıklara sızarak Stalin'i torpillemeyi kural edinmiştir. Ayrıca bize diyor ki, "Partizan hedef şaşırtmak için Bettelheim'le doğuşuyor görünerek Mao'ya saldırıyor." Bizim Mao'yla Stalin'i karşı karşıya getirme diye bir sorunumuz yok. Mao gibi devrimci Marksiz'min günümüzdeki nitel bir kilometre taşına saldırma diye kötü-ünlü yöntemimiz ise hiç yok. Fakat Öncü Partizan, Stalin inkarcılığına Mao'dan medet umarak sarılıyor. Kaldı ki, yazarımızın Bettelheim'i hiç mi hiç okumadan fikir yürütmesini de, kötünün de kötüsü bir yöntem olarak çivisi çıkmış yazarımızın siyasal-trajedisi olarak görüyoruz.

Devam.

Yazarımız, Mao'nun kimi eleştirilerine "dayanarak" Staline yüklendikçe yükleniyor. "Stalin Gerçeği"nde tartışılmayan konuları da Mao'nun bazı alıntılarına aşırı bir biçimcilikle bağlı kalarak, sanki onlar "Stalin Gerçeği"nde bizim tarafımızdan tartışılmış gibi önümüze koyuyor. Yazı dizimizi okuyan herkes de bilir ki, biz, Mao'nun Stalin'e yönelik eleştirilerini yazımızda Stalin'e saldırmanın bir aracı olarak asla kullanmadık ve Mao'yu asla Stalin'le "döğüşürme" yolunu seçmedik.

Ancak Stalin'e sıkça yöneltilen bir sorunu, yani Stalin'in teknoloji ve kadrolardan başka bir şeyi istemediğini, siyaseti vb. yok saydığı eleştirisini Stalin'in eseri bazında ele alırsak, görürüz ki, SBKP(B)'in kendi 19. kongresinde işin bu yanı ciddiyle ele alınmıştır.

1952 yılında yapılan 19. kongredeki çok önemli çözümlere girmeden önce, tüm ulusal ekonomiye kolhoz ve sovhoz sektörünün egemen olduğu 1937 yılında Stalin'in söylediklerini gözler önüne sermek oldukça önemlidir. Stalin salt ekonomiyi, teknolojiyi vb. değil, siyaseti de en az ekonomi kadar önemsemiştir. Stalin, "SBKP(B) MK Plenumu'nda sunulan rapor ve kapanış konuşması"nda, ekonomiyi, ekonomik başarıları, teknolojiyi her şey gören anlayışlara karşı "*ekonomik başarılarımızın-diyor sosyalist insanın bütün özü olmadığı yoldaşlarımıza kavratılmalıdır.*"(45)

Diyor ki Stalin:

Kendini beğenmişlik, kayıtsızlık, politik içgüdülerin körelmesinde ifadesini bu-

lan ekonomik başarıların diğer yüzünün, sadece ve sadece, ekonomik başarıların, parti inşasında ve partinin politik çalışmasının geliştirilmesinde elde edilecek başarılarla birlikte yürüdüğü konularda ortadan kaldırılabilceği açıkça konmalıdır. 46.(abç)

Ekonomik başarıların sürekliliği ve sağlamlığının, tamamen partinin örgütsel ve pratik çalışmasının başarılarına bağlı olduğu, bu koşul olmaksızın ekonomik başarıların temelden yoksun olduğu açıkça ortaya kanmalıdır.

Devamla;

Bazı yoldaşlarımızın ekonomik başarıların coşkusuyla politikaya sırt çevirmeleri, bize pahalıya mal olan bir aşırı uçtu... Politika ekonomiden ayrılmamalıdır... Bunlar birlikte vardılar ve birlikte bulunurlar. Ve kim, pratik çalışmamızda ekonomiyi politikadan ayırmak isterse, kim ekonomik çalışmayı politik çalışmanın ihmali pahasına ya da tersine, politik çalışmayı ekonomik çalışmanın ihmali pahasına güçlendirmek isterse, o mutlaka çıkmaza düşecektir. 47. (abç)

Bu apaçık gerçeğe gözlerimizi kapayabilir miyiz?

Demek ki, Stalin, birakalım politikayı yok saymayı, bu alana sırtını dönenleri uyarma görevini bile yerine getiriyor. Politika hesaba katılmadan, politik alanda başarılı olunmadan ekonomik alanda başarı sağlanamaz diyor. Bunu söylediği yıllar 1937'li yıllar.

Fakat şu da bir gerçektir ki, 2. emperyalist paylaşım savaşı yıllarında ve hemen akabinde özgün tarihi koşulların da etkisiyle siyasetin, ideolojinin arka plana itilip ihmali edildiği gizlenemez bir gerçektir. Dolayısıyla, işin bu boyutunu hesaba katmak zorundayız. Ne varki, bu eksikliğin, bu ihmalkarlığın, işin bu yanının, 1952 yılındaki 19. kongrede, daha Mao 1958 yılındaki "SSCB'de sosyalizmin iktisadi sorunları üzerine (Kasım 1958)"de eleştirmeden önce bizzat ortaya konduğunu da, bu bazdaki hatanın saptandığını da belirtmeliyiz.

Yıl 1952 ve işte SBKP(B) kongresinde Malenkov'ca sunulan faaliyet raporunda söylenenler:

Bazı parti örgütlerimizin aklında salt iktisat var ve ideolojik sorunları unutuyorlar, bunları atlıyorlar... İdeolojik sorunlara az dikkat harcanmaya başlandığı yerlerde, bize yabancı görüş ve düşüncelerin yeşermesi için elverişli bir zemin ortaya çıkar. İdeolojik çalışmada partinin yönetim ve nüfuzunun gevşediği, herhangi bir nedenle parti örgütlerinin gözünden kaçan bölümler, bize öz olarak yabancı, parti tarafından dağıtılmış her türlü anti-Leninist grupların kalıntıları tarafından ele geçirilmeye çalışılıyor, bunlar kendi çizgilerini sinsice (partiye-ÇN) sokmak için, her türlü anti-Marksist "tavır" ve "anlayış"ları yeniden canlandırmak ve yaymak için bu bölümlerden yararlanmaya çalışıyorlar...

...

Partinin ideolojik çalışması kapitalizmin kalıntılarından, eski toplumun önyargılarından ve zararlı geleneklerinden insan bilincini temizleme önemli bir rol oynamak zorundadır...

Parti örgütlerinin görevi, ideolojik çalışmanın zararlı bir şekilde küçümensmesine kararlılıkla son vermek, bu çalışmayı partinin ve devletin tüm öğelerinde güçlendirmek ve Marksizme yabancı bir ideolojinin her

türlü görünümelerini yorulmaksızın açığa çıkarmaktır.. Parti örgütleri sürekli olarak parti üye ve aday üyelerile birlikte, onların **ideolojik seviyesini yükseltmek için çalışmalı, onları Marksizm-Leninizm eğitiminden geçirmeli ve siyasi olarak usta, bilinçli komünistler olarak yetiştirmelidir.**(48) (abç)

Görülüyor ki, Stalin'in de katıldığı son kongrede (1952) okunan rapor, ideolojik ve siyasi sorunların arka plana itilerek salt iktisat sorunlarının öne çıkarılmasına ve bunun sonucu olarak doğmuş ve doğabilecek olan zararlı öğelere özellikle dikkat çekiyor.

Yıl 1958 SSCB'de sosyalizmin iktisadi sorunları üzerine (Kasım 1958) de Mao şöyle bir eleştiri öne alıyor. Diyor ki:

Stalin sadece teknoloji ve teknik kadroyu vurguladı. **Teknoloji ve teknik kadrodan başka birşey istemedi; siyaset yok, kitleler yok.** 49 (abç)

Ne var ki, Mao'nun vurguladığı işin bu yanını daha 1952 yılında Stalin'in de katıldığı 19. kongreye sunulan rapor ayrıntılı bir şekilde çözümlemişti. Yani, bu alandaki zaaf, eksiklik ve siyasi çalışmanın küçümsenmesi vb. olguları bu son kongre açıklıkla saptıyor.

Ne diyor 1952'de sunulan rapor:

"Bazı parti örgütlerimizin **aklında salt iktisat var ve ideolojik sorunları unutuyorlar bunları atlıyorlar.**"(abç)

1958 yılında Mao ne diyor?

"Teknoloji ve teknik kadrodan başka bir şey istemedi, siyaset yok, kitleler yok."

Demek ki, Mao 1958'de saptanan hata, "Rapor"da önceden saptanmış. Şu saptamada rapordan: "İdeolojik çalışma partinin birincil yükümlülüğüdür." Buna gözlerinizi kapayabilir miyiz?

Öncü Partizan'ın bu vb. Mao eleştirilerini nesnel koşullardan, tarihi ve toplumsal köklerinden soyutlayarak Stalin'i inkarın aracı olarak bayraklaştırıp az önce aktardığımız kongre raporunda söylenenlere bile sırt çevirerek öne çıkarması, teori umursamazlığıyla bezenmiş siyasi melodram değil nedir?

Ama daha bitmedi.

Öncü Partizan, Stalin inkarcılığını öylesine bir noktaya vardiıyor ki, bu inkarcılık adeta insanda don etkisi yapıyor. Diyorlarki, Stalin sosyalizmde **dengesizliği yok sayıyor, gelişmeyi tek düze ele alıyor** Dahası, Stalin devrimci diyalektiği kullanma yetisinden yoksun. Öncü Partizan yazarımıza göre, Stalin üretici güçler ile üretim ilişkileri arasındaki çelişkiyi (sosyalist bir toplumda, S.Birliği'nde) uzlaşmaz karşıtlık biçiminde görmemekle hata yapmıştır. Dedikleri aynen şudur: Sosyalizmi uzlaşmaz karşıtlıklardan muaf tutan, **özü bizzat uzlaşmazlık olan çelişmeyi, "tam uygunluk" veya "uygunluk"** (kastettikleri üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki çelişkidir) gibi belirlemelerle uzlaşır gösteren, yaklaşımlar hatalıdır.

Ve Öncü Partizan bunu Maoizm adına eleştiriyor.

Biz Stalin değil doğrudan 1962 yılında Mao'nun yazdıklarına başvurarak, yani Öncü Partizan'ın bizi ve Stalin'i "bozum etmek" için başvurduğu Mao'nun eserinden alıntılarla, Mao'nun söylediklerinden aktarmalarla Öncü Partizan'ı yanıtlamak istiyoruz.

Öncü Partizan'ın sık sık başucu kitabı olarak kullanmaya çalıştığı (!?) "Sovyet İktisadının Eleştirisi"ne başvurmak istiyoruz. Mao'yu dinliyoruz:

"Sosyalizmde zamanı geçmiş iktisadi ilişkileri korumayı enerjik bir şekilde planlayan bir sınıf yoktur." Doğru, fakat sosyalist toplumda muhafazakar katmanlar ve "müktesep hak grupları" gibi bir şey vardır. Bunlar karşıt çelişkiler olmamalarına rağmen mücadelesiz çözülemezler.50 (abç)

Devamla;

"Sosyalist gelişme sürecinin her aşamasında gerici üretim ilişkileri ve toplumsal kurumları korumak isteyen grupların olacağı muhakkaktır." (51) (abç)

Hani sosyalist toplumda üretim ilişkileri ile üretici güçler arasındaki çelişmeyi Stalin "uygunluk", "tam uygunluk" gibi kelimelerle uzlaşır göstererek, bu bazdaki çelişmeyi uzlaşmazlık (antagonist) doğasında ele almamakla hata yapmıştı? Peki ama Mao'da aynı şeyi savunuyor. Hem de sizin "Stalin Gerçeği" dizisini altetmek için başvurduğunuz Sovyet İktisadının Eleştirisi kitabında.

Ne diyor Mao?

Sosyalist toplumda yalnızca muhafazakar katmanlar ve müktesep hak grupları vardır; bunun da ötesinde zamanı geçmiş iktisadi ilişkileri korumayı enerjik olarak planlayan bir sınıf yoktur.

Başka ne diyor Mao?

Üretici güçlerle üretim ilişkileri arasındaki çelişme uzlaşmaz karşıtlık (antagonist) niteliğinde değildir; ve gerici üretim ilişkileri ve toplumsal kurumları korumak isteyen sınıflar değil grupları vardır sosyalist toplumda.

Demek ki, Maoculuğunuz da salt düzmece Maoizmden ibaret. Mao'yu yorumlama siyasal yeteneğinden bile uzaksınız sevgili yazarımız.

Ve demek ki, kişi, eleştirisini tarihsel çerçeveye oturtmadan yalnızca rastgele seçtiği alıntılara aşırı bir biçimcilikle bağlı kalarak ürütürse tüm eleştirileri hurdaya çıkmış olur. Diyalektik yerine seçmeciliği koymanın siyasal-trajedisidir bu.

Ne demişti Mao 1961-1962 yılındaki sözkonusu eleştirel "Notlar"ında:

Sosyalist toplumda sınıflar ortadan kaldırılabileceği halde, gelişme süreci içinde varolan kurumlaşmalardan hoşnut olan ve bunları değiştirmek istemeyen "müktesep hak grupları" ile belli sorunların doğacağı mutlakdır. (52) (abç)

Demek ki, Mao'da da problem var; hem de Stalin'in ölümünden yıllar sonra ve S. Birliği'ndeki olumsuz örnekten sonra bile, Mao, bu problemi çok sonraları ancak aşabiliyor; bir çırpıda değil.

Öyleyse aslolan; tarihi ve toplumsal koşullardır; özgül ortamdır; ve Marksizmin o aşamada ulaştığı gelişim düzeyidir ve Marksizmi sınırlandıran gelişmenin özgün koşullarıdır. Ve de hiçbir uluslararası deneyimin olmamasıdır.

Bir başka yerde de Öncü Partizan inceleme-araştırma yapmadığını okura tanıtılmasına ve hem de zaman zaman ezbere başvurduğu Sovyet İktisadının Eleştirisi'nde Mao'nun neler yazdığını bile zahmet edip araştırmaksızın bakın neler döktürüyor:

Sovyetlerde sosyalizmin parlak başarılar kazandığı sosyalist inşa pratiğinde, esas yanı oluşturmasa da, sorunların çözümünün, yer yer maddi teşviklere, "parça başı ücret" uygulamalarına, makinalaşmayı kolektifleşmenin ön şartı görme tutumlarına düşülmüştür. (53) (abç)

Sovyetler Birliği sosyalist inşa pratiğinde gerçekten maddi teşviklere katıldı mı yer yer?

Doğrudan Mao'yla yanıtlayalım (1961-1962 yılındaki yazılarından):

Stalin döneminde kolektif çıkar fazla vurgulanmıştı, bireysel kazanç ihmal edilmişti, Kamu fazla vurgulanmış, özel az vurgulanmıştı. Şimdi ise karşı uçtalar, maddi teşviği fazla vurguluyorlar, kolektif yararı ihmal ediyorlar. (54) (abç)

Görünen o ki, Öncü Partizan'ın Mao "mantosu"na bürünmesi de işe yaramıyor. Zira, bu mantoyu çekip aldığınızda sözde Maoculuk tüm çıplaklığıyla ortaya çıkıyor.

Hani Stali'nin maddi teşviği yer yer öne çıkarmıştı ve size göre bunu yapmakla hataya düşmüştü. Fakat Mao aksine savunuyor.

Mao'nun kanatlarıyla uçmayı deneyenlerin kolu-kanadının kırıldığına okur artık tanık olmuştur sanıyoruz. Geçiyoruz.

Parça başı ücret sorununa gelince.

Bunu savunan Stalin miki, Öncü Partizan bu eleştirisini araya sıkıştırmış?

Sovyet Ders Kitabı "Siyasal İktisat" Üzerine Notlar (1961-1962) da Mao, biz diyor "saat başı sistemi ve de ödüllendirmeyi yürürlüğe koyduk", kitapsa (Politik Ekonomi Ders Kitabı) "Parça başı ücretin esas, saat başı ücretin ise tamamlayıcı olarak ele alınması"nı savunuyor.

Evet, hepsi bu.

Kaldığı, her ülkenin kendi özel koşulları ve özellikleri sosyalizme kendinden birşeyler katar. Çin'de doğru olan ve iyi sonuçlar veren uygulamanın S. Birliği'nde de doğru ve iyi sonuçlar vereceği gibi bir şablonculuğa düşülmelidir.

Diğer sorun, "makinalaşmayı kolektifleşmenin ön şartı görme" sorunuydu. Ve Öncü Partizan'a göre, Stalin bu sorunda da hata yapmış. (Laf aramızda Öncü Partizan'a göre Stalin'in hata yapmadığı konu yok; Marksizme katkı yaptığı konularda bile hata yapmış!)

Yine Mao'yla yanıtlayalım bunu.

Yıl 1955 Temmuz'u. "Tarımın Kooperatif Dönüşümü Üzerine" de şöyle diyor Mao:

Bazı yoldaşlarınız şu iki olgu arasındaki bağı, yani sosyalist sanayileşmenin en önemli kolu olan ağır sanayinin tarımda kullanılmak üzere traktörler, başka tarım araçları, kimyevi gübreler, modern ulaşım araçları, petrol, elektrik gücü vb. ürettiğini ve bütün bunların ancak büyük çapta kooperatif çiftliğin hüküm sürdüğü bir tarım temelinde kullanılabileceğini ya da yağın bir şekilde kullanılabileceğini iç düşünmüyorlar. Biz şimdi yalnızca toplumsal sistemde, özel mülkiyetten kamu mülkiyetine dönüşümde değil, aynı zamanda el sanatlarından geniş çapta modern makina üretimine geçerek teknolojiye de devrim yapıyoruz ve bu iki devrim birbiri-

ne bağlıdır. Tarımda bizim ülkemizdeki gibi koşullarda kooperatifleşme, büyük makinaların kullanılmasından önce gelmelidir (kapitalist ülkelerde tarım kapitalist bir biçimde gelişir.) (5) (abc)

Ne diyor Mao? **Bizim ülkemizdeki gibi koşullarda kooperatifleşme büyük makinaların kullanılmasından önce gelir.** Mao, bir sınırlama koyuyor ve genelleştirmiyor. Ve de ekliyor: **Kapitalist ülkelerde tarım kapitalist bir biçimde gelişir.** Yani, bu gibi ülkelerde makinalaşma kooperatifleşmeden önce gelmelidir, Çin gibi geri ülkelerde tersi.

Somutluk ilkesi; parçadaki özgül koşullar. Aslolan budur. Ne Çin yolunu, ne S. Birliği yolunu genelleştiremeyiz. Bu sorunda Stalin'in bir hatasından söz edemeyiz. Öncü Partizan ise, Stalin'e karşı kullandığı "'eleştirel (!)" tutumu Mao'ya karşı gösteremiyor ve neredeyse Mao'dan fazla Mao'cu kesilerek, Mao'dan daha hızlı bağırarak Stalin'e yükleniyor. Bu kabul edilemez.

Özetle, S. Birliği pratiğinde makinalaşmayı kolektifleşmenin önkoşulu gören anlayış, S. Birliği koşullarında (yani, kapitalist Kulak üretimi, bunların büyük ölçekli üretimi karşısında makinalaşmamış, dağınık, küçük ölçekli üretimin tutunması imkansızdı vb.) doğru ve gerekliydi.

Öncü Partizan bu sorunda da Stalin'in hatasını kanıtlama adına Mao'yu torpillediğini yine farkedememiş.

Öncü Partizan, bizim "Stalin Gerçeği"nde, Mao'nun Stalin'in "Sosyalizmin İktisadi Sorunları" kitabını bütünüyle paylaştığını söylediğimizi iddia ediyor. Bu kanıtlanması zor bir iddia. Biz böyle bir şey- hiçbir yerde- demedik.

Öte yandan, "Stalin Gerçeği"nde komünizme geçişi hazırlamanın Stalin'e önerilmiş önkoşullarını Mao'nun bütünüyle paylaştığını asla söylemedik. Bunu da bize yükleyerek siyaset inşa ediyor Öncü Partizan. Komünizme geçişi hazırlayan temel koşulları Stalin'in eserlerine gönderme yaparak çözümleyen "Stalin Gerçeği" akabinde Stalin'in bu çözümlenmesine Mao'nun tavrını şöyle yorumluyordu:

Sovyet İktisadının Eleştirisi'nde Stalin'in bu çözümlenmesini değerlendiren Mao şunları söylüyor:

"... Stalin bu üç şartı önerdiğinde, kültürden söz ediyordu; tüm halkın bedensel gelişimi ve eğitimi. Bunun için dört şart önerdi.

- a) Gün başına 6 saat iş,
- b) Teknik eğitimi iş ile birleştirmek,
- c) Konut şartlarını düzeltmek,
- d) Ücretleri yükseltmek.

Özellikle, ücretleri yükseltmek ve fiyatları düşürmek, burada yardımcı olur. Fakat siyasi şartlar önerilmemiş. Tüm bu şartlar, temelde, üretimi artırmak içindir. Üretim bir kez bollaşınca, kolektif mülkiyeti kamu mülkiyetine dönüştürmek sorununu çözmek daha kolay olacaktır.

Görülüyor ki, Mao, Stalin'in sosyalizmin ekonomik- teorisine dair çözümlenmesine katılıyor ancak, siyasi şartları önerilmemesini eksiklik olarak görüyor. Siyasi şartların eksik olduğu bir gerçektir, ne var ki, tartışma konusu olan sosyalizmin ekonomik- teorisidir. Dolayısıyla Stalin için bu cephesini çözümlenme işine girişmiştir. Yarosenko ile ekonomik sorunlara dair tartışmasında bu sorun-

ları işliyor Stalin. Yaroşenko'nun da yalnızca sosyalizmin ekonomik- teorisine dair tartıştığı unutulmamalıdır .Stalin'in siyasete değil de ekonomiye değinmesi bu bağlamda ele alınmalıdır. (56)

"Stalin Gerçeği"nde söylenenler bunlardır. Öncü Partizan'ın çarpıtcılığı nasıl da sırtıyor pasaj bütünlüğü içinde aktarılınca.

Sorunumuzun yeni bir cephesine gelmiş bulunuyoruz. Öncü Partizan'ın düzmece Maoculuğun yardımıyla Stalin'i en çok çarpıttığı, teorisini bozduğu alana da: Meta üretimi ve değer yasası.

Öncü Partizan, iddia ediyor ki, meta üretimi ve değer yasası konusunda Stalin hatalar yapmıştır ve Mao da ne değer yasası ve ne de meta üretimi sorununda Stalin'le "hemfikir değildi." Deniliyor ki, "F. Ali'nin söylediği gibi (kastedilen Partizan'dır) gerçekten sosyalizmde meta üretimi ve değer yasası konularında, Mao Stalin'le tümünden hemfikir midir? Ali'nin yazısı alıntı cimbrizliği temelinde böyle bir şeyin ispatı çabasıyla doludur. Bu konuda Mao şöyle diyor:

'Meta üretiminin varolması mı daha iyi, yoksa olmaması mı? Herkes bunu incelemeli. Stalin'in son mektubundaki (Sanina ve Venzher'e mektup) görüş açısı hemen hemen tümüyle yanlış. Temel yanlış köylülüğe duyulan güvensizliktir.'

Evet, yoldaş Mao'nun katıldığı görüşler oldukça çok, fakat ne meta üretimi ne planlama, ne değer yasası konularında hemfikir değildi." (57) (abç)

Öncü Partizan'ın başta, tümünden hemfikir midir? sorusunu sorarak tümünden kelimesini hemfikir kelimesinin başına ekleyip, sonra da tümünden kelimesini çıkarıp hemfikir değildi diye son cümlesiyle kendi gerçek niyetini açığa vurması açık bir paradoks olsa da, anlaşılan o ki, Öncü Partizan, meta üretimi ve değer yasası konularında Mao'nun ayrı Stalin'in ayrı kulvarda yol aldığını ve Stalin'in hata yaptığını düşünüyor.

Öncü Partizan her ne kadar Mao bastonuna dayandığını sanıyorsa da, ve hiçbir fikri olmadan Mao'dan (Sovyet İktisadınının Eleştirisi) rastgele seçilmiş biçimsel alıntılara sarılarak sözde Mao adına bu eleştirileri seslendiriyorsa da, üzülerek belirtelim ki, yazarımız, Mao'yu ciddi ve bilimsel tarzda asla incelememiş, asla anlamamış ve bu eleştiriye yöneltirken asla kafa patlatmamış.

Ne diyordu yazarımız? "Mao.. ne meta üretimi, ne planlama, ne de değer yasası konularında hemfikir değildi" Stalin'le.

Bu gerçekten de, Mao'dan utanç verici bir uzaklaşıştır.

Öncü Partizan'ın bu alıntıyı aktardığı makalede bakın Mao neler söylüyor:

Meta üretimini, kendisi Lenin'den öğrenmiş olan Stalin'den öğrenmeliyiz. (58)

Hani Mao Stalin'le hem fikir değildi? Dedik ya sizinki düzmece Maoculuk.

Gerek, Stalin'in **Sosyalizmin Ekonomik Sorunları** ve gerekse de Mao'nun buna dair eleştirel "Notlar"ını inceleme gereği duymadan yüzeysel bilgiyle işe soyunan yazar, daha bu işin başında görüldüğü gibi arabayı çamura saplamış bulunuyor.

Ama biz salt bununla yetinmeyeceğiz, Öncü Partizan'ın Mao çarpıtcılığı

ğını da, Stalin inkarcılığını da, zihin fukaralığını da açığa çıkarmak için sorunu daha yakından inceleyeceğiz.

Değer yasası ve meta üretiminin tartışıldığı Stalin'in Kitabı'nın 2 ve 3. bölümleri için Mao bakın neler söylüyor:

"Birinci, ikinci ve üçüncü bölümlerin bazı kısımları doğru; diğer kısımları ise daha açık olabilirdi." (59)

Görülüyor ki, Mao, bu bölümlerle ben hemfikir değilim demiyor. Bazı kısımlarını doğru buluyor, geri kalan diğer kısımlarını ise yanlış bulmuyor-daha açık olabilirdi diyor.

Bu soruna ilişkin bir başka makalesinde ise şöyle açıklıyor:

Eyalet ve bölgelerdeki komiteler bu kitabı incelemelidir. Geçmişte herkes bu kitabı derin bir izlenim edinmeden okudu. Kitap, Çin'deki gerçek koşullar bağlamında incelenmelidir. İlk üç bölümde, belki Stalin'in kendisinin yeterince açık bir şekilde ortaya koymadığı yerler olmasına rağmen, doğru ve önem verilmeye değer birçok şey var. (60) (abç)

Görülüyor ki, Mao, hatalardan, sapmadan sözetmiyor, bu ilk üç bölümü yeterince açık bulmuyor.

Kaldı ki, Mao'nun kitap üzerine eleştirel" Notlar"ını okumuş olan herkes Mao'nun meta üretimi ve değer yasası konusunda Stalin'le aynı teorik temeli paylaştığını görebilir. Eğer böyle olmasaydı, meta üretimini Stalin'den öğrenmeliyiz yargısında bulunmazdı. Öte yandan ayrıntılar noktasında meta üretiminin S. Birliği ve Çin sosyalizminde nasıl, ne oranda, hangi ilişkiler çerçevesinde rol oynadığı sorununda her bir ülkenin kendine özgü yaklaşımları olacaktır. Öncü Partizan yazarı bu boyutu kavramak bir yana, daha Mao'nun bu sorunda ilkesel temellerde Stalin'le hemfikir olduğunu bile çözümleyememiş. Öyle ki, Öncü Partizan, Stalin'in A.V. Sanina ve V.G. Venger yoldaşlara yanıt başlıklı mektubunun içeriğini bile anlayamamış. Öyle ki, yazar, bu mektubu, Stalin hemen hemen tümüyle yanlış bulduğu için, bundan Mao'nun Stalin'in değer yasası ve meta üretimi yaklaşımıyla hemfikir olmadığı ve Stalin'in bu bazda hata yaptığı sonucuna varıyor.

Bilinir ki, Stalin, meta üretimi ve değer yasası ve planlama sorunlarını (Öncü Partizan bu üç noktayı özellikle öne çıkardığı için bunları belirttik, yoksa Stalin bir çok sorunu tartışır bunla dışında) SSCB'nde Sosyalizmin Ekonomik Sorunları kitabının hemen başında tartışır ve özel olarak da Yarosenko ve Notkin'e mektuplarında bu konuyu ayrıntılandırır. Ve hatta kitabında Stalin "Sosyalist Rejimde Meta Üretimi Üzerine", "Sosyalist Rejimde Değer Yasası Üzerine" ara başlıkları altında bu sorunları özel olarak çözümler. Notkin ve Yarosenko'nun eleştirilerine yönelik olarak da upuzun iki mektupta bu konuları örneklerinin çeşitli boyutlarıyla ele alır. Son mektubu olan Sanin da ve Venger'e mektubu ise "Sosyalizmin ekonomik yasalarının niteliği üzerine" ve "kolhoz mülkiyetini ulusal mülkiyet düzeyine çıkarmak için alınacak önlemler" ara başlıkları altındaki konuları işler. Yani, bu son mektup Stalin'in meta üretimi ve değer yasası konularını başlı başına el alıp inceleyen bir mektup değildir.

Sözkonusu mektup, sosyalizmde ekonomik gelişme yasalarını, bu yasa-

ların insan iradesi dışında varolduğunu, bu sorunda mektup sahiplerinin iradeci- subjektivizmden muzdarip yanılıklarını anlatır ilk ara başlıkta. İkinci başlık altında ise, kolhoz mülkiyetinin ulusal mülkiyet düzeyine çıkarmak için ne gibi bir yöntemin uygulanması tartışılır. Sanina ve Venger, idda etmektedir ki, kolhoz mülkiyetini ulusal mülkiyet düzeyine çıkarmak için kolektif çiftliklere, traktör vb. üretim araçlarını satmak gerekir. Yani, MTİ'nin makineleri kolhozlara satılmalıydı bu mektup sahiplerine göre. Oysa bu yol 1930 yılının başında deneysel olarak uygulanmış ama bunun akla aykırılığı ortaya çıkınca, birkaç ay sonra bu yoldan vazgeçilmişti.

Özetle bu tartışmanın özü, MTİ'nin makineleri kolhozlara satılmalı mı, satılmamalı mı tartışmasıdır. Stalin, S. Birliği'ndeki sosyalist inşa pratiğinden örneklerle bu satmanın doğru olmadığını ayrıntılarıyla tanıtlar. Stalin saptar ki, S. Birliği'ndeki sosyalist inşa sürecinde kolhozların kuruluş, yayılış ve gelişmesi tanıtlamıştır ki, kolhozlarda üretimi çok büyük ölçekte artırmanın yolu, MTİ'lerin devletin elinde toplanmasıdır, bunların kolhozlara satılması değil. Ayrıca Stalin çözümler ki, sosyalist tarımın gelişmesi, tarımsal ürünlerin bollaşması, eski tekniğin iskartaya çıkartılarak sırası gelince onun yerine yeni bir tekniğin geçirilmesi ile mümkündür. Bunun yoluysa yüzbinlerce eski tekniğe endekslenmiş eski traktörün, biçerdöverin yerine yeni teknikle donanmış yeni yüzbinlerce MTİ makinelerinin konmasıdır. Buysa milyarlarca dolarlık bir meblağı gerektirir. Ve Stalin'in sözleriyle "kolhozlarımız- diyor-, milyoner kolhozlar da olsalar, bu masrafları karşılayabilir mi?" Bunun kolhozlarca karşılanamayacağı açıktır. Zira, kolhozlar, "milyarlar sarfedecek durumda değildiler." Bu masraflar ancak devletçe karşılanabilir; eski teknik ancak devletçe iskartaya çıkartılıp yerine yeni teknik konabilir.

Stalin çözümlemesini sürdürür ve şöyle açıklar: *Bütün bunlardan sonra MTİ'nin kolhozlara öz malları olarak satılmasını istemenin anlamı nedir? Bunun anlamı, kolhozlara olağanüstü zararlar verdirmek, onları iflas ettirmek, tarımın makinalaşmasını tehlikeye sokmak, kolhoz üretiminin düzenünü yavaşlatmaktır.*

Buradan şu sonuç çıkar: MTİ'nin kolhozlara satılmasını önermekle, Sanina ve Venger yoldaşlar, geriye bir adım atıyorlar ve tarihin çarkını geriye döndürmeye uğraşıyorlar. (61)

Peki nedir diyor bu yoldaşların yanılığısı? Sosyalist rejimde meta dolaşımının rolünün öneminin anlaşılması.

Peki der Stalin kolhoz mülkiyetini ulusal mülkiyet düzeyine çıkarmanın yolu nedir? Bu yol der Stalin "kolhoz üretim fazlasının meta dolaşımından tasfiye edilmesi ve devlet sanayii ile kolhozlar arasında ürün değişimi sistemine tümlenmesi gerekir. Esas olan budur" (62) (abç)

Evet, mektubun özü budur.

Ne var ki, Öncü Partizan bu mektuptan Mao'nun Stalin'in meta üretimi ve değer yasası teorisile hemfikir olmadığı sonucuna varıyor. Anlaşılan yazar çoktandır kitap okumamış, Stalin'i ise şöyle bir karıştırmış yıllar önce.

Ne diyor Mao, bu mektup için? Hemen hemen tümüyle yanlış. Neden? Stalin MTİ'nin makinelerini köylülüğe satmadığı için, ve dolayısıyla temelde köylülüğe güven duymadığı için. Yani, Mao'nun bu mektuba katılma-

masının ana nedeni, kolhozlara traktör vb. makinaların neden Stalince satılmadığıdır.

Ne demişti bu mektup için Mao? *"Görüş açısı hemen hemen tümüyle yanlışır. Temel yanlış, köylülüğe karşı duyulan güvensizliktir."* (63)

Demek ki, Öncü Partizan Stalin inkarcılığına düzmece Maoculuğu yarıdım çağırılmış.

Dahası, mektup değer yasasından hiç sözetmiyor bile. Yazarımızın bu mektup vesilesiyle bunu da araya sıkıştırıp Mao bu sorunda da Stalin'le hemfikir değildir demesi tam bir komedi oluvermiş.

Sürdürelim.

Stalin'in meta üretimi ve değer yasası teorisinin temeli üzerinde olmak şöyle dursun Mao, bu sorunlarda yer yer Stalin'de çok değerli şeyler de bulur. Örneğin, meta üretiminin sosyalist toplumdaki **rolü ve önemi** sorununda (ki bu en önemli yandır) Stalin'le Mao **tümüyle hemfikirdir**. Ve Mao, Stalin'in üretimi, iki esas kesime bölerek üretim araçlarının meta olmadığı yargısını incelemeye değer bulur.

Ozetleyelim.

Meta üretimi konusu: Bu sorunda Mao temelde Stalin'le hemfikirdir. Sosyalizmde meta üretiminin gerekliliği ve bunun sosyalist topluma hizmeti konusunda olsun, meta üretiminin koşulları ve sınırları konusunda olsun aynı şeyler savunulmaktadır. Tek önemli yaklaşım farkı, meta üretiminin etki alanının Stalince kişisel tüketim maddeleri ile sınırlandırılması, Maoca da bu etki alanının biraz genişletilerek bazı üretim araçlarının da meta sınıflandırılmasına dahil edilmesidir. Ne diyor Mao bu sorunda: *"Stalin ile Kruşçev arasındaki gerçek bir fark (bu sorunda B.N.), Stalin'in kolektif çiftliklere traktör vb. gibi üretim araçlarının satılmasına karşı çıkmasına rağmen, Kruşçev'in bunları satmasıdır."* (64) Bu Kruşçev'in haklı Stalin'in hatalı olduğu anlamına gelmez; Mao'nun yaklaşım farklılığıdır.

Değer yasası konusu: Stalin de Mao da sosyalist sistemde değer yasasının var olduğunu ancak sosyalist üretimde düzenleyici bir rolü bulunmadığını söylerler. Bu rolü, orantılı gelişme yasası, planlama ve ekonomik politika yerine getirmektedir. Bu sorunda da Mao'yla Stalin arasında herhangi bir ayrılık yok; aksine tamı tamına **aynılık** var.

Şimdi artık, Öncü Partizan'ın "Evet, yoldaş Mao'nun katıldığı görüşler oldukça çok; fakat **ne meta üretimi, ne planlama, ne değer yasası konularında hem fikir değildi**" yorumunun, eleştirel tutum yokluğunun iler- tutar bir yanı var mıdır dersiniz?

İşte Öncü Partizan'ın bir başka incisi:

"Hızlı sanayileşme, ağır sanayi, kapitalist ülkelerle aradaki mesafeyi kapatma sorunu; kapitalist kuşatma, yoğun saldırı ve tehdit altındaki Sovyetler Birliği'nin elbetteki vazgeçilemez ihtiyacıydı. Sorun bunun nasıl el alınmasıdır? Mesele, sanayisel bir yarışla mı yoksa devrimi esas alma temelinde bir sanayileşme çizgisi ile mi ele alınmalıydı?" (65) abç

Öncü Partizan'a göre, Stalin, hızlı sanayileşme, ağır sanayi vb. sorunları ele almayı, becerememiş ve devrimi esas alan bir rota tutturacağına, bu kulvara sırtını dönerek salt sanayileşme rotasını esas alarak kapitalist ülkelerle

arasındaki mesafeyi kapatma yoluna gitmiş ve pek tabiidir ki, bu rotayla da "Üretici güçler teorisi"ni temel alarak hatalı bir güzergah seçmiştir.

Bu "eleştirel tutumda" bir damla devrimci Marksizm, bir damla mantık ve bir damla Stalin'i anlama var mı? Ve üzülerək açıklayalım ki, bu "eleştirir" Stalin karşıtları soy ağacından çiçeğe durmuş. Gariptir ki, hem Stalin'in tek ülkede sosyalizmin zaferi teorisini savunuyor gözükken Öncü Partizan'ın, şimdi de bu zaferin nasıl olacağı gerçeğine iktisadi bazda böylesine sırtını dönüp, iktisadi cephedeki sosyalist devrime devrim gözüyle değil, salt basit bir sanayileşme gözüyle yaklaşması ve sanki iktisadi alandaki devrim, proletarya diktatörlüğünün o özgüldeki somut politikası değilmiş gibi bir eleştirel tutum yokluğuyla soruna yaklaşması olsa olsa, ancak Stalin inkarcılığıyla izah edilebilir.

Mao, eleştirilerinde, "Stalin devrimi değil, sanayiye esas aldı" gibi yazımızın inkarcı mantığıyla asla soruna yaklaşmadı. Kutlarız. Öncü Partizan, Mao'nun görmediğini de görerek Mao'dan da "uzak görüşlü" olduğunu kanıtlamış bulunuyor. Öncü Partizan, bu fevkalade "uzak görüşlüğüyle" Stalin önderliğindeki "İkinci Ekim Devrimi"ne de karşı bir tavır içine girmiş oluyor. Zira, İkinci Ekim'in yani 1929'daki o muazzam "büyük hamle"nin, merkezi sosyalist planlama, tarımın kolektivizasyonu sac ayaklarının yanında diğer bir önemli sac ayağı da sosyalizm tabanı üzerinde sosyalist sanayileşme idi. Stalin'in tarımın kolektivizasyonu çizgisine elde kılıç şakırdatanlar, şimdi de sosyalist sanayileşme çizgisine karşı kılıncı kınından çıkarmaya başladılar.

Savunur gözüktüğünüz o "büyük hamle"den geriye ne kaldı söyler misiniz?

Stalin inkarcılığına bir güzel yol da bulmuşsunuz. Stalin'de eleştirmedik yer bırakmıyorsunuz ve akabinde ama bunlar tali hatalardır, ML eseride diye de "günah" çıkartıyorsunuz. Bunlar tali değil, ilkesel hatalardır. Cesaretlice ve açık gelin! O tali bu tali, peki Stalin'de ilke diye ne bıraktınız? Tali hata diye tepkileri yumuşatmak için saldırdığınız bir çok teori, ilkesel temellere tekabül eden teoridir.

Konuya teorik bazda dönersek.

"Stalin Gerçeği"nden hızlı sanayileşmenin zorunluluğu üzerine uzun uzadıya durmuştuk. Ne var ki, Öncü Partizan bir tek alıntıyla bile ("Stalin Gerçeği"ne gönderme yapmadan) çözümlememize gönderme yapmadan, eleştirisini teorik temele oturtmadan "birşeyin yanlışlığını ilan etmekle" o şeyi mahkum ettiğini varsayarak hareket etmiş bulunuyor.

Neden hızlı sanayileşme? Şöyle açıklamıştık:

Sanayinin gelişme temposunun hızlandırılmasının iki temel nedeni vardır. İç ve dış.

Önce içteki nedenleri sıralayalım.

NEP yıllarında alabildiğince palazlanmış Nepmanlar, aygıt için önemli bir tehlike halini almıştı. Durum vahimdi.

Aynı yıllarda kulakların artan gücü, Sovyet İktidarı için çok ciddi bir tehdit unsuru haline gelmişti. Elindeki ürünü devlete vermiyor, Sovyet devleti ve köylüleri açlıkla tehdit ediyordu.

Bu gelişim çizgisi eşliğinde içteki burjuvazi iktidar üzerinde giderek tehlike oluşturmuyordu.

NEP yıllarında gelişen ve genişleyen serbest piyasa ilişkileri ve toplum-sallaştırılmamış sektör, sanayi- tarım ilişkilerini kilitler noktaya getiriyordu.

Dış nedenlere gelince:

Kapitalist- emperyalist abluka altında sürekli bir emperyalist müdahale tehlikesi.

Emperyalistlerin düşmanca tutumları. Buna örnek olarak 1927 yılında İngiltere'yle alabildiğince gerginleşen ilişkilerdi. İngiltere ile diplomatik ilişkiler kesilmişti. Ve savaş bulutları Sovyetlerin üzerinde koyulaştıkça koyulaşıyordu.

Sovyetleri saran kıskacın iyice daralması, 1927 yılında Çan Kay-Şek'in darbesiyle birlikte Sovyetleri çepeçevre kuşatan çember adamakıllı daralmıştı. Çin sınırı da tehlike cephesine eklenmişti.

Sovyetler'in çok yönlü kuşatma altına oluşu. Yalnızca asker değil, mali, iktisadi, siyasi kısaca her yönlü bir kuşatma.

Sovyetlerin, dışta nefes alamayacak bir biçimde yapayalnızlığa itilmesi.

Ana hatlarıyla 1929' a gelindiğinde durum buydu.

Öte yandan, tek ülkede sosyalizm tezi, Sovyetlerin önüne ekonomik bağımsızlık, kendi kendine yetebilmek gibi bir gerçeği dayıyordu. Stalin'in tüm tezlerinde, bu gerçek, bu amaç ifade ediliyordu. Bu, aynı zamanda batıya yetişmek, batıya muhtaç olmamak kendi ayaklarıyla kendi toprağına sağlamca basmak gibi önemli ve ciddi hedefleri de öngörüyordu.

Ülke ve uluslararası ölçekteki somut durum Stalince zamanında saptanmıştı. Stalin'e sıkça yöneltilen eleştiri, sanayileşmenin hızı konusundadır. Stalin karşıtları ve hatta sorunun özüne vakıf olamayan "yandaş" larınca da (Ne de güzel demişiz yazımızda. Öncü Partizan'a ne de uyuyor B.N) sıkça eleştirilen nokta budur.

Bu eleştiriye yöneltenlerin yukarıda sıfıradığımız iç ve dış koşulları ve Lenin'in şu isabetli yargısını hesaba katmadıkları anlaşılıyor. Ya mahvolmak ya da ekonomik yönden ileri ülkelere yetişmek ve onları geçmek! Bu sözler 1917 yılına aittir.

Tamı tamına şöyle diyordu Lenin:

Devrim sayesinde Rusya kendi siyasi örgütlenmesi bakımından ileri ülkelere birkaç ayda yetişti. Fakat bu yeterli değil, savaş kaçınılmazdır ve sorunu bütün açıklığıyla ortaya koymaktadır; ya mahvolmak ya da ileri ülkelere yetişip onları ekonomik bakımdan da geçmek.

Ya yok olmak ya da ileri ülkeleri sollamak!

Peki ya bu nasıl olacak? Hangi zeminde ve hangi politikalarla?

En iyisi Lenin'den dinleyelim:

Rusya'nın kurtuluşu- diyor Lenin- Sadece köylü ekonomisinin iyi ürün kaldırmasında değildir- bu da yetmez- bize aynı zamanda bir ağır sanayi gerekir... Eğer ağır sanayimizi yoksa, eğer onu kurmazsak, hiçbir sanayi kurumayız ve sanayimiz olmayınca da bağımsız bir ülke olarak kalamayız.

Stalin'in yaptığı ülke çıkarları eşliğinde Lenin'in bu çağrısına kulak vermektir.

Ne diyordu Lenin?

Batıya yetişmek ve geçmek! Kendi kendine yeterli olmak! İktisadi bağımsızlık!

Herkesçe bilinir ki, bu da en ileri teknolojiyle ve hızla sanayileşerek olur. Sanayileşmenin hızında fazlalık varsa, bunu iç ve dış koşullarda aramak gerektiği ortadadır.

Gereğinden hızlı bir tempoyla sanayileşmek!

Neden?

Çünkü, eğer kapitalist- emperyalist kuşatma altında tek bir ülkenin, bir tek sosyalist ülkenin varlığı sözkonusuysa, eğer örneğin, Almanya, Fransa vb. ülkelerde destek bir sosyalist aygıt yoksa; eğer yaklaşan savaş bulutları okyanusta yapayalnız sosyalist bir tek ülke için tehlike oluşturuyorsa; eğer, zengin köylülerin (köy kapitalisti sınıfı: kulaklar) ve tüccarların (Nepmanlar) yükselen gücü sosyalist devlet için tehlike oluşturuyorsa; ve en sonu , bu tehlike kapitalizmin restorasyonu için ciddi bir geçiş halkası işlevi görüyorsa bu demektir ki, tüm bu eğer'lerin toplamı, sanayileşmeni hızlı tempo için yeterli bir nedendir.

Bakın J. T. Murphy neler söylüyor:

Stalin, Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin kuruluşuna girişmekte, öteki ülkelerin dostça desteğini kazanacaklarından, ama en azından uzunca bir süre başka bir işçi devletinin yardımından yoksun kalacaklarından emindi. Stalin'e göre, Rusya devriminin yazgısı öncelikle şu sorun üzerinde toplanıyordu: **Kapitalist dünya Sovyetler Birliği'ne karşı yeniden bir savaşa girişmeden, Sovyetler Birliği güçlü bir sosyalist ülke haline gelebilir miydi? Bu soruya kaçamak bir yanıt vermek olanaksızdı.** Stalin ve Bolşevik partisi bu soruyu olumlu yanıtladıkları taktirde güçlerini sonuna dek seferber etmelerini zorunlu hale koyacak dev bir görevle karşı karşıya geleceklerdi, olumlu yanıt verdiler ve NEP'in yürürlükte olduğu bir dönemde bu yanıtın verilmesinde öne geçen Stalin oldu.

Dönemin koşullarında sanayileşmenin anahtarı ya da ana prensibi "genelde sanayinin ve özelde üretim araçlarının üretiminin hızlı bir gelişme temposu" idi. Bundan kaçınılamazdı.

Hızlı gelişme temposundan şu anlaşılmalıydı: Yeni temelde daha fazla yatırım. Bu demektir ki, tüm planlarda, gerek devlet bütçe, gerekse de diğer planlarda yoğunluk esastır. Tüm güçler alabildiğince yoğunlaştırılmalıydı. Zira tempo bunu gereksiyordu. Ve bu zorunluluktu.

Planlarda yoğunlaşma, güçlerde yoğunlama, çalışmada yoğunlaşma!

Bu sanayileşmede yoğunlaşmaydı.

Daha yavaş bir tempo ve "daha sakin" koşullar altında çalışılmaz mıydı? Bu soru, yalnızca o dönemi mevcut özgünlüğü ve tarihi çerçevesiyle değerlendirme yetisinden uzak kişilerce bugün sorulmadı. Stalin' de bu durumu sık sık tartıştı.

Daha yavaş bir tempo olamaz mı sorusuna şu yanıtı veriyordu: Soyut konuşulduğunda, eğer iç ve dış durumu gözardı etseydik, tabii ki yavaş bir tempo da izleyebilirdik. Ama mesele tam da şudur ki, birincisi, iç ve dış durum gözardı edilmemelidir ve ikincisi, içinde yaşadığımız koşullardan hare-

ket edildiğinde tam da bu koşulların bize sanayimizin hızlı bir gelişme temposunu dikte ettiği kabul edilmek zorundadır.

Unutulmamalıdır ki, tarih devrim sürecinde ilerleyen sınıflara her zaman ideal ve elverişli koşullar sunmaz. "Eğer mücadeleye ancak son derece elverişli şanslarla girilmesi gerekseydi, tarihi yapmak elbette kolay olurdu."

Ah bir bunu anlayabilseydi Öncü Partizan!

Önyargılarla Stalin'e bakıyor Öncü Partizan. Düşünün "Üretici Güçler Teorisi"nden bile Stalin'i sorumlu tutarak rota tutturuyorlar. Stalin'i çevreleyen konulara ve dönemin tarihsel gerçeklerine somut teori üreterek yaklaşmıyor Öncü Partizan ve böylece ancak Stalin demogojisini zenginleştiriyor.

Bu ara başlığı bitirmek son bir noktayı daha ele alalım.

Gerçekten de Öncü Partizan'ın iddia ettiği gibi Stalin devrimi esas alan bir sanayileşme rotasında yol almadı mı?

Bu apaçık budalalığı Stalin'e mal etmek Öncü Partizan'ın hilekarlığı saymak gerekir. Koca bir Sovyet tarihi nedir ki? Devrimci marksizme saplanan bir hançer değil de nedir bu? Sahi bu insanlar bilmiyorlar mı ki ekonomiyi politikadan ayırmayan bir güzergahta ilerledi sanayileşme çizgisi. Bilinir ki, Stalin Sovyetler Birliği'nde kadroların ideolojik seviyelerini yükseltmek ve çelikleştirmek için, siyasal çalışmayı derinleştirmek için, "Parti Kursu", "Lenin Kursları", "Parti Tarihi ve Politikası Kursları", "İç Ve Uluslararası Politika Sorunları Üzerine Danışma Toplantılar" vb. araçlarla daima ideolojik ve siyasi cepheyi canlı tutmuştur.

1937 Mart'ında şunları söyleyen Stalin'di:

Ülkemizde sınıf mücadelesinin, ileriye doğru attığımız her adımla, giderek sönme zorunda olduğu, sınıf düşmanını elde ettiğimiz her zaferle uysallaşacağı yolundaki sakat teori parçalanmalı ve bir yana atılmalıdır. (66) (abç)

Daha ileride de şöyle açıklıyor:

Sovyetler Birliği'nde yenilmiş sınıfların artıklarının yalnız olmadıkları gözönüne alınmalıdır. Bunlar, sınır ötesinde düşmanlarımızın doğrudan desteğine sahiptirler. Sınıf mücadelesi alanının SSCB topraklarıyla sınırlı olduğunu düşünmek yanlış olur. Sınıf mücadelesinin bir ucu SSCB sınırları içindeyse, öteki ucu da çevremizdeki burjuva devletlerine uzanmaktadır. (abç)

Bu sözlerin tüm ulusal ekonomiye sosyalist sektörün (kolhoz, sovhoz) egemen olduğu bir dönemden sonra (1937) söylenmesi sanırsız ki çok daha anlamlıdır; ve bu Stalince söylem, Öncü Partizan'ın iddiasın çürüğe çıkarılmış bulunuyor.

Stalin'i okumanızı salık veririz, ve sonra okuduklarınızı potanızda yığurmanızı ve sonra anlamanızı.

Ve bir anımsatma: Devrimi esas alan sanayileşme diye tutturmuşsunuz. İşin bu yanını da kavrayamıyorsunuz. Esaslı bir sosyalist devrim üç cepheyle verilir: İktisadi, siyasi, ideolojik. Demek ki, sosyalist sanayileşmede sosyalist devrimin bir saçağıdır. Yani o da devrimdir ama iktisadi bazdaki devrimdir. Sözcüklerle olur olmaz oynamayın, altında kalırsınız!

Şimdi artık başa dönüp şu soruyu sorabiliriz: Sınıf mücadelesini her daim esas olan, otuzlarda kırdaki kapitalist üretim ilişkilerini devrip yerine ye-

ni kolektivist üretim ilişkilerin geçirilmesine önderlik eden ve dolayısıyla üretim ilişkilerinin rolüne gerekli önemi veren Stalin nasıl olurda "üretici güçler teorisi"nden sorumlu tutulabilir.

Dönemin özgül iç ve dış koşullarında iktisadi bazdaki devrime bir dönem ağırlık vererek yol almak ise proletarya diktatörlüğünün o özgüldeki politikasıydı. Zira bilinir ki "**proletarya diktatörlüğü**" **proletaryanın politikayı yönetmesidir.**" Öncü ve egemen sınıf olarak proletarya politikayı ilk önce ve en önemli ve en can alıcı sorunu çözecek şekilde yönetmesini bilmedir diyordu yıllar önce Lenin. İşte dönemin koşullarında, iktisadi bazdaki devrim, sosyalist sanayileşme proletaryasının ilk önce çözmek zorunda kaldığı ivedi bir görevdi. Ve Stalin'in yaptığı da buydu.

Ah bir de bu realiteye Öncü Partizan ulaşabilseydi!...

"GERİ DÖNÜŞ SORUNU"NA DAİR

Hemen belirtelim ki, Öncü Partizan'ın bu "eleştiri" başlığı altında "Stalin Gerçeği"nde neyi eleştirdiği belli değil; adeta gölgeleriyle cenkleşiyorlar.

Öncü Partizan'ı okuyanlar görecektir ki, "Stalin Gerçeği"ndeki "Revizyonizm Tehlikesi ve Stalin" ara başlığı altındaki tezleri eleştireceklerine (tabii gücü kendilerinde buluyorlarsa) "Stalin'de Sosyalizmin Ekonomik Teorisi" başlığı altında bir tek cümleyi cimbızla seçip almışlar ve sonra bu cümleyle hokkabazlık ederek tüm hünerlerini ortaya dökmüşler. Ama ne hüner?

Ne demişiz biz "Stalin Gerçeği"nde o cümlemizde:

"En nihayet, revizyonizm tehlikesini, Yaroşemko ile girdiği polemikte de "geri dönüş" sorununu ana hatlarıyla ele alıyor."

Pasajı bütünlüklü aktaralım. Konunun kavranması açısından, Dizi - yazımızda "Stalin'de Sosyalizm Ekonomik Teorisi" başlığı altında şöyle açıklamıştık:

SSCB'nde Sosyalizmin Ekonomik Sorunları adlı son dece önemli eserinde Stalin, Komünizmin ilk evresinden ikincisine geçişin ekonomik teorisini derinliği ve genişliğine inceleyerek ekonomi-politik alanında Marksizm-leninizm hazinesini muazzam oranda zenginleştirdi. Sosyalizmde değer yasası, meta üretimi, sosyalist üretimin gelişme süreci, dağılım ve değişim yasaları nihayet komünizme geçişe hazırlığın belli başlı koşullarını zengin bir düşünce bolluğuyla çözümlüyor ve eserinde Stalin. *En nihayet, revizyonizm tehlikesini, Yaroşenko ile girdiği polemikte de "geri dönüş" sorununu ana hatlarıyla ele alıyor.* (67) (abc)

Evet, bu son cümleyi seçip alan Öncü Partizan, bununla bina inşa ediyor. Diyor ki:

Gerçi F. Ali ("ana hatları" gibi kelimelerle savunmadaki ürkekliğini de ele veriyor. Açık olan, Stalin yoldaşın sorunu çözemediğidir.) (68) (abc)

Eğer Öncü Partizan'ın amacı "kavratma", "dönüştürme" ve bizi anlama olsaydı, bu sorununu asıl tartışıldığı başlık altında, "Revizyonizm Tehlikesi ve Stalin" başlığı altında şu yazdıklarımızı "duyarak" okur ve birazcık da olsa utanç duyar ve okuru aldatığını anımsardı. Şöyle demiştik "Stalin Gerçeği"nde sözkonusu ara başlık altında:

Tito revizyonizmine karşı Stalin önderliğinde verilen muazzam çaptaki mücadeleyi bir kenara koyarsak, Stalin ülkesinde yeşeren revizyonist tehlikeye karşı özellikle "Sosyalizmin Ekonomik Sorunları" adlı "son büyük yapıtı"nda işaret etmiş, birçok revizyonist tezi yaşamının bu son yıllarında mahkum etmiştir. Marksist örtünün altında gizlenen bu tehlikeyi köklü bir biçimde olmasa da, derinliğine ve genişliğine olmasa da göstermekte büyük çaba göstermiştir. (abç)

Marksist ekonomik teoriden bir sapmayı ifade eden Yaroşenko ve Notkin'in tezleri ayrıntılarıyla çözümlenmiş, ayrıca "savaşların kaçınılmazlığı" doğru Leninist tezine karşı yöneltilen eleştirileri baştan aşağıya Leninist eleştiriden geçirmiştir.

1952 yılında yapılan 19. parti kongresine Molenkov'un raporunda sunduğu gibi ciddi tehlikeye işaret edilmiş, ideolojik zaafılar, hatalar, yanlışlar vb. ne önemle işaret edilmişti. Her ne kadar **geri dönüşün iç kaynakları noktasında temel unsurlar ve bu kaynağın sınıfsal kaynağı köklü olarak saptanmadıysa da** gerek Stalin'in Yaroşenko ile polemiginde belirttiği özgün teori ve gerekse 19. kongrede Malenkov'un raporundaki ayrıntılı çözümlenmeler geri dönüş sorununa esas bir yanıt olmamasına karşın, rüşeyn halindeki fikirler dizisiydi. Bölük pörçük de olsa, yetersiz de olsa, asıl kaynağı bir türlü ulaşamamışta olsa bu böyleydi. (abç)

Örnek olarak Yaroşenko ile polemigindeki Stalin'in şu çözümlenmesi yabana atılabilir mi?

Eğer yönetici kurumlar doğru bir siyaset uygularlarsa, bu çelişkiler, uzlaşmaz çelişkiler halinde soysuzlaşmazlar ve üretim ilişkileri ile toplumun üretici güçleri arasında bir çatışmaya varamazlar. **Yaroşenko yoldaşın önerdiği gibi yanlış bir siyaset izlersek, durum bambaşka olur. O zaman bir çatışma kaçınılmaz olur.** (abç)

Görülüyor ki, sorun açıklık, netlikle ortaya konmuş Partizan'da.

Ne diyor Partizan "Stalin Gerçeği"nde?

Geri dönüş sorununda Stalin sorunun iç kaynaklarını esasta göremedi, sorunu köklü olarak saptayamadı. Ve bu sorun Stalin'de rüşeym halinde bir fikir olarak varlaşabildi.

Dolayısıyla, geri dönüş sorununu Stalin'in ana hatlarıyla ele almıştır cümlesiyle oynamanın Öncü Partizan açısından hilekarlığa bir köprü olarak kullanılması talihsizlik olmuştur. Zira, başka şeyler bir yana, az önce aktardıklarımız bir yana, sorunu ele almak ayrı bir şeydir, çözmek ayrı. Öncü Partizan, etimolojik bakımdan bile affedilemez hataya saplanıyor.

Öte yandan "Revizyonizm Tehlikesi ve Stalin" başlığının sonundaki şu çözümlenemizi dikkate alsaydı Öncü Partizan "pire biçtiğini" görecekti:

Nedir ki, tüm bu saptamalara karşın, geri dönüş sorunundaki geleneksel teoriyle bir türlü köklü bir kopuş tarihsel ve toplumsal köklerinin de etkisiyle bir türlü sağlanamadı. Bu düğümü Sovyetler Birliği ve Doğu Avrupa'daki geri dönüş deneyimi ışığında yıllar sonra Mao çözecekti. (69) (abç)

Tüm bu açıklamalarımızdan sonra Öncü Partizan'ın Stalin inkarcılığına

ve "Stalin Gerçeği" çarpıtmacılığına, bize, "Şapka çıkartmak" tan başka bir şey kalmıyor. Bu ürkütücü çarpıtıcılığı yargılamayı da okura bırakıyoruz.

Sürdürelim.

Aynı başlık altında, Öncü Partizan, Stalin'in sosyalist dönüşümlerin gerçekleştirilmesinden sonra, "*Kapitalizmin basit restorasyonu artık olanaksızdır.*" (70) tezini topa tutarak; parti koltuk değneğine "yaslanarak" ya da yaslandığını sanarak teorik fukaralığını sergiliyor.

Tanrım bu adamlara sen acı! Bağışla bunları Tanrım!

Yazarımızın bu hamkafa taşlamasına ne demeli dersiniz? Sefil kaçamak!

Kişi devrimci Marksizmle alay etmedikçe böylesi laf salatasına sarılmaz.

Önce şu: Öncü Partizan, konuya hakim değil. Derme-çatma bilgiyle bir noktadan sonra tıkanıldığının kanıtlarını bize sunduğunu görememiş bulunuyor. Diyor ki; "*sosyalist dönüşümlerin gerçekleştirilmesinden sonra -Stalin- kapitalizmin basit restorasyonu artık olanaksızdır*" dedi. Bu aktarmayı ilk elden Stalin'den aktarmak yerine (araştırmak zor olduğu için) kolayına kaçıp ikinci elden aktarınca ve kendisi de bilir-bilmez "bilginler bilgini" rolüne girince, teori, yazarımızın elinde kuşa çevrilivermiş.

Birincisi, kapitalizmin basit restorasyonu artık olanaksızdır tespitini Stalin 1936 yılından sonra değil, ya da Öncü Partizan'ın özgün kelimeleriyle "*sosyalist dönüşümlerin gerçekleştirilmesinden sonra değil, önce, yani 1926 Ocak'ında yapıyor.* Sovyetler Birliği tarihini bilen, biraz kitap okuyan herkes bu gerçeği bilir. Dedik ya yazarımız kitap da okumuyor; ama ahkam kesiyor. Öncü Partizan'ın bu bilgisizliğini açığa çıkartmak için fazla araştırmaya gerek yok.

25 Ocak 1926 yılında, "Sosyalist Kuruluşun Zaferi İçin Mücadele" ara başlığı altında işte Stalin'in söyledikleri:

"*Kapitalizmin basit restorasyonu artık olanaksızdır.*" (71)

Bilgi sahibi olmadan fikrini zikredenlerin siyasal trajesidir bu. Herkes de bilir ki, Sovyetler Birliği'nde sosyalist dönüşümler 1926'da değil 1929'daki "2.Ekim Devrim"inden sonra 1934'lü yıllarda ya da biraz daha uzatalım 1936 yılında gerçekleştirilmiş ve tüm ulusal ekonomiye sosyalist ekonomi egemen hale gelmişti.

Bu **bilgisizlik tabanında konuşursak** bile Stalin'in tezi yanlış değildir. Zira, restorasyonla, basit restorasyon aynı şey değildir. Tüm ekonomiye sosyalist ekonomi damgasını bastıktan sonra, basit restorasyon olanaksızdır.

Nedir basit restorasyon? Paris Komünü sonrası yaşanandır; Macaristan örneğinde yaşam bulandır. Altedilenlerin yeniden işbaşına gelmesidir; kapitalizmin yeniden restorasyonudur. Yani, Paris Komünü deneyimiyle sürgün veren bir süreçle vuku bulan geleneksel yolla "mülksüzleştirilenlerin" yeniden egemen kata yükselmesidir.

Kolhoz ve sovhozların ekonomide artık başat rolü oynadığı bir aşamadan sonra, kapitalizmin basit restorasyonu artık mümkün değildir; ama restorasyon mümkündür. Yaşanan tarihsel deneyimde bu söylediklerimizi doğrulamış bulunuyor. Hiçbir sosyalist ülkede, restorasyon basit restorasyon biçiminde gerçekleşmedi. Basit restorasyona en somut, en canlı iki örnek Paris Komünü ve Macaristan deneyimidir.

Ve hatta Öncü Partizan'ın bu bilgisizlik tabanını bir yana koyarsak 1926 yılını, yani tüm ulusal ekonomiye sosyalist sektörün henüz egemen olmadığı bir aşamayı hesaba katarak Stalinçi teori tabanında konuşursak bile, Ekim Devriminden 9 yıl sonra, proleteryanın iktidarının sağlandığı, büyük sanayi, ulaşım ve kredilerin proleter devletin elinde olduğu, kulağın eski gücüne artık kavuşamayacağı koşullarla sınırlandırıldığı, köylülüğün sovyet iktidarının arkasında saf tuttuğu, toprağın ulusallaştırıldığı ve alınıp-satılmadığı vb. vb. koşullarda kapitalizmin basit restorasyonu artık olanaksızdı.

Öncü Partizan'ın açmazı, **basit restorasyonla, restorasyonu karıştırmamasındadır.**

Nihayet, Parti 2. konferansında da bu sorunun tartışılmadığını ve konferansın bu bağlamda Stalin'i eleştiren bir karar almadığını da burada açıklamalıyız. Dolayısıyla, 2. konferansta bu sorun çözülmüş gibi, ele alınmış gibi bir havayı okur üzerinde yaratarak kişinin kendi bilgisizliğini Parti 2. konferansına atfetmesi apaçık bir budalalıktır.

İKİ ÇİZGİ MÜCADELESİNDEN NE ANLAMAK GEREKİR?

Öncü Partizan, bu sorunda da devrimci Maoizmin öğretisinin temel ilkelerinin temeli üzerinde değildir; sık sık Mao'yu ansa da, Mao'yu arkasına alarak Partizan'a saldırırsa da Mao'nun teorisinin tabanı üzerinde değil.

"Dogmato Revizyonizmin Sefaleti" vesilesiyle (daha önce Partizan 10-11-12'de dizi halinde yayınlanmıştı bu broşür) iki çizgi mücadelesi sorununun bizi AEP'çilik ve hatta hızını alamayarak Kruşçevçilikle suçlayan Öncü Partizan yazarı, sorunu karanlık ışık altında ele almayı ve çarpıtıcılığı meslek eylemişe benziyor. Yazarımız, sorunu koymasını becerememiş ve asıl konuyu tartışmaktan özenle ve özellikle kaçınmış.

Soru şudur: Nedir çizgi? "Çizgi"den ne anlaşılmalı?

Bu soru apaçık yanıtlandıktan sonradır ki, iki çizgi mücadelesi sorunu çeşitli boyutlarıyla ele alınabilir. Çizgi'nin tanımı konusunda görüş sahibi olamayanlar ya da bu soruyu kaçamaklara saparak geçiştirenler çizgi mücadelelerinden de birşe anlayamazlar.

Biz apaçık ortaya koymuştuk. Demıştik ki çizgi, bir akımın gelişmek ve tamamıyla şekillenmiş kesinlikle ortaya çıkarak sistem, siyaset ve program oluşturması ve siyasal bir yönelim, bir doğrultu kesinliğiyle ortaya çıkması gerçeğidir.

Bu tanımımızı Mao'ya dayandırmıştık. Zira, devrimci Maoizm tabanı üzerinde hareket eden herkes bu öğretiyi referans kabul etmek zorundadır. Ve bundan yola çıkarak Mao'nun tanıklığına başvurmuştu. "Burjuva Sağcılarının saldırılarını Geri Püskürtün" başlıklı makalesinde Mao, çizgiden ne anlaşılması gerektiğine ışık tutan açıklamalarda bulunuyor, ve tartışılmaz bir biçimde çizgiyi tarif ediyor.

9 Temmuz 1957 yılında, bu makalede işte söyledikleri:

Komünist Partisi içinde de çizgi meselesi vardır. Bu "asiler" yani, Komünist Partisi ve Gençlik Birliği içindeki sağcılarla ilgili olarak mesele, gerçekten de bir çizgi meselesidir. Şu sırada mesele dogmatizm değildir, çünkü dogmatizm bir çizgi ha-

line gelmemiştir. Partimiz tarihinde dogmatizm gerçekten de birçok defa bir çizgi meselesi haline gelmiştir. Çünkü bir sistem, siyaset ve program oluşturmuştur. Günümüzdeki dogmatizm ise bu dereceye varmamıştır. (72) (abç)

Öncü Partizan, Mao'nun bu pasajını, onun bütünlüklü öğretisi içinde kuşun taşa çarpması olarak, Maoizmde bir yama olarak, Maoizm düzeyine ulaşamamış, Maoizm öncesi, Mao'nun "hatalı bir çözümlemesi" olarak ele alsın bile, bu hem Öncü Partizan'ın Mao konusundaki samimiyetsizliğini ve hem de devrimci Marksizmde işime geleni onarım gelmeyi onamam saf-satacılığını açığa çıkarması bakımından kötünün de kötüsü bir yöntemdir ve devrimci Maoizmin düzmece Maoculuğa heba edilmesidir. Öncü Partizan'ın bu düzmece Maoculuğunu hesaba katarak konuşsak bile, Mao'nun sonraki açıklamaları da Öncü Partizan'ın aleyhine tanıklık ediyor. İşte kanıtlar:

Birinci kanıt: Yıl 1959 ve Luşan Toplantısı'ndaki bir konuşmadan:

Tarihimizde dört çizgi vardır; Li Li-San Çizgisi, Vang Ming Çizgisi, Kuo-Tao Çizgisi ve şimdiki Genel Çizgi (73) (abç)

Anlaşılır ki, Mao, 1957'den sonra 1959 yılında da çizgi sorununa aynı pencereden bakar ve parti tarihlerinde sadece 4 çizgi olduğunu saptar. Ve demek ki, her en küçük sapma, en ufak görüş ayrılığı, doğru ile yanlış arasındaki her varlaşma, çizgi olarak adlandırılmaz. Eğer öyle olsaydı Parti'de çizgi enflasyonundan geçilmezdi. Düşünebiliyor musunuz, iki yoldaş her konuda anlaşılıyor ancak küçücük bir taktik sorununda farklı yaklaşımlar sergiliyorlar. Ve biz bu farklılığa hemen çizgi damgasını basarsak o partinin hali nice olur? KP'nin üyeleri tornadan çıkmadıklarına göre güncel siyasal konularda vb. bir dizi farklı yaklaşımlar sergileyebilirler; tüm bunlara biz çizgi damgası basarsak parti yüzlerce, binlerce çizgiyle içiçe olarak ömrünü bu yüzlerce çizgiyle tartışmakla geçirip gider.

İşte ikinci kanıt; Yıl Eylül 1971 ve "Taşra Gezisi Sırasında Başkan Mao'nun Çeşitli Yerlerde Sorumlu Yoldaşlarla Yaptığı Konuşmaların Özeti"nden:

Çizgi meseleleri, ilke meseleleri söz konusu olduğunda işi sıkı tutarım ve asla gevşetmem. (74) (abç)

Görülüyor ki, Mao 1971 yılında da eski söyledikleriyle hemfikir. Ama Öncü Partizan'a sorarsanız Mao kafası karışık biridir. 1957'de ayrı, 1959'da ayrı, 1971'de ayrı şeyler savunabilir! Oysa aktardıklarımız Mao'nun bu sorundaki bütünlüklü yaklaşımına açık, anlaşılır kanıtlardır. En son alıntısında ne diyor Mao? Çizgi meselesinde, ilke meselesinde işi sıkı tutarım. Çizgiden ilke sorununu anlıyor Mao. Ve Mao'nun önceki açıklamalarıyla da örtüşüyor bu son yargısı.

Yalnızca Mao açısından değil, Lenin ve Stalin de sorunu böyle ele alıyor. Ne var ki; Öncü Partizan bizim bu ustalardan aktardıklarımızı- nedense!?-susarak geçiştirmeyi tercih etmiş! Ama "haksızlık"(!) etmeyelim, galiba "söz gümmüşse sükut altındır" özdeyişine sığınmış!

"Stalin Gerçeği"nde, "İki Çizgi Mücadelesinde Stalin Hat, Ya da Stalin İki Çizgi Mücadelesini Red mi Etti?" ara başlığı altında yazdıklarımıza bir tek eleştiri, tek bir gönderme bile yapamamasının nedeni de aynı şeydir. Su-

sarak geçiştirmek! Neden? Söylenecek sözleri yok da ondan. Aynı şekilde "Dogmato Revizyonizmin Sefaleti"nde Lenin'den aktardıklarımızı da eleştirebilme cesareti gösterememiş Öncü Partizan.

Özetle, çizgi nedir, bu soruya yanıt bulamamış. Lenin ve Stalin'den aktardığımız pasajlara karşı tutum alamamış (sanki hiç yazılmamış gibi davranarak!); Mao'nun önemli pasajını yorumlama yetisini de gösterememiş. Peki yazımızda neye sarılmış? Akım, sapma, eğilim vb. sorun üzerinde hiçbir ustaya gönderme yapmadan, yapmadan yoğunlaşmış. Biz demiştik ki, bunların hepsini aynı sepete koyamayız, zira hepsinin ortak bir paydası yok. Öncü Partizan hepsini eşitliyor ve tümüne çizgi deyip işin içinden sıyrılıyor. Bunların tümünün çizgi olamayacağını belirttik ve Mao'dan örneklerle, bu görüşümüzü tanıtladık. Lenin de Mao'yla aynı şeyleri yıllar önce söylemiş.

İşte söyledikleri:

Sapma henüz tam gelişmiş bir akım değildir. Bir sapma düzeltilebilir. Bazıları biraz yollarını şaşırmışlar ya da şaşırmaya başlamışlardır. Ama bunlar henüz doğru yola çekilebilirler. Bence Rusça "sapma" sözcüğü, bu anlama gelir. Bu sözcük henüz kesin bir şey olmadığını, yanılmanın kolaylıkla düzeltilebileceğini belirtir, uyarma, sorunu ilkeler planı üzerinde ve tam genişliğiyle koyma isteğini ifade eder. (75) (abç)

Ote yandan, Lenin Narodnizm ve Tasfiyeciliği "eğilim" adını hak eden iki eğilim olarak gördüğünü "Tasfiyecilik Üzerine" adlı yapıtında açıklıkla ortaya koyar.

Eğer Öncü Partizan, devrimci Marksizmin teorik tabanı üzerinde ise bütün bunlara tavır takılmalıydı. Yoksa ben dedim doğrudur mantığı ikna edici değildir, olamaz da.

Sürdürelim.

Öncü Partizan, bizim proletarya partisinde iki çizgi mücadelesinin kaçınılmazlığını yadsıdığımızı, şu sözleri bize malederek dile getiriyor: "Proletarya Partisinde her zaman iki çizgi mücadelesi yoktur" (76)

Hayır, binkez hayır! Partizan'da da "Dogmato- revizyonizmin Sefaleti"nde de böyle bir ibare, sözcük, yargının izine bile rastlanmaz.

Ne demişti Feuerbach yıllar önce: "Zekice yazmak, okurun da zeka sahibi olduğunu var saymaya, herşeyi söylememeye, bir önermeyi geçerli kılan ve düşünebilir yapan bağlantıları, koşulları ve sınırlamaları okurun kendi kendisine söylemesine bırakmaya dayanır."

Biz Öncü Partizan yazarımızı zeka sahibi varsaymıştık. Dahası, ortalama okur bir yana, eleştirel tutum alan herkes daha çok bu yargıdan nasibini almalıdır diye düşünmüştük. Yazarımız bu yetiyi gösterememişse bu onun sorunudur.

İlkin çizgi ile çizgi mücadelesi kavramları iyi kullanılmalıdır. Partide iki çizgi mücadelesi herdaim vardır, yani kaçınılmazdır. Ama ikinci bir çizginin her daim varlığı kaçınılmaz değildir. Ne demişti Mao? Çizgi, sistem, siyaset ve programa denk düşer. Ve demişti ki, parti tarihimizde sadece dört çizgi varolmuştur. Bu demektir ki, partide ikinci bir çizgi, parti çizgisinin yanında ikinci bir çizgi mutlaka vardır, olacaktır vb. yaklaşımlar hatalıdır. Nasıl ki emperyalist savaşa karşı mücadelenin her daim varlığı, savaşın her

daim varlığını gereksemiyorsa, iki çizgi mücadelesinin her daim varlığı, ikinci bir çizginin mutlak biçimde daima varolmasını gerektirmez. Bu, şundan ötürüdür: İkinci bir çizginin, partiye yabancı bir çizginin varlaşmasını sağlayan koşullarla partinin ve çevresinin çevrelenmesindedir. Partinin, partiye yabancı çizgiyi üreten burjuva- proletarya çelişmesinden bağışık olmaması, kapitalist- emperyalist kuşatma, özel mülkiyete dayalı düzenlerin varlığı, burjuva karşı- devrimin etkisi gibi unsurlar, koşullar, olgular mücadeleyi kaçınılmaz kılar ama bundan ikinci bir çizginin kaçınılmazlığı tezi ne varılmaz.

Bu demektir ki, iki çizgi mücadelesi kaçınılmazdır. Ancak ikinci bir çizginin proletarya partisinde her zaman varlığı, varolması gerektiği doğru bir çözümlenme değildir.

Öte yandan, bizi, proletarya partisinde her zaman iki çizgi mücadelesini kabul etmemekle eleştirenler için bu yanını kavramadıkları gibi, bizim "Dogmato Revizyonizmin Sefaleti"nde iki çizgi mücadelesini kaçınılmaz görmediğimize dair bir tek satır gösteremezler, ama biz tersi yüzlerce satır gösterebiliriz. Bakın o broşürümüzde neler demişiz:

"Şu açıklıkla kavranmalıdır ki, iki yol, iki sınıf, iki çizgi arasındaki amansız ve zorlu mücadeleyle içiçedir sosyalist süreç. Bu mücadele hem sosyalist toplumda hem proletaryanın partisinde hüküm sürer.

Farklı eğilimlerin partiye sızması kaçınılmazdır (Özgürlük Dünyası) türünden zoraki ifade edilmiş cümleler yeterli değildir. Bilince çıkarılmadan söylenen şeyler bütünlüklü anlayış içinde bu anlayışa birşey katmaz. Eğer farklı eğilim yada fikirlerin partiye sızması kaçınılmazsa, buna karşı mücadele de kaçınılmazdır. Bunlar birbirinin karşıtıdır, kaçınılmaza karşı, kaçınılmaz cenkleşme!

Sorun ancak böyle konulabilir. Sorun şöyle konulabilir mi?: Kaçınılmaza karşı elde silah nöbet tutma! Ya da şöyle: Komünist Partisi farklı görüşlere karşı ya da kendisini farklı düşüncelerden arındırmak için kendisi ile karşıtı görüşler arasına, muhtemel bir sızıntıya karşı beton duvarlar örmelidir, bununla da yetinmemeli havadan bir sızıntıya karşı günün 24 saati savaş uçaklarını havalandırmalıdır.

Böyle bir yaklaşım, bir güldürü sahnelemek demek olur.

Parti iki çizgi mücadelesi koşullarında çelikleşir, burjuva dünya görüşüne karşı bağışıklık kazanır ve kolay kolay gevşemez. İki çizgi mücadelesi sayesinde ki, parti çelikten irade birliğini güvence altına alabilir, parti çizgisini kararlılıkla uygulayabilir. Tam da iki çizgi mücadelesini içine sindiremeyenler, zapturaptla işe soyunanlar çelikten irade birliğini sağlayamazlar. Görünürde herşey zapturaptla yolunda gözükür ama nedir ki, çelişkiler, farklı görüşler kuluçkaya yatırılmıştır ve uygun ortam kollanmaktadır.

Eğer gerçek durum böyle olmasaydı, anlı- şanlı KP'lerin, kendilerini iki çizgi mücadelesine kapalı tutan tekdüze KP'lerin zıttına dönüşmesi ve burjuvalaşması açıklanamazdı. Nedir ki, makascılığı meslek edinmiş Hocacılarımız yaşanan onlarca pratikten hala öğrenmesini becerememişlerdir." (77) (abç)

Hani proletarya partilerinde her zaman iki çizgi mücadelesini savunmuyorduk? Dalavere ve hilekarlıkla siyasete soyunanların varacağı noktadır bu.

Sorunumuzu çeşitli yönleriyle ele almaya devam edelim.

Öncü Partizan yazarı diyor ki, çizgi sadece **bütünlüklü platform** mudur? Yazarımız bu soruyu sormasını da bilememiş. Platformun kendisi zaten bir doğrultu kesinliğidir; sistemdir, programdır, siyasettir. Dolayısıyla bütünlüklüdür. Bütünlüklü olmayan düşünsel sisteme zaten platform denmez. Demek ki, yazarımızın tümceciği, ya da kavramı **sözcük kaynak bilimi** açısından bile yanlış. Bütünlüklünün bütünlüklüsü olmaz. Platform bütünlüklü bir doğrultu kesinliğidir.

Yazarımız diyor ki, "Çizginin sadece bütünlüklü bir platformla sınırlanması yanlıştır. İki çizgi mücadelesi sadece bu çerçeve ile izah edilemez."

Bütünlüklü olmayan platform da mı varmış?

Yazarımız, sözcük kaynak bilimi açısından tamamen hatalı olan bir kavramla iti kazandırdığı yukarıdaki söyleminden sonra diyor ki "iki çizgi mücadelesinin tek düze biçim ve boyutu yoktur." Bize neye soruyor, ne cevap veriyor? Çizginin bir sistem, siyaset ve program olarak ortaya çıkan bir akım olarak şekillenmesi ayrı bir şeydir, partiye yabancı bir çizgiye karşı verilecek mücadelenin boyutu, biçimi ayrı şey. Elbetteki mücadelenin boyutları gelişmenin özgün koşullarında farklılık gösterecektir.

Belirtmeliyiz ki, çizgide doğru ile yanlış arasındaki ayrım noktasında varlaşmasına karşın, halk saflarındaki her ayrım, her doğru- yanlış şekillen-şi çizgi olamaz. Bunu "Dogmato- revizyonizmin Sefaleti"nde açıklamıştık. Ancak yazarımız, Mao'nun "Teori ve Pratik"inden bir iki alıntıyla (alıntıya karşı bir aydın küçümsemesiyle yaklaşan yazarımız, alıntılama gereği duymuş- nedense!) doğru ile yanlış arasındaki her mücadeleyi çizgi mücadelesine bağlıyor. Ne var ki, yazar, bizim Mao'dan aktardığımız alıntıların üstünden atlayarak bu işi yapıyor.

1937 yılında Mao'nun çalışma sorununda kalem aldığı "*Parti içinde, durmadan, çeşitli fikirler arasında karşılık ve çatışma olur. Bunlar, parti içindeki sınıf çelişkilerini, toplumdaki yeni ve eski şeyler arasındaki çelişkileri yansıtır. Partide çelişki ya da çözülecek ideolojik savaşım yoksa, partinin yaşamı sona erer*" (78) alıntısından medet uman Öncü Partizan, bu teorik açılımın Maoca çalışmanın evrenselliği bağintısında ortaya konduğunu göremiyor ve Mao'nun bu pasajına farklı anlamlar yüklüyor. Mao'nun burada sözünü ettiği, yaşamın her alanında olduğu gibi, partide de çelişkilerin vuku bulacağını ve bu çelişkilerin parti içinde değişik fikirler biçiminde yansyacağını söylemesidir. Mao hiçbir zaman çeşitli fikirlerin her birine çizgi gözüyle bakmamıştır. Nitekim Mao "*On Başlıca İlişki Üzerine*" de "*Doğru İle Yanlış Arasındaki İlişki*" ara başlığı altında 1937'de çalışma bazında ele aldığı sorunu doğru- yanlış denkleminde şöyle çözer. Yıl 1956 ve işte söyledikleri:

Doğru ile yanlış arasında kesin ayrım yapılmalıdır, çünkü parti içindeki ilke tartışmaları, toplumdaki sınıf mücadelesinin parti içindeki yansımalarıdır ve bu konuda belirsizliğe göz yumulmamalıdır. (79) (abç)

Ne diyor Mao? Parti içindeki ilke tartışmaları. İşte çizgi budur.

Ne demişti Mao? **Çizgi meseleleri, ilke meseleleri söz konusu olduğunda, işi sıkı tutarım ve asla gevşetmem.** Önemli ilke meselelerinde taviz vermem.

Peki Öncü Partizan bize nasıl kara çalıyor? Diyor ki, "Parti içinde güncel siyasal konulara ilişkin... ayrılıklar... çizgi olarak adlandırılmaz" biçimli söylemler, arkadaşlarımızın, bu tür sorunları nasıl sınıf çelişkileri ve toplumdaki yeni ile eski şeyler arasındaki mücadeleden bağımsız izah eden metafizik yaklaşım içinde olduklarını göstermektedir. (80)

Demek ki, bizim gibi Mao da güncel siyasal konulardaki ayrılıklara değil, ilke tartışmaları bazında soruna yaklaştığı için metafizik güzergahta yol alıyor.

Öte yandan Öncü Partizan, "Düzmece Maoculuğuna" dayanak olarak Mao'nun Arnavutluk Delegasyonu ile yaptığı konuşmadaki bir yere sarılmayı da ihmal etmemiş bulunuyor. O da şu: "İki sınıf arasındaki ve Komünist Parti içindeki iki çizgi arasındaki mücadele daima-varolmuştur. Bunu hiç kimse reddedemez ve metaryalistler olarak bizler de reddetmemeliyiz."

Bu konuşmadan KP içinde ikinci bir çizginin daima varolması gerektiği sanısına varılabilir mi?

Elbetteki hayır.

İki çizgi mücadelesinin, iki sınıf arasındaki mücadelenin daima Komünist Partide varolduğu doğrudur. Ve bizim "Dogmato Revizyonizmin Sefaleti"nde söylediğimiz de buydu. Ama bu doğru olmakla birlikte **ikinci bir çizginin** daima KP'de varolması gerektiği ya da varolacağı tezi yanlıştır. Ve Mao hiçbir yerde böyle bir şey söylememiştir de.

Mao'yu böylesine çarpıtmak ancak Öncü Partizan'a özgü olsa gerektir.

Söyledik, söylüyoruz ve söyleyeceğiz. İki çizgi mücadelesi kaçınılmazdır ve her daim KP'de olacaktır. Fakat partiye yabancı ikinci bir çizgi her daim KP'de varolmaz ya da her daim ikinci bir çizginin partide daima varolması düşünülemez.

Zamanında ne de güzel demiş Lenin:

Parti içinde düşünce özgürlüğünü kabul ederiz, ama ancak bir ölçüde ve eğitim özgürlüğü dışında: Partinin çoğunluğunca reddedilmiş olan görüşlerin etkin propagandacıları ve savunucularıyla elele yürümek zorunda değiliz. (81) abç)

Mao da fevkalade söylemiş:

Parti tarihinde hizipler meselesi üzerine Zunyi Toplantısı'ndan bu yana meydana gelen bir dizi değişikliğin sonucu olarak geçmişte partimiz tarihinde mevcut olan ve zararlı rol oynamış olan hiziplerin artık mevcut olmadığı belirtilmelidir. **Parti içindeki iki çizgi üzerine şimdiki incelememizde**, bu hiziplerin bir zamanlar var olduklarına ve zararlı bir rol oynamış olduklarına işaret etmek kesinlikle zorunludur. Bununla beraber, bunca parti içi mücadelenin- Ocak 1935 Zunyi Toplantısı, Ekim 1938 Altıncı Merkez Komitesi Altıncı Genel Toplantısı, Eylül 1941 Siyasi Büro Genişletilmiş Toplantısı, 1942'de Parti çapındaki düzeltme hareketi ve parti içi iki çizgi arasındaki geçmiş mücadelenin incelenmesi için 1943 kışında başlatılan kampanya- getirdiği bütün değişikliklerden sonra **aynı hatalı siyasi programlara ve örgütsel biçimlere sahip olan hiziplerin hala parti içinde var olduğunu düşünmek yanlıştır.** Eski hizipler artık yoktur. Geriye sadece dogmatik ve dar deneyci ideolojinin kalıntıları kalmıştır. (82)

Yargı okurundur.

Konumuzu bitirmek için Öncü Partizan'ın son bir sayıklamasına yanıt verelim istiyoruz. Öncü Partizan diyor ki:

Ferhat Ali ve yandaşlarına soruyoruz. "Bolşevik Partizan"a, AEP'çilere neden karşısınız? İki çizgi mücadelesinde onların sizlerden farklı söyledikleri ne var? Onlar da "Parti içinde iki çizgi mücadelesinin sürekli değil, dönem dönem ortaya çıktığını, görüş ayrılıkları ve sapmaların çizgi olarak değerlendirilemeyeceği, çizginin sistemleşmiş platform " olduğunu söylemiyorlar mı?

Aynı şeyleri savunup, Maoist geçinme, olsa olsa burjuva marifetidir. (83)
Yanıtıyoruz.

Bir: Biz, iki çizgi mücadelesinin sürekli değil, dönem dönem ortaya çıktığını ne "Dogmato Revizyonizm'in Sefaleti"nde (Ki, siz bu kitaba dayanarak "eleştiri" getiriyorsunuz) ve ne de "Stalin Gerçeği" dizimizde ortaya koyduk ve ne de böyle bir tezin savunucusu olduk. Bize mal etmeye çalıştığınız bu budalalığınızı tüm okurun denetimi altında kanıtlamaya çağırıyoruz.

İki: İki çizgi mücadelesi sürekli, ancak **partiye yabancı ikinci bir çizginin** varolmasını, varlaşmasını sürekli olarak görmüyoruz. Yani **ikinci bir çizgi partide mutlaka her daim varolmalıdır tezini düzmece Maoizm olarak addediyoruz.** Öyle dönemler olur ki, partide ikinci bir çizgi varlaşmaz; bu böyledir diye kendi elimizle partiye aykırı, yabancı ikinci bir çizgi mi oluşturalım? Yanıtlayın!

Üç: Çizgi, bir akımın gelişerek ve tamamıyla şekillenmiş, kesinlikle ortaya çıkarak temel konularda sistem, siyaset ve program oluşturması gerçeğidir. Her en ufak fikir ayrılığı, güncel siyaset konulardaki farklılık vb. çizgi olarak adlandırılmaz. Bunu Mao'dan pasajlarla kanıtlamıştık.

Dört: "İki çizgi arasındaki mücadele daima varolmuştur" doğru, isabetli, Mao'nun teziyle **ikinci bir çizginin KP'de daima varolması gerektiği** saftasını fena halde karıştırıyorsunuz. Birincisi devrimci Maoizm'dir; ikincisi düzmece Maoizm. Tıpkı sizinkisi gibi.

Beş: Bolşevik Partizan ve AEP'çiler, **iki çizgi mücadelesinin her daim varlığını yadsıyor, bizse bu mücadeleyi gerekli ve KP'nin çelikleşmesinin bir aracı olarak "fevkalade" değerlendiriyoruz.** Sizinkisi, ezanın sesini duyup sesin nereden geldiğine bakmadan, rastgele secdeye varmaktır.

Altı: Kullandığınız yöntem safsatacılığınıza hizmet ediyor. Bolşevik Partizan ve AEP'çilerle duygu yüklü siyaset yapıyorsunuz. İki çizgi konusunda bu kesimden farklı şeyler savunuyoruz ve hem de **temelde.** Ancak mümkündür ki, bazı, kimi sorunlarda, kimi taktiklerde bu kesimle aynı kulvarı da kullanabiliriz. Bu çok mu kötü? Bunlar devrimci değil mi? Örneğin Kemalizm konusunda Bolşevik Partizan'la aynı şeyleri savunuyor olabiliriz vs. Bu böyledir diye, onlar da bizim savunduğumuz herhangi bir sorunda bizimle hemfikir diye bir mutlaka o doğruyu savunmayı bırakıp tersini mi savunalım? Bu olgunlaşmamışlığı artık bırakın! Artık bezleri içinde bebeklik olmayı bir kenara itin! Devrimin dostlarıyla herhangi bir konuda aynı şeyi savunmak günah mı? Yoksa bu da mı düzmece Maoizminize ters? Tarikat üyeleri gibi olmak zorunda değilsiniz! İnsanları bu pespaye metotla eğitmekten vazgeçin artık. Duygulara değil, mantığa hitabedin.

Bu kötü ünlü yönteminizle, kitleniz üzerinde, geri bilinçler üzerinde "bak Partizan Bolşevik Partizan'la aynı şeyleri savunuyor" yollu bir hava estirmek istiyorsunuz anlaşılır. Unutmayın, bu yeme artık kimse takılmaz; zira insanlarımız sizin bu kötü-ünlü yönteminizi biliyor.

DÜZMECE MAOİZM Mİ; DEVRİMCİ MAOİZM Mİ?

İki çizgi mücadelesi vesilesiyle teorilerinin devrimci Maoizme takıldığı-nı farkedenden Öncü Partizan, düzensiz bir beceriksizlikle düzmece Maoculuğu yardıma çağırma ve bu yolla "imanı tam Maoculuğunu" kurtarmaya çalışmış oluyor.

Çarpıtcılıkta kökleşmiş bir virtüöz olup çıkıvermiş Öncü Partizan, Maoizmi "düzelterek" işe yaramaz hale sokmada bir sakınca görmüyor. Bilginler bilgini yazarımız, bizim iki çizgi ve diğer sorunlarda Mao'dan 1930'lar, 1950'lerden aktardığımız ve aksiyom haline gelmiş tezlerine itibar etmiyor (ama işine yaradı mı bu dönemki yazılarına gönderme yapmada sakınca görmüyor tabii!) ve Maoizmi bozarak kendi safsatacılığına uyarlıyor. Yazarı-mıza göre, 1950'lerden önce Mao'ca ifade edilen öğretiler Maoizm olarak adlandırılmaz. Elli öncesi Mao'cu teoriye Marksizm-Leninizm denilebilir ama bu teoriye Maoizm denilemez. Ve biz, elliler öncesinin teorisiyle Maoizmi açıkladığımız için de (nerede böyle açıklamışsak, yani 1950'lerle Maoizmi sınırlamışsak?) geleneksel çerçevede statükocuymuşuz; ve Maoizmi kavrayamamışız.

Öncü Partizan'a göre, bizim 1950'li yıllar öncesi Mao'dan aktardıklarımızın hiçbir kıymeti-harbiyesi yok; zira bunlara dayanılmaz. İki çizgi sorununda 1957 yılında Mao'nun yazdığı bir makaleden yaptığımız bir alıntıyı Öncü Partizan ellili yıllara ait olduğu için elinin tersiyle itmişti. Diğer eli öncesi alıntılarımız aynı akibete uğramıştı.

İnanılacak gibi değil ama bu gerçek!

Bu tavrın düzmece Maoculuk olması bir yana, Öncü Partizan nedense bizi eleştirirken gerek 1959, 1961-1962 yılında yazılan Mao'nun "Sovyet İktisadınının Eleştirisi"nden, gerek 1956 yılında yazılan "On Başlıca İlişki Üzerine" Mao'nun ünlü makalesinden, gerek 1937'de yazılan "Teori ve Pratik"ten alıntı yaparak bizim aynı kitaplardan yaptığımız aynı tarihli alıntıları çürütmek gibi bir çifte standardı da tüm "eleştirel" makalesinde uygulamayı elden bırakmamış.

Öncü Partizan'ın bizi eleştiren "Stalin Yoldaş Üzerine" makalesini okuyan herkes görecek ki, yazarımız, Maoizm olarak adlandırdığı Büyük Proleter Kültür Devrimi dönemi Mao teorisine Arnavutluk Delegasyonu ile konuşma (ki, bu da ikinci elden aktarma) ve bir de Yayınlanmamış Yazılar'dan yaptığı bir alıntı dışında hiç mi hiç başvuramıyor. Neden? İsrarla yineliyor: Neden? Çünkü dağarcığında bir şey yok da ondan.

Önce siyasette dürüst olmak gerekir. "Ben herseyde dürüst olmamız gerektiğine inanıyorum. Çünkü bu dünyada dürüst bir tutum olmadan hiçbir şey başarılamaz. Kimler dürüştür? Marks, Engels, Lenin ve Stalin ve Stalin dürüştür. Bilimden yana olanlar dürüştür. Kimler dürüst değildir?

Troçki, Buharin, Cen Du- Siyu ve Çang Kuatao kesinlikle dürüst değiller. Kişisel çıkarlarını yada kendi kesimlerinin çıkarlarını herşeyin üstünde tutarak "bağımsızlık" ilan edenler de dürüst değildir..." der Mao. Tüm alıntılarınızı (ikisi dışında) 1950'li yıllardaki Mao teorisine başvurarak ayakta tutacaksınız ve özellikle Kültür Devrimi öncesi yazılan "Sovyet İktisadının Eleştirisi" kitabından aktarmalarla bizi Maoizm adına eleştireceksiniz ama öte yandan bizim aynı kitaplardan yaptığımız göndermelere Maoizm düzeyine ulaşamamış 'Mao'nun "eskimiş" teorisi gözüyle bakıp sırt çevirece ve diyeceksinizki, "*Ferhat Ali'nin tutumu; Maoizm seviyesine çıkamama, proletarya biliminin Maoizm öncesi dönemine kazığı çakıp oturmadır.*" (84)

Kargalar bile buna gülmez!

Anlaşılan yazarımız yalnızca çarpıcılıkla değil, konuşma, yorumlama ve hilekarlıkta da bir virtüöz olmuş. Yazarımızın bir yandan BPKD öncesi Mao makalelerine gönderme yaparak bizi eleştirmesi öte yanda işine gelmeyince bizim aynı makalelerden ve hatta aynı makaleden aktardıklarının bir alt paragrafından yaptığımız aktarmalara BPKD öncesi Mao öğretisi olduğu için, bizim bu öğretilere dayanamayacağımızı söylemesi ve tüm eleştirisinde bu havı çıkmış yöntemi denemesi yazarımızın, Öncü Partizan'ın teorideki sefaletine en iyi kanıt olduğu gibi, düzmece Maoculuğun gün ışığına çıkması açısından da fena halde yararlı olmuştur. Okur düzmece Maoculukla, devrimci Maoizmi seçmede düzmeçilerimiz Mao "mantosuna" bürünse de zorlanmayacaktır.

Öncü Partizan Maoizmi nasıl "düzeltiyor" ona bakalım. En iyisi dosdoğruca ilk elden Öncü Partizan'dan dinlemek:

Maoizm, yoldaş Mao Zedung'un 1930'lar, 1950'ler pozisyonuyla açıklanamaz. Söz konusu dönemler, proletarya bilimini Çin somut koşullarına ustaca uyarlama ve bu bilimin geliştirilmesinin dinamizmini oluştursa da, Mao Zedung yoldaş Maoizm seviyesine ulaşabilmiş değildi. Maoizm bilimi, gerçek içeriğini proleter dünya devrimi tarihinin en ileri deneyimini oluşturan Büyük Proleter Kültür Devrimi'nde bulur.

Kültür Devrimi öncesi, Mao Zedung'un savunduğu, uyguladığı, Marksist-Leninist düzeye, Marksizm Leninizm diyebiliriz ama Maoizm diyemeyiz... Bu dönemler Mao'nun söyledikleriyle, hata ve sevaplarıyla proletarya biliminin eski seviyelerde tekrarıydı. (85)

Evet, tastamam böyle diyor Öncü Partizan.

Bu düşünme biçimi, bir devrimci Maoistin düşünme biçimi değil, puslu havada denizde pusulayı şaşırmış şaşkın denizcinin ruh halinden muzdarip bir devrimci- oportünistin düşünme biçimidir. Bu düşünme biçiminde, devrimci Maoizmin üzerinde yükseldiği üç sacayağı yitip gidiyor. Mao'nun teorisinin temel ilkeleri yitip gidiyor; devrimci maoizm kuşa çevrilerek geriye sadece ve sadece düzmece Maoculuktan başka bir şey kalmıyor. Doğaldır, OPK öncesi Maoizm'i savunmuyorlardı, OPK'da şerhlerle kabullenme durumunda kaldıkları için, Maoizm'i özümsememeleri de doğaldı. Şimdi de sözde Maoizm'i "savunma", "sahip çıkma" görünümü için Maoizm'i hareketle savunma pozisyonuna giriyorlar. Herşeyde olduğu gibi, burada da , sonradan görmelerin şaşkınlık geçirmeleri doğaldır...

Herşeyden önce ve esas olarak Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin Mao'nun "eseri" arasında fevkaleda bir önemi olmasına, proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürme teorisinde köşe taşı işlevi görmesine karşın, Maoizm, asla Büyük Proleter Kültür Devrimi'yle açıklanmaz tek başına.

Neydi Maoizm?

Daha önce (birlik döneminde çıkan Partizan 16 da) şöyle açıklamıştık Maoizmi:

Marksizmin üç bileşeninde üç temel sacayağında Mao'nun Marksizme katkı bütünlüğüdür. Felsefe, ekonomik- politik ve bilimsel sosyalizmde Marksizm- Leninizmin sonraki gelişmesi olarak sınıf mücadelesinin yeni koşullarında, gelişmenin özgün alanlarında özel ve yeni olanı Mao Zedung'un adına bağlı olarak açıklamaktır MAOİZM. Şunu apaçık saptamak gerekir ki, Maoizm Marksizm- Leninizmin Mao'nun ülkesinde bir yenilenmesi değil, Çin devrimine bir uygulaması değil, sadece; evrensel gelişmelerde temel damarlara sahip uluslararası bir olgu, bir gerçekliktir ve evrenseldir, temeldir. Marksizm- Leninizmin çağımızda ulaşılan aşamasıdır Maoizm. Çözümlemek gerekir ki, Maoizm, içinde derecelilik'in gelişmesini, niceliksel ilerleyişi de doğal olarak taşısa da, her şeyden önce esas olarak Maoizm derecelilik'in kesintiye uğramasını, bir başka'ya ulaşmayı ifade ederek nitel bir sıçrayıştır. Marksizm-Leninizm'in sonraki gelişmesinde, pek tabidir ki, Lenin'in adına bağlı olarak şekillenen ve Marksizmin ortak hazinesine Lenin'le katılan yeni ve özel yeni ve özgün öğreti, nasıl ki Leninizm olarak adlandırılıyorka, aynı şekilde, sınıf mücadelesi ve gelişmenin özgün ve yeni koşullarında Marksizm- Leninizmin ortak hazinesine Mao'yla katılan öğreti de haklı olarak Mao'nun adına bağlı olarak Maoizm olarak anılacaktır.

Özellikle ve öncelikle sosyalist toplumun doğasını çözümleyen önermeleri, bir çok bakımdan, geleneksel teoriyle köklü bir kopuştu. Sosyalist toplumdaki çelişmeleri tahlil eden devrimci diyalektik yöntemiyle Mao, devrimci diyalektiğin mahir bir ustası olarak, geleneksel öğretiyle cephe cepheye geliyordu. O, bu sıçramalı nitel varlaşmaya zıtların birliği yasası aracılığıyla ulaşıyordu...

Mao, çok isabetli olarak tespit etmiştir ki, proletarya diktatörlüğü altında devrimi devam ettirmek asil olandır; temeldir..

Sosyalist toplumun doğasına, derindeki ruhuna pek büyük bir açıklıkla erişen Mao çözümlemiştir ki, tüm ulusal ekonomiye sosyalist ekonominin iki türü, kolhoz ve sovhoz sektörü esas olarak egemen olduktan sonra da devrimi devam ettirmek elzemdir.. Ve dahası; proletarya ile burjuvazi ve çeşitli siyasi güçler arasındaki sınıf mücadelesi uzun ve zorlu olmaya ve hatta uç noktasına ulaşarak şiddetlenmeye devam der... İki yol, iki çizgi, iki sınıf, proletarya diktatörlüğü altında daima cephe cepheyledir. Sosyalist yol mu, kapitalist yol mu, Marksizm mi, revizyonizm mi? Proletarya mı; burjuvazi mi? Evet, iktisadi alandaki devrimden sonra da bu sorular apaçık yanıt arar.

Kim üstte kalacak?

Hangi yol, hangi sınıf, hangi çizgi?

İşte bu sorular yanıtlanıyor Maoizmde...

Üç cepheli bir sosyalist devrim, devrimi kavramanın anahtarıdır. Esaslı bir sos-

yalist devrimin üç sacayağı olmalıdır; iktisat, siyaset, ideoloji.

...
Hemen hemen çoğu kişinin de büyük bir ağırlıkla üzerinde ittifaka vardığı bir şey vardır ki, bu da Maoizmin ifadelenişine esas olarak temel teşkil eden şeyin, ve Mao'nun teorisinde en gürbüz, en diri, en zengin şeyin proletarya diktatörlüğü altında devrimi devam ettirmek bilimsel teorisi gerçeğidir.

...
Mao'nun teorisinin aciliyeti, Marksist askeri çizgide de bütün ağırlığıyla kendisini hissettiriyor. Marksist askeri cephede Mao'nun bilime yaptığı katkı muazzam bir önemdeki nitel bir dışa vurumdur. Mao'nun yarı- sömürgeler için çizdiği askeri güzergah, halk savaşı ile somut anlam kazanır. Siyasal özü ve stratejik önemiyle halk savaşı teorisi, yarı- sömürgelerde iktidarı ele geçirmenin genel, temel ve vazgeçilmez yoludur.

...
Maoizmin ifadelenişinde Mao'nun askeri çizgisinin payı da küçümsenmeyecek yoğunluktadır. Ve bu çizgi, Marksizmde nitel bir sıçramadır.

Yalnızca bu mu?

Elbette hayır. Yeni demokratik devrim, çelişme yasası, sosyalizmin inşası ve bilimsel sosyalizmin diğer alanlarında Mao'nun teoriye yaptığı katkı çok büyük ehemmiyete sahiptir.

Evet, Ekim 1993'te yazmıştık bunları. Bu yazılanlarla, yani bu geleneksel hatla, ÖNCÜ'nün bu çözümlemeleriyle, öncü geleneğini bize karşı savunma iddiasıyla ortaya çıkan Öncü Partizan'ın Maoizmi BPKD ile sınırlandıran ve onunla açıklayan saptamaları arasında yerin göğe uzaklığı kadar uçurum olduğunu okur görmüş bulunuyor.

Maoizm, marksist felsefi yazın, bilimsel sosyalizm ve ekonomi- politik gibi Marksizmin üç temel bileşeninde gelişmenin özel koşullarında, sınıf mücadelesinin varılan mecrasında Mao'nun teoriye kattığı yen ve özel alanlardır. Ne var ki, Öncü Partizan bu üç sacayağını bir yana koyarak Maoizmi salt BPKD ile açıklamak gibi müthiş saptamasıyla, Mao'nun 1966 yılına dek (BPKD'nin başlangıcıdır bu) teoriye yaptığı katkı bütünlüğüne Maoizm denemeyeceğini iddia ediyor. Peki ama Öncü Partizan'ın penceresinden soruna bakarsak, Mao'nun Marksist felsefi yazına 1937 yılında yazdığı "Çelişme Üzerine" ünlü makalesinde, aynı tarihli "Pratik Üzerine" diğer makalesinde, 1957 yılında yazdığı "Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine" makalesinde, 1963 yılında kaleme aldığı "Doğru Fikirler Nereden Gelir?" makalesinde Maoizme temel teşkil eden katkılarını nereye koyacağız? Çünkü, bunlar 1966'da, BPKD'nden önce yazılan ve Maoizmin felsefi sacayağını oluşturan temel öğreti bütünlüğünü oluşturuyor. Felsefe alanında temel katkı bu eserlerle yapılmıştır. Ve hatta çokça ve sıkça ağzınıza olur olmaz, pelesenk yaptığınız çelişme yasası (zıtların birliği yasası) 1937'de Mao'ya çözümlenmişti. Yani Mao, 1966 yılından önce felsefeye temel katkıları yapmış ve hatta 1937 yılında çözümlendiği zıtların birliği yasası aracılığıyla sosyalist toplumu tahlil etmişti.

Proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürme ünlü ve önemli ve de

Maoizmin ifadelenişinde kilit taşı işleviyle yükümlü teorisine ne diyeceksiniz? Bu teori, BPKD öncesi Mao yazılarında dile getirildi ve hatta **Öncü Partizan'a** anımsatmalıyız ki **"Proletarya Diktatörlüğünün Tarihsel Dersleri"** makalesi BPKD'nden önce 1964 yılında kaleme alındı. Bu makalede ulaşılan çözümlenmeler proletarya diktatörlüğü teorisinin muhteşem, muazzam ve çok çarpıcı bir açıklanışıdır. Bu makale çok isabetlice saptamıştır ki, Mao, **"Marksist-Leninist proletarya diktatörlüğü teorisini zenginleştirmiş ve geliştirmiştir."** (86) Ve yine berrakça tespit edilmiştir ki, *"sosyalist ülkelerde iki yol arasındaki, sosyalizm yolu ile kapitalizm yolu arasındaki mücadele, geri gelmeye çalışan kapitalizmin güçleri ile, kapitalizmin restorasyonuna izin vermeyen güçler arasındaki mücadele kaçınılmazdır."* Peki Mao, proletarya diktatörlüğü teorisini ne zaman geliştirdi, zenginleştirdi? Açıktır ki, 1966 yılından çok önce. Bu sorunda Mao'nun 1950'li yıllarda yazdığı fevkalade önemdeki makaleleri yadsıyabilir miyiz?

Mao'nun öteki makaleleri bir yana, bu sorunda geleneksel teoriyle köklü kopuşu sağlayan Şubat 1957 yılındaki **"Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine"**yi, Kasım 1957 yılında yazılan **"Parti İçi Birlik Konusunda Diyalektik Bir Yaklaşım"** makalesinin üzerinden atlayabilir miyiz? Hele hele şu anlayışların:

"Çin'de mülkiyet sistemi bakımından sosyalist dönüşüm esas olarak tamamlandığı ve daha önceki devrimci dönemlere özgü, geniş çaplı ve fırtınalı kitlesel sınıf mücadeleleri esas olarak sona erdiği halde, devrilmiş toprak ağası sınıfının ve komprador sınıfının kalıntıları hala vardır, burjuvazi hala vardır, küçük burjuvazinin yeniden kalıba dökülmesi ise henüz başlamıştır. Sınıf mücadelesi asla sona ermiş değildir. Proletarya ile burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesi, çeşitli siyasi güçler arasındaki sınıf mücadelesi, proletarya ile burjuvazi arasında ideolojik alandaki sınıf mücadelesi uzun ve zorlu olmaya devam edecek ve hatta zaman zaman çok keskinleşecektir. Proletarya dünyayı kendi dünya görüşüne göre değiştirmeye çalışmaktadır, burjuvazi de öyle yapmaktadır. Bu açıdan sosyalizmin mi, kapitalizmin mi kazanacağı sorunu henüz gerçekten çözülmemiştir. (87)

"Her türlü toplum ve kuşkusuz özellikle sınıflı toplum, çelişmelerle doludur. Bazıları, sosyalist toplumda da çelişmelerin bulunabileceğini söylüyorlar, ama ben meselenin bu şekilde konulmasının yanlış olduğunu düşünüyorum. Mesele sosyalist toplumda da çelişmelerin bulunabilmesi değil, sosyalist toplumun çelişmelerle dolu olmasıdır."(88)

Yalnızca bu yazıların bile Mao'nun proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdürme teorisini proletarya diktatörlüğü öğretisine BPKD sonrası değil, öncesi yıllarda kapsamlı katkıda bulunduğu açık kanıttır. Ve muazzam katkı, Maoizmin varlaşmasında temel bir kilometredir. Ve dahası Maoizmin ifadelenişinde bu katkı temel bir öneme sahiptir. Öte yandan 1949-1957 yılları arası dönemi kapsayan Seçme Eserler (5)te bilimsel sosyalizmin sorunlarına Mao'nun verdiği yanıtlar, çözümlenmeler, formülasyonlar; örneğin **"On Başlıca İlişki Üzerine"** gibi yazıları Maoizmin şekillenişinde daha az bir öneme mi sahip dersiniz?

Ya halk savaşı teroisi? Sosyalist inşa? Yeni demokratik devrim? Ve geri-si?

Tüm bunların, ekonomi politikte, felsefede ve bilimsel sosyalizm alanın-da Mao'nun BPKD öncesi devrimci Marksizme yaptığı bütünlüklü katkı ve Maoizmin oluşmasında bir zincirin halkaları olduğunu hangi kafa yadsıyabili-r. Maoizmi salt BPKD dönemiyle sınırlayan Öncü Partizan, Maoizmi sınır-landırdığının, daralttığının, eksilttiğinin ve nihayet Mao öğretisini bozarak işe yaramaz hale getirdiğinin "farkına varamamış" bulunuyor.

BPKD, hiç şüphesizki, proletarya diktatörlüğü altında devrimi sürdür-menin en üst biçimidir, ne var ki, Maoizm bundan önce vardı. Ve Mao'nun bütünlüklü öğretisiyle yaşam bulmuştu. **BPKD**, Maoizmin bir unsuru, bir ögesi, bir tümleyicisi olmasına karşın, asla ve esas olarak **Maoizmin ifadele-nişinin eşidi olamaz**. Bunu böyle gören kişi Maoizmden hiçbir şey anlamamış demektir.

Anlaşıyor ki, Öncü Partizan, Maoizmi anlamasını becerememiş; dev-rimci Maoizmi beceriksiz bir düzenbazlıkla düzmece Maoizminé kurban ederek "düzeltmiş" bulunuyor.

Ne demişti Öncü Partizan yazarı: "**Kültür Devrimi öncesi, Mao Ze-dung'un savunduğu, uyguladığı, Marksist-Leninist düzeye, Marksizm-Leninizm diyebiliriz ama Maoizm diyemeyiz.**"

Bu savda bir damla mantık, bir damla devrimci Marksizm var mıdır dersiniz?

Ne demişti Öncü Partizan: "Bu, onların hiç mi hiç Maoizmi ve onun parlak bir uygulamasını oluşturan **Kültür Devrimini** anlamadıklarına ta-nıklık etmektedir."

Hani Maoizm BPKD'den önce oluşmamıştı? Öncü Partizan, BPKD'ni Maoizmin parlak bir uygulaması olarak görüyor. Ama bilinmezmi, teori olmadan (yani burada Maoizm) uygulama nasıl olabilir ki. Eğer BPKD Ma-ozim parlak bir uygulaması ise, bu demektir ki, bu uygulamaya temel teş-ki eden bir teori, yani Maoizm önceden vardı ki, bu uygulama onun teorik gözeneklerinden parlak bir uygulama olarak sürgün verdi.

Dedik ya düzmece Maoizmleri bir yana, Öncü Partizan "parlak" bir pa-radoks eşliğinde gölgeleriyle cenkleşiyor, ve bu cenkleşmede incir yaprağıyla mahrem yerlerini örtme basiretsizliğini sergilemeyi de ihmal etmiyor.

Düzmece Maoizm giysisi içinde böbürlenen Öncü Partizan'ın siyasal-melodramıdır bu. Öyle bir melodram ki, bu, onlara şu "utangaç" Mao savu-nuculuğunu bile söyletebilmiş. İşte fareler kadar ürkek BPKD öncesi Mao savunuculuğu: **Kültür Devrimi öncesi, Mao Zedung'un savunduğu, uygula-dığı, Marksist-Leninist düzeye Marksizm-Leninizm diyebiliriz ama Ma-ozim diyemeyiz**"

Mao savunuculuğundaki ürkekliktir bu. Ne demek diyebiliriz? Demek ki, Öncü Partizan'ın BPKD öncesi Mao'nun öğretisine Maoizm demek bir yana, Marksizm-Leninizm demede bile tereddüd var. Ne diyor? "Mark-sizm-Leninizm diyebiliriz. " "Müthiş Maoist" diye "F. Ali ve benzerlerini sözümono alaya alanların kendilerinin Maoculuğu da son dönemlerin pek moda değişiyiyle "mega-müthiş" Maoculuk olsa gerek.

Bu mudur partinin geleneklerine, çizgisine, güzergahına ve ruhuna bağlı kalmak? Mao'nun BPKD (1966) öncesi tüm bir koca "ESER"ini Maoizm değerlendirmemekle ve üstelik bir aydın küçümsemesiyle bu "ESER"e Marksizm-Leninizm "DİYEBİLİRİZ" gibi kesin olmayan bir ifadelendirilme ürkekliği ile Öncü Partizan Maoizmi bayağılaştırmanın en çarpıcı ve en yüz-kızartıcı örneğini vermiş bulunuyor.

Öncü Partizan, devrimci Maoizme kama saplayarak onu düzmece Maoizmle bozarak Mao öğretisini bayağılaştırmış ve aleladeliliğin ağlarına hapsedmiştir.

Bu konuyu son bir Öncü Partizan hilekarlığı ile bitirmek istiyoruz. Şöyle diyor Öncü Partizan:

"Zira eğer Stalin yoldaş, Çin gibi ezilen ülkelerin devrim sorunlarına bir Mao Zedung seviyesinde cevaplar vermiş ve Mao'nun yaptığı, bu söylenenlerin tekrarı ve uygulaması ise; Mao'nun Yeni Demokratik Devrim, Yeni Demokratik İktidar, Halk Savaşı gibi konularda proletarya bilimini nitel katkılarla zenginleştirdiğini belirtmek, boş bir balon olmaz mıydı? Maoizm demek anlamsız olmaz mıydı?" (89) (abç)

Hani Büyük Proleter "Kültür Devrimi öncesi Mao Zedung'un savunduğu, uyguladığı, Marksist- Leninist düzeye, Marksizm, Leninizm diyebiliriz ama Maoizm diyemeyiz" diye ahkam keserek bizi statükoculukla, Maoizmi anlamamakla suçluyordunuz. Peki ama bu yazdıklarınızın iki sayfa sonrasında bu kez de Mao'nun Halk Savaşı, Yeni Demokratik Devrim, Yeni Demokratik İktidar gibi konularda proletarya bilimine yaptığı katkıları Maoizm olarak adlandırıyorsunuz. Daha önce Maoizm görmediğiniz Mao öğretileri bu kez elçabukluğu marifetinizle Maoizm oluverdi!

Düzmece Maoculuğunuz bile beceriksiz bir düzenbazlıkla bezenmiş! Önce kesin kararınızı verin: Mao'nun BPKD öncesi uyguladığı ve savunduğu M-L düzeye Maoizm diyebilir miyiz, diyemez miyiz? Yazınızın, o müthiş öfke dolu üstün zeka parıltısı eleştirinizin bir yerinde diyemeyiz diyorsunuz, iki sayfa sonra da yukarıda aktardığınız gibi BPKD öncesi katkılara Maoizm diyorsunuz.

Sövmek ve de karaçalmak adına düzmece bilimsel anlayışınız ve Maoizm dudaklarınızda ne de utanç verici bir yalana dönüşmüş! Siyasetin sefaleti!

BİRKAÇ ŞEYE BİRKAÇ SÖZ

BİRİNCİ NOKTA:

Çin Devrimi ve Stalin ara başlığı altında bizim gibi ülkelerdeki milli burjuvazinin, Yeni Demokratik Devrimin stratejik müttefiki olduğu ve devrimci birleşik cephenin stratejik bir unsuru olduğu apaçık yadsınmış. Bu, 72 programı'na da, Öncü'nün çizgisine de terstir. Öte yandan Mao'nun öğretisine de. Stalin'i yorumlayayım derken, yazarın derin olmayan bölük-pörçük bilgisini yine başına dert açmış.

İKİNCİ NOKTA:

Stalin'in 1943'de Çin Komünist Partisi'nin, Çan Kay-Şek güçleriyle iç savaşa girmesine karşı çıkması... bilinen bir olgudur-diyor Öncü Partizan. Yazarımız birincisi güdük bilgisinden olsa gerek tarihleri karıştırıyor. Eleştirmek istediği 1943 değil, 1945'tir. Bu bir. İkincisi, yazarımız Mao'yu okumuyor anlaşılıyor. Mao'nun ünlü "Koalisyon Hükümeti Üzerine"(24 Nisan 1945) başlıklı makalesini okusaydı şayet, orada ÇKP'nin Komintang'a koalisyon hükümeti kurma önerisini götürdüğünü ve Mao'nun bu görüşü savunduğunu görecekti. İç savaşa girmeme önerisi Stalin'in değil, Mao'nundur. Ve sözkonusu Koalisyon Hükümeti Üzerine makalesi de bu sorunu ele almaktadır. Ayrıca belirtelim ki, Mao'nun iç savaşa girişmeme ve Komintang'a koalisyon hükümeti kurma önerisi, Japon emperyalizminin daha yeni aldedilip yere serildiği, halk yığınlarının savaştan bıkip usandığı, yeni bir savaşı istemedikleri koşullarda ve bunun da ötesinde Çan Kay-Şek'in ÇKP'yi "içsavaş kışkırtıcılığıyla" suçladığı ve bu bazda bir propagandaya hız verdiği bir mecrada doğruydu. Komintangın içsavaş kışkırtıcılığını teşhir etmek ve halka bunu göstermek için Komintang'a koalisyon hükümeti teklif etti ve içsavaş istemediğini açıkça ilan etti.

ÜÇÜNCÜ NOKTA:

Stalin'in parti içi mücadelede idari-örgütsel önlemleri öne çıkarttığı ve cezalandırmada ölçüyü kaçırdığı eleştirisi, Öncü Partizan'ın elinde Stalin'i "diktatörlük" uygulamakla (kişisel) suçlayan Stalin karşıtlarının söylem biçimiyle adeta örtüşüyor.

Birincisi, Stalin'in idari önlemleri öne çıkardığı yani esas aldığı iddasi Stalin karşıtlarının ideolojik kaygılarla söylenmiş içi boş, karaçalmaya yönelik bir suçlamasıdır. Yazar bunu tanıtlamalıdır. Aksi halde nesnel olarak malum güruhun malum eklentisi olmaktan kurtulamayacaktır.

İkincisi, cezalandırmada zaman zaman ölçünün kaçtığı doğrudur. Stalin bunu dosdoğruca ve yürekli açıklamıştır. Stalin'ce açıklananı bir kez daha açıklamaktaki amaç nedir acaba?

DÖRDÜNCÜ NOKTA:

Öncü Partizan, Stalin'in elindeki yetkiyi her zaman yeterli bir dikkatle kullanmadığını; ve kişisel özelliği itibarıyla kaba olduğunu da vaaz etmeyi ihmal etmemiş görünüyor. Yazarımıza göre, Stalin, Lenin'in son mektuplarının birinde kendisine yönelttiği "kalabalık", yetkisini iyi kullanmadığı vb. hatalarını sonraki yıllarda da aşmamıştır. Ne var ki, böyle söyleme yola çıkan Öncü Partizan "Stalin Gerçeği"nde bu soruna ilişkin bölümü (Lenin'in "vasiyeti"ni) eleştirebilme cesareti bile göstermeden karanlığa kurşun sıkarak iki cümleyle UKH'in büyük öğretmenini bir çırpıda yargılamada hiç mi hiç tereddüt göstermemiştir. Ve Öncü Partizan, bu bazda Lenin'in vasiyetini Stalin'e karşı bir silah olarak kullanan Stalin karşıtlarıyla aynı dili kullanarak Stalin noktasındaki gerçek niyetini de bize göstermiş bulunuyor. Öncü Partizan'ı bu "eleştirisini" tanıtlamaya, olgularla gerek-

çelendirmeye çağırıyoruz. Neymiş Stalin'in sonradan da "aşamadığı" kabalığı? Yetkisini nerede ve ne zaman kötüye kullanmış?

BEŞİNCİ NOKTA:

Otonomizasyon sorununda Stalin'e yönelen eleştiridir. Bu sorunda da "Stalin Gerçeği" tavrı takınmış ve hatta "Lenin'in Stalin'e Yönelttiği Biricik Eleştiri ve Troçkistlerin Çarpıtması: Otonomizasyon Sorunu" başlığı altında derinliğine bu konuyu işlemiştir. Bir cümleyle bu konuda da Öncü Partizan'ın ahkam kesmesi ve Stalin'e karaçılması affedilemez bir tutumdur. Öncü Partizan bu konuda da Partizan'da yazılanlara eleştirel tutum takınacağına Stalin'e karşı palasını bilemeği yeğlemiştir. Oysa Stalin "Stalin Gerçeği"nde de belirttiğimiz gibi şöyle açıklamıştı bu konuyu: *Troçki, konuşmasında, Stalin'in "ulusal sorunda oldukça büyük bir yanlış yaptığını" bildirdi. Ama nasıl bir yanlış, hangi konularda, Troçki bunu elbette söylemedi. Bu doğru değildir, yoldaşlar. Bu, bir iftiradır. Benim, hiçbir zaman, ne partiyle, ne de Lenin'le, ulusal sorunda herhangi bir görüş ayrılığım olmamıştır. Troçki, burada, önemsiz bir olayı açıkça ima ediyor. Yoldaş Lenin, bana, XII. Parti Toplantısı'ndan önce Gürcü yarı-milliyetçilerine karşı, kısa bir süredir Fransa'da temsilcisi olan Midivamis gibi yarı-komünistlere karşı aşırı sert bir politika yürütmesini ve onları "izlememi" ihtar etti. Bundan sonra olayları, bu "sapkın"lara, Midivamis gibi adamlara gerçekten pek sert davranıldığını, benim, partimizin MK sekreterlerinden biri sıfatıyla, elimden geleni yaptığımı göstermiştir. Sonraki olaylar, bu "sapkın"ların hiç de gizli olmayan bir oportünizmden kopmuş bir grup olduğunu gösterdi. Troçki bunun böyle olmadığını tanımlayabilir mi? Lenin bu gerçekleri bilemezdi, çünkü hastaydı, yatıyordu ve olayları izleme olanağı yoktu.* (90)

Stalin böyle açıklıyor. Anlaşıyor ki, Öncü Partizan Troçkinin penceresinden olaylara bakıyor.

ALTINCI NOKTA:

"Stalin savunulmadan M-L savunulamaz" şiarından ne anlaşılmalıdır?

Evet, belirtmeliyiz ki, Stalin savunulmadan M-L savunulamayacağı gibi, M-L-M'de savunulamaz. Marx, Engels, Lenin, Stalin ve Mao, devrimci Marksizmin teorik temelini oluşturan ve bu temele gelişmenin özgül koşullarında yeni ve özel olanı katıp eksiksiz tamamlanışa doğru bilimi ilerleten, geliştiren, zenginleştiren beş büyük, beş ana, beş temel halkadır. Bu beş halka savunulmadan, bu beş halkaya dayanılmadan, bu beş halka hesaba katılmadan zincir tamamlanamaz. Bu halkalardan birinin yokluğu ya da yok sayılması, bir halkadan bir sonrakine geçişi engeller ve zincir oluşamaz. Beş büyük öğretmenin her birinin teorisinden süzülüp gelmiştir proletarya bilimi. Ve bu bilim, ancak beş ustanın teorik tabanına dayanılarak savunulabilir. Elbetteki, Marx döneminin sınırlı teorik temeli ile Mao döneminin teorik temeli aynı genişlik, berraklık ve zengin içerikte olamaz. Çeşitli bilim dallarının gelişmesi ve bilgi nasıl ki, toplumsal koşulların, sınıf mücadelesinin, üretim mücadelesinin vb.'nin sınırlılığıyla sınırlanmışsa, Marksist

bilim de Marx döneminde birçok unsur, olgu,koşul vb. ile sınırlanmıştı ve dolayısıyla Marx döneminin bilim düzeyi ile Mao döneminin proletarya biliminin düzeyi aynı kabul edilemez. Ama bundan, devrimci Marksizmin Marx, Engels, Lenin, Stalin dönemini, teorisini hesaba katmadan, bu dönemin devrimci Marksizminin teorik tabanına dayanmadan Maoizmin açıklanabileceği sanısına varılabilir mi? Ama bundan, Marx, Engels, Lenin, Stalin savunulmadan Maoizmin savunulabileceği savı çıkarılabilir mi?

Aynı şekilde Stalin'in teorik mirasına dayanılmadan, bu halka hesaba katılmadan Maoizm savunulabilir mi? Maoizm, gökten yeryüzüne inmedi vahiy yoluyla. Maoizm, Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in teorisi üzerinde yükseldi. Bu teoriye dayandı; eksik, dar, sığ, hatalı yanlarından bu teoriyi arındırarak geliştirdi, şekillendi ve tüm büyüyle başköşeye yerleşti. Eğer Marksizmin daha önceki 4 temel halkası olmasaydı 5. halka, yani Mao halkası da oluşmazdı. Maoizm, ancak kendinden önceki devrimci ve komünist miras üzerinde şekillenebilirdi.

Dolayısıyla, Stalin'in teorisini, katkılarını **atlayan** bir mantık Maoizmi açıklayamaz. Stalin'in onlarca yıllık sınıf savaşımı deneyiminden sürgün veren teorik hazinesi perdelenerek Maoizm savunulamaz.

Bu demektir ki, Stalin savunulmadan M-L savunulamaz. Stalin savunulmadan MLM savunulamaz. Aynı şekilde Mao savunulmadan da M-L savunulamaz. Bu şiarların herbiri özgün koşullarda öne çıkarılmalıdır. Örneğin biz, "Stalin Gerçeği"ni hazırladığımız zaman, dünya ölçeğinde MLM-Stalin'in şahsında burjuvazinin karaçalmalarına maruz kalıyordu. Ve o dönemde böyle bir çalışmanın yapılması, yani Stalin'in burjuva karşı-devrimci saldırılara karşı savunulması tam bir zaruret. Stalin'e dair böyle bir çalışmamızda, Stalin'i anlatan, onun teorisini derli-toplu sunan böyle bir incelemede "Stalin savunulmadan M-L savunulamaz" şiarını atmamız taşı gedigine koymaktı. Burjuva karşı-devrimci cephe ve önemli ölçüde de yolunu şaşırmış "devrimciler"(!) Stalin'in şahsında bizi kuyruğumuzdan yakalamak ve yere sermek istiyordu. Biz de bu şiarla Stalin'i her zamanki gibi sahiplendik ve teorisinin hazinemiz olduğunu bağıra bağıra ilan ettik.

Durum buyken Öncü Partizan'ın şu sözleri "**basitlik**"tir: "Stalin savunulmadan, MLM savunulamaz" anlayışı; bilimi, ulaştığı en yüksek seviye ile değil, daha alt seviyelerdeki tekrarını, özellikle de Maoizmi yakalayamayan çerçevesini esas almaktadırki, bu temelde MLM olunamaz.

Bu mantıkla "Marks savunulmadan Maoizm savunulamaz" şiarı da yanlış olur. Zira, Marx dönemi, bilimi, ulaştığı en yüksek seviye ile değil, daha alt seviyelerde anlatan ve Maoizm dönemini yakalayamayan çerçevede esas almaktadır. Öyleyse bu slogan da Öncü Partizan'a göre hatalıdır.

Yineliyoruz:

Stalin Savunulmadan M-L Savunulamaz!

Stalin Savunulmadan MLM Savunulamaz!

Mao Savunulmadan da ML Savunulamaz!

SONSÖZ

Bu incelememizde ÖNCÜ PARTİZAN'ın utangaç Stalin savunuculuğundan beslenen ürkütücü düzmece anlayışının Stalin inkarcılığına "düzmece Maoculuğu" nasıl yardıma koştuğunu görmüş bulunuyoruz. Teori dolandırıcılığı eşliğinde, inanç tükenişiyle harmanlanmış eleştirel tutum yokluğunun Stalin çarpıtcılığında katettiği mesafeyi de okur görmüş bulunuyor. Buna karşın hala Stalin savunuculuğu "mantosu"na Öncü Partizan'ın nasıl büründüğünü de anlamayan kalmadı. Gerçek özü, diri ruhu boşaltılmış Stalin öğretisinin şekilsiz ve kupkuru bir mumya haline nasıl sokulduğuna da tanık olmuştur okur.

Stalin'in "ESERİ"nde yalnızca atalı yer tutan kısmi ve geçici hataların ÖNCÜ PARTİZAN'ca nasıl abartıldığına ve bu hataların Stalin'e karşı nasıl da fena halde kullanıldığına ve Mao'nun Stalin'in öğretilerinde yalnızca tali yer tutan bu kısmi ve geçici diye adlandırdığı bu hataların yarattığı yarıklara kötü bir yönetime sarılarak nasıl sızdığı ve yarıklardan elde kılıç Stalin'e karşı nasıl da cenkleştiğine de okur tanık olmuş bulunuyor.

Oysa biz Partizan'da Stalin'in hatalarına yaklaşırken şu anımsatmayı özellikle yapmıştık:

Düşünün ki, önümüzde hiçbir deneyim yok, pratiğin zerresi yok ve siz bu işe ilk girişensiniz. İnsanlığı kurtuluşa götüren güzergah hep, ama hep "ilk"lerle örülü. Ve düşünün ki, bu dünyanın kurtları, köpekleri ve domuzlarınca emperyalist bir kuşatma altında "yapayalnızlığa" itilmişsiniz ve sürekli bir savaş tehdidi başınızda asılı duruyor. Nihayet düşünün ki, adımlarınızı bu gergin ortamda atıyorsunuz. Tecrübeden yoksun, "ilk"lerle öncülük ederek ve yanbaşınızda hiçbir proleter devlet yokken; tek başına. Evet, tek başına!.. Koca bir kapitalist-emperyalist ablukaya karşı tek başına!

Yoğunlaşarak düşünün; ve adamakıllı terleyerek...

Hatalardan başışık yol alabilir misiniz?

İşte Stalin'i bu çerçevede değerlendirmek gerekir.

Dünya ölçeği ve ulusal ölçüde Stalin'i çevreleyen sorunları ve olumsuz koşulları görmezlikten gelen her değerlendirme nesnel gerçeğin sesi asla olamaz ve tarihi asla doğru yorumlayamaz.

Öncü Partizan, bu realiteyi hesaba katmak şöyle dursun, Mao'nun Stalin hakkındaki yalnızca eleştirel yazılarını alt alta sıralama marifetini büyük bir istiyakla gösterirken, nedense Mao'nun Stalin hakkındaki şu övülerini ve çözümlenmeleri bir türlü görmek istememiş ve işin bu yanını özellikle okurdan gizlemek yolunu seçmiştir.

Mao'yu adım adım izleyelim.

Yıl 1953, "En Büyük Dostluk"ta işte söyledikleri:

Joseph Vissarionovich Stalin, çağımızın en büyük dehası, dünya komünist hareketinin büyük öğretmeni, ölümsüz Lenin'in silah arkadaşı dünyadan ayrılmıştır.

Teorik ve pratik yapıtlarıyla yoldaş Stalin'in devrimimize olan katkısı takdirin ötesindedir. Yoldaş Stalin içinde bulunduğumuz tüm bir devrin temsilcisidir...

Yoldaş Stalin Marksizm-Leninizm teorilerinde kapsamlı, devir açan gelişmelerin mimarıydı ve Marksizm'i ileri doğru yeni bir aşamaya götürdü. Yoldaş Stalin kapitalizmin düzensiz gelişme yasası üzerine Lenin'in teorisini ve sosyalizmin önce tek bir ülkede zafere ulaşabileceği teorisini yaratıcı bir biçimde geliştirdi. Yoldaş Stalin yaratıcı bir biçimde kapitalist sistemin genel bunalımı teorisine katkıda bulundu, Sovyetler Birliği'nde komünizmin kuruluşu teorisine katkıda bulundu, günümüz kapitalizmi ile sosyalizmin temel ekonomik yasaları teorisine katkıda bulundu, sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde devrim teorisine katkıda bulundu. Yoldaş Stalin gene yaratıcı bir biçimde parti örgütlenmesi üzerine Lenin'in teorisini geliştirdi...

Yoldaş Stalin'in bütün yazıları ölümsüz Marksist belgelerdir. Yapıtları, Leninizmin Temelleri, Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevikler) Tarihi ve son büyük yapıtı Sovyetler Birliği'nde Sosyalizmin Ekonomik Sorunları, Marksizm-Leninizm'in bir ansiklopedisi, son yüz yıl içinde dünya komünist hareketi deneyiminin özetidir... Biz Çin Komünistleri, dünyanın bütün ülkelerinin komünistleri gibi, Yoldaş Stalin'in büyük yapıtlarında zafere giden kendi yolumuzu aradık.

Lenin'in ölümünden bu yana Yoldaş Stalin dünya komünist hareketi içinde daima baş şahsiyet olmuştur. Biz onun çevresinde yer aldık, daima onun önerilerini sorduk ve onun yapıtlarından sürekli olarak ideolojik güç aldık...

... O, Çin devriminin sorunlarına yüce aklıyla katkıda bulundu. Ve, Çin Komünist Partisi'yle Çin halkı, Lenin ve Stalin'in teorilerini izleyerek, büyük Sovyetler Birliği'nin ve bütün öteki ülkelerin devrimci güçlerinin desteğiyle birkaç yıl önce tarihsel zaferini kuşandı. (92)

Yıl 1939, "Stalin Çin Halkının Dostudur" da da şöyle diyor:

Anti-Japon savaşta hiçbir emperyalist ülkenin hükümeti bize gerçekten yardımda bulunmadı; yalnızca Sovyetler Birliği büyük ölçüde insan, malzeme ve para olanaklarıyla bize yardım etti.

... Stalin Çin halkının ulusal ve toplumsal kurtuluşu davasının gerçek dostudur. (93)

Yıl 30 Ağustos 1956, "Partinin Birliğini Sağlama ve Partinin Geleneklerini İleri Götürelim" de de şu çözümlemeye bulunuyor Mao:

Hiçbir ulus hatasız değildir. Sovyetler Birliği dünyanın ilk sosyalist ülkesi olduğu ve yıllar boyunca başından bir sürü şey geçtiği için hata yapmaması mümkün değildir. O halde, Sovyetler Birliği'nin hatalarını, örneğin Stalin'in hatalarını nasıl değerlendirmemiz gerekir? Bu hatalar kısmi ve geçicidir. Bazı şeylerin yirmi yıldan beri sürüp gittiğini duyuyoruz ama bunlar gene de kısmi ve geçici niteliktedir ve düzeltilebilir. Sovyetler Birliği'nde esas akım, esas yön ve gelişmenin büyük kısmı doğrudur. Rusya Leninizm'i yarattı ve Ekim Devrimi'yle dünyanın ilk sosyalist ülkesi oldu. Sosyalizmi inşa etti, faşizmi yenilgiye uğrattı ve güçlü bir sanayi ülkesi haline geldi. (94)

"POLEMİK" in isabetlice saptadığı gibi, Stalin'e asılsız olarak atfedilen

- 72- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), s. 537.
73- Mao Zedung, Yayınlanmamış Yazılar, s. 87.
74- Mao Zedung, Yayınlanmamış Yazılar, s. 248.
75- Lenin'in, "RK(B)P'nin 16 Mart 1921 Günlü X. Kongresi'ne Sunulan Partinin Birliği ve Anarko-Sendikalist Sapma Üzerine Rapor", Marx, Engels, Lenin, Anarşizm ve Anarko-Sendikalizm, s. 409-410.
76- Öncü Partizan (2), s. 41.
77- Dogmato Revizyonizmin Sefaleti, s. 90-94-95.
78- Mao Zedung, Teori ve Pratik, s. 36.
79- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), s. 343.
80- Öncü Partizan (2),s. 42.
81- Lenin, Karl Marx ve Doktrini, s. 126.
82- Mao Zedung, Seçme Eserler (3), s. 180.
83- Öncü Partizan (2), s. 45.
84- Öncü Partizan (2), s. 44.
85- Öncü Partizan (2), s. 44.
86- Uluslararası Komünist Hareketin Genel Çizgisi Hakkında POLEMİK, s. 522.
87- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), s. 468-469.
88- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), s. 595.
89- Öncü Partizan (2), s. 46.
90- Stalin, Troçkizm mi, Leniniz mi?, s. 240-241.
91- Partizan (14), s. 20.
92- Mao Zedung, Teorik ve Siyasal Düşünceleri, s. 212-213-214.
93- Mao Zedung, Teorik ve Siyasal Düşünceleri, s. 214.
94- Mao Zedung, Seçme Eserler (5), s. 360-361.

*"Ancak suratlarındaki maske ne olursa olsun; kendini
hangi biçimde tanıtırса tanıtsın; hangi yollardan
yönetimi ele geçirirse geçirsin:
Faşizm sermayenin emekçi halk kitlelerine
yöneltebileceği en azgın saldırıdır;
Faşizm dizginlenmemiş bir şovenizm ve yağma
savaşıdır, Faşizm kudurmuş bir gericilik ve bir karşı
devrim hareketidir; Faşizm işçi sınıfının ve bütün
emekçi halkın en korkunç düşmanıdır."*

DİMİTROV